

Η Νεοταξία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 28 (7)
13 ΑΠΡΙΛ. 1940-

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προκείμενου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΕΑ, ὅστις
καὶ ἐκπαρασκεύει ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΛΑΞΕ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'. - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀρ. Τεύχ. 28 - 13 Ἀπριλίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνετε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μη
υἱοθετῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσπεριοκοῦ) Δρ 160 - 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 80 - 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 40 - 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Αἰρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας) καὶ
Σχολικὰς Ἐφορίας ΕΤΗΣΙΑ Δραχ 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΙΑ»
ἡ ΣΠ ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔληξεν ἡ λήγει ἡ συν-
δρομή, ὅπως μᾶς ἐμβάζουν τακτικῶς αὐτήν.

Ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἀνανεώσουν παρακαλοῦνται νὰ μᾶς
τὸ γνωρίζουν ἐπιστρέφοντες τὸ πρῶτον τεῦχος ποῦ θὰ λάβουν, μετὰ τὴν λήξιν
αὐτῆς, γράφοντες ἐπὶ τῆς ταινίας τὴν λέξιν «ἀπαράδεκτον».

Ἡ μὴ τοιαύτη ἐπιστροφή σημαίνει διὰ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ τὴν
ἐπιθυμίαν τοῦ συνδρομητοῦ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ τεύχους καὶ τὴν ὑπο-
χρέωσιν του ὅπως ἐμβάσῃ τὴν συνδρομὴν του.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν ἀλλάσσουν διεύ-
θυνσιν νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐγκαίρως δι' ἐπιστολῆς των, ἐσωκλείοντες εἰς
ταύτην καὶ 3 δραχμάς εἰς γραμματόσημα διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ πλακιδίου τῆς
διευθύνσεώς των.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 31 Δεκεμβρίου 1939) » 10.541.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Ἡ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Δέχεται καταθέσεις πάσης φύσεως εἰς δραχμάς. Ἀγοράζει καὶ πωλεῖ μετοχὰς καὶ ὁμολογίας εἰς τὸ ἔν
Ἀθήναις Χρηματιστήριον διὰ λογαριασμὸν τρίτων. Παρέχει δάνεια ἐπὶ ἐνεγύρω δημοσίων ὑπερωσα-
φων, μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἑταιρειῶν. Δέχεται πρὸς φύλαξιν χρηματόγραμμα παντὸς εἶδους. Ἐκμι-
σθεὶ χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων καὶ τιμαλφῶν ἀντικειμένων.

Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΜΙΛΛΑ

Ἀνάμεσα εἰς τοὺς ἄλλους μεταγυοιστιανούς μας θεσμούς, ὁ θεσμός τῆς ἐργατικῆς ἀμιλλῆς εἶναι ὁ συμπαθητικώτερος καὶ ὁ πλέον γόνιμος. Καὶ πρέπει εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν νὰ τονισθῇ ὅτι δὲν ἐξαντλοῦνται καθόλου οἱ σκοποὶ, ποὺ ἐπιδιώκει μὲ τὴν καθιέρωσιν τοῦ θεσμοῦ αὐτοῦ ἡ Πολιτεία, μὲ τὴν τεχνικὴν ἀρτίωσιν. Μ' ὅλο πὺδ δὲν εἶναι καθόλου μικρὴ ὑπόθεσις ἡ καλλιέργεια τῆς δεξιότητάς, τῆς ταχύτητος καὶ γενικὰ τῆς ἡδυσμένης κατὰ ποσὸν καὶ κατὰ ποιότητα ἀποδόσεως τῆς ἐργασίας, εἰς μίαν χώραν ὅπως ἡ ἰδική μας, μὲ καθυστερημένην τεχνικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ποὺ οἱ οἰκονομικὲς καὶ δημογραφικὲς ἀνάγκες τὴν βιάζονται νὰ προχωρήσῃ γοργὰ εἰς τὸν συγχρονισμόν τῶν μέσων καὶ τῶν ἱκανοτήτων τῆς παραγωγῆς τῆς.

Ἀπειράς σημαντικοί ἀπὸ τοὺς ὀφελιμιστικοὺς αὐτοὺς σκοποὺς εἶναι οἱ μορφωτικοί, οἱ κοινωνικοὶ καὶ οἱ πνευματικοί, ποὺ θεραπεύει αὐτὸς ὁ θεσμός. Ἐκεῖνοι ποὺ νομίζουν ὅτι ἡ μηχανοποίησις τῶν μέσων καὶ τῶν ὀργάνων τῆς παραγωγῆς μηχανοποιεῖ τὸν ἐργαζόμενον ἄνθρωπον καὶ ἀποχρωματίζει τὴν ἐργασίαν, φονεῖ τὴν ποιήσιν τῆς καὶ τὴν ὠραϊότητά της, νοθεύει τὸ στοιχείον τῆς χαρᾶς ποὺ πηγάζει ἀπὸ αὐτὴν, ἀν δὲν εἶναι θύματα καὶ ὄργανα τῆς ἀποσυνθετικῆς μανίας τῶν σοσιαλιστικῶν μαριῶν, εἶναι καθυστερημένοι ρωμαντικοί, ποὺ δὲν κατορθώνουν νὰ κατανοοῦν καὶ νὰ χαίρονται τὰς νέας δυνάμεις καὶ τὰ νέα ὄργανα, ποὺ, προχωρῶν πρὸς τὴν τελείωσιν τῆς ζωῆς τοῦ κατέκτησε καὶ ὑπέταξεν ὁ ἄνθρωπος. Χρειάζεται νὰ ξεπερασθῇ καὶ νὰ ὑπερνικηθῇ ἡ ρωμαντικὴ πλάνη ποὺ ἀρνεῖται νὰ διακρίνῃ καὶ ν' ἀναγνωρίσῃ εἰς τὴν μηχανὴν καὶ εἰς τὴν μηχανοποιημένην παραγωγὴν τῆς ἐποχῆς τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα. Χρειάζεται νὰ προσοικειωθῇ ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἡ ποιότης τοῦ πνεύματος ποὺ κατέκτησεν ἀλλήλοδιαδόχως τὸ λίθινον, τὸ χάλκινον καὶ τὸ σιδηροῦν ὄργανον, δὲν ἔχει καμμίαν διαφορὰν ἀπὸ ἐκείνην ποὺ ἐδημιούργησε τὰ πολυπλοκά μηχανήματα τῆς ἐποχῆς μας καὶ ἀκόμη ὅτι, ἀδιὰφορον ποῖα εἶναι τὰ ὄργανα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐκτελεῖται ἡ ἐργασία, τὸ πνεῦμα καὶ τὰ χέρια τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ πρώτη καὶ ἡ μοναδικὴ δύναμις καὶ πηγὴ τῆς ἐργασίας καὶ ἡ ἐργασία εἶναι συνέχεια καὶ προέκτασις τῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ.

Ζοῦμε εἰς μίαν ἐποχὴν περιέργου, γεμάτην ἀντιφάσεις καὶ ἀντινομίας. Εἰς μίαν ἐποχὴν ὅπου μ' ὅλο πὺδ ἔχει ξεπεράσει κάθε ἄλλην εἰς τὴν τελειότητα τῶν μέσων ἐργασίας ποὺ διαθέτει καὶ εἰς τὴν ἀφθονίαν τῶν ἀγαθῶν ποὺ παράγει, ἐφαντάσθη τὸν ἑαυτὸ τῆς φτωχὸν καὶ γυμνόν. Τέλος ἔφθασε νὰ συνοψίσῃ εἰς ἓνα ὅλα τὰ αἰτήματα καὶ τοὺς σκοποὺς τῆς. Εἰς τὴν ἀξίωσιν περισσοτέρων ἀγαθῶν διὰ τὸ κάθε ἓνα ἄτομον καὶ εἰς τὴν προσφορὰν ὀλιγωτέρου καὶ ὀλιγότερου φρονιτισμοῦ κόπου διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν ἀγαθῶν αὐτῶν. Παντοῦ ὅπου κατάρθωσαν νὰ διαγνώσουν ἐγκαίρως τὸ σπέρμα τῆς παρακμῆς καὶ τὸν κίνδυνον τῆς ἀποκαταστάσεως ποὺ ἐκρυσθὲν αὐτὴ ἡ ἀντίφρασις, ἠκολούθησαν ἔντονος ἀντίδρασις. Καὶ αὐτῇ ἡ ἀντίδρασις πηγάζει νὰ γίνῃ τώρα νέα ἀφετηρία ἱστορίας. Καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα πολὺ πρόωρα καὶ ἀσύμμετρα ἐξήραμεν αὐτὴν τὴν ἀντίφρασιν. Εἶναι πολὺ κοντὰ χρονικῶς καὶ πολὺ ἰσχυρὰ εἰς τὴν μνήμην ὧλων μας ἡ ἐποχὴ, ὅπου ἡ ἐργασία ἐδυσφημεῖτο καὶ κατεσυκοφαντεῖτο εἰς τὸν τόπον μας ὡς δουλεία καὶ ὡς κόλασις καὶ οἱ ἐργαζόμενοι ἄνθρωποι ὡς κολασμένοι τῆς γῆς καὶ ὡς θύματα τῶν πλέον ἀπιθάνων σκληροτήτων καὶ ἐκμεταλλεύσεων. Εἶναι νοπαι εἰς τὴν μνήμην ὧλων μας αἱ διαταραχαὶ ποὺ ἐπήγαζαν ἀπὸ τὴν δυσφήμησιν αὐτὴν κάθε τόσο, ἡ διάσπασις καὶ ἡ ἐχθρότης ποὺ ἐπροκαλεῖτο ἐξ αἰτίας τῆς μεταξὺ τῶν διαφόρων παραγόντων τῆς ἐργασίας, ἡ προϊοῦσα ἐλάττωσις τῆς ἀποδόσεως τῆς ἐργασίας, ἡ πτώσις τῆς παραγωγῆς ἀγαθῶν καὶ ὁ συνεχὴς κίνδυνος τῆς κοινωνικῆς ἀνατροπῆς καὶ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου. Αὐτὴ ἡ ἐποχὴ καὶ οἱ κίνδυνοι ποὺ ἐνέκλειε ἔχουν πλέον ξεπερασθῇ. Δὲν ἐχρειάσθη διὰ τὸ ξεπέρασμά της οὔτε αἱματηρὰ βία, οὔτε σκληρὰ ἐπιβολή. Δὲν ἐχρειάσθη ν' ἀνατραπῇ καμμία ἠθικὴ ἱεραρχία,

καμμία τάξις, κανεὶς γόνιμος θεσμός. Δὲν ἐχρειάσθησαν θυοῖαι καὶ θύματα. Ἐφθασε μόνον νὰ ὁμολογήσῃ ἡ Πολιτεία τὴν πίστιν τῆς εἰς τὴν ἱερότητα τῆς ἐργασίας καὶ ν' ἀξιολογήσῃ σύμφωνα μὲ τὴν πίστιν αὐτὴν τὸν ἐργαζόμενον ἄνθρωπον. Αἱ μεταρρυθμίσεις ποὺ ἠκολούθησαν εἰς τὸ πεδῖον τῆς ἀντιμίσθωσης τῆς ἐργασίας, ὅσον καὶ ἂν ἦσαν ἀξιόλογοι, καὶ αἱ ὕλικοι παροχαὶ ποὺ ἔγιναν εἰς τοὺς ἐργαζομένους δὲν φθάνουν νὰ ἐξηγήσουν τὴν μεταβολήν. Ὅταν ἔχη κανεὶς ὑπ' ὄψιν τὸ πόσον ἀπεριόριστος εἶναι ἡ ἔφεσις τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἀγαθῶν καὶ πόσον περιωρισμένη ἀπὸ τὰ συμφέροντα καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκονομικῆς λειτουργίας αἱ δυνατότητες τῶν παροχῶν, δὲν ἡμπορεῖ παρὰ νὰ δεχθῇ ὅτι ἡ μεταβολὴ δὲν εἶναι προϊόν πραγμάτων ἀλλὰ πνεύματος. Οὔτε καὶ ἦτο δυνατόν νὰ εἶναι ἄλλη, οὔτε καὶ θὰ εἶχεν ἐπιτυχίαν ἂν ἦτο ἄλλη. Τὸ ὕλικοτερον πρόβλημα ποὺ ἔθετε ἐνώπιόν μας ἡ ἐποχὴ, τὸ μεταγυοιστικὸν Κράτος τὸ ἀντεμετώπισε καὶ τὸ ἔλυσε μὲ μεθόδους καθαρώς ἡθικὰς. Ἐπανεφέρε πρῶτα τὸν ἐργατικὸν κόσμον εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἐθνικῆς κοινότητος μὲ ὅλας τὰς τιμὰς. Ἀνασυνέδεσε τοὺς δεσμούς του μὲ τὸ σύνολον, ἀπὸ τὸ ὅποιον ἐπήγαγε νὰ χωρισθῇ καὶ νὰ ἐκπέσῃ καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν δυνατότητα νὰ ἐξαναζήσῃ καὶ νὰ χαρῇ τὴν χαρὰν τῆς ὁλοκληρωμένης ζωῆς, ποὺ δὲν εἶναι δυνατὴ ἐξω ἀπὸ τὸ πλῆθυσιν τῆς δόλητος. Διέλυσε ἔπειτα τὴν καταστροφικὴν παρανόησιν ποὺ ἐκαλλιέργει ὁ φιλελευθερισμός. Τὴν παρανόησιν ποὺ ἄφινε νὰ πιστεύεται ὅτι ἡ ἐργασία εἶναι δικαίωμα, ποὺ ἐλεύθερον εἶναι τὸ ἄτομον νὰ τὸ ἀσκῇ ἢ νὰ μὴ τὸ ἀσκῇ, ὅταν θέλῃ. Ἐξήγησεν, ἐδίδασκε καὶ ἐπεισεν ὅτι ἡ ἐργασία εἶναι κοινωνικὸν ἀγαθόν καὶ ὅτι μὲ τὴν ἐργασίαν τὸ ἄτομον ἐξαγοράζει τὸ δικαίωμα νὰ ζῇ καὶ ν' ἀπολαμβάνῃ τὰς ἀσφαλείας καὶ τὰς ἀνέσεις, μικρὰς ἢ μεγάλας, ποὺ τοῦ δίδει ἡ σύνδεσις του μὲ τὴν Κοινωνίαν. Ἐπειτα ἐνομοθέτησε καὶ ἔθεσεν εἰς ἐφαρμογὴν δόλκληρον σειρὰν νόμων καὶ μέτρων, ποὺ, μ' ὅλο πὺδ ἡ κεντρικὴ ἰδέα ποὺ τοὺς ἐνέπνευσεν ἦτο ἡ ἰδέα τῆς καλλιτέρας συντηρήσεως, ἀναπτύξεως καὶ ἀσφαλείας τοῦ ἐθνικοῦ συνόλου, τὰ εὐεργετήματα ποὺ ἐπήγαζον ἀπὸ αὐτοὺς ἦτο φυσικὸν νὰ γίνωνται αἰσθητότερα ἐπὶ τῶν ὧρων τῆς ζωῆς τῶν οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρων κοινωνικῶν στρωμάτων. Φυσικὰ τὰ τελευταῖα αὐτὰ θὰ ἦσαν ἀνέφικτα, ἂν δὲν εἶχον προηγηθῇ τὰ πρῶτα, ἂν δηλαδὴ ἡ στερέωσις τῆς τάξεως καὶ τῆς εἰρήνης ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς Κοινωνίας καὶ ἡ καθιέρωσις τῆς ἐργασίας ὡς λειτουργίας ἐθνικῆς, δὲν ἐξησφάλιζεν εἰς τοὺς πόρους τῆς χώρας νὰ λειτουργοῦν εὐτάκτως καὶ ν' ἀποδίδουν κανονικῶς. Φυσικὰ κανεὶς δὲν ἰσχυρίζεται, οὔτε ἄλλως τε καὶ θὰ ἦτο σωστὸ νὰ τὸ περιμένῃ, ὅτι ὅλα τὰ προβλήματα ἐλύθησαν μὲ τὰ μέτρα αὐτὰ καὶ μετεβλήθη εἰς παραδείσειον δι' ὅλους ἡ ζωὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὅλοι ὅμως ἡμποροῦν νὰ διαπιστώσουν ὅτι εἰς καιροὺς γενικῶς χαλεποὺς δι' ὅλον τὸν κόσμον, ἡ Ἑλλὰς μὲ τὴν καθυστερημένην οἰκονομικὴν τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τοὺς βραδέως ἀποδιδόντας πόρους τῆς, εἰργάσθη ὅσον ποτὲ εἰς τὴν νεωτέραν τῆς ἱστορίας ἐντατικὰ καὶ εὐτακτὰ καὶ ἡ ἐργασία τῆς ἀπέδωσε τόσον, ὥστε νὰ εἶναι εἰς θέσιν, ἀφοῦ ἀντεμετώπισεν ἐπείγουσας καὶ μεγάλας ἀνάγκας ἀρτίωσεως τῶν μέσων τῆς ἀμύνης καὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς, νὰ ἴδῃ τὴν ζωὴν ὧλων τοῦ λαοῦ τῆς καὶ εἰδικῶς τὴν στάθμην τῆς ζωῆς τῶν πτωχοτέρων στρωμάτων του ν' ἀνέρχεται. Καὶ αὐτὴ ἡ ἀνοδος θὰ προχωρήσῃ αὐξάνουσα μὲ γοργότερον ρυθμόν, ἐφ' ὅσον θὰ προχωρή ἡ ἀρτίωσις τῶν τεχνικῶν τῆς μέσων καὶ κυρίως ἐφ' ὅσον θὰ βελτιοῦται ἡ -δεξιότης, ἡ γνῶσις, ἡ ταχύτης καὶ φυσικὰ καὶ ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐργασίας τῶν ἐργατῶν τῆς. Καὶ ἐδῶ κεῖται ὁ ρόλος τοῦ θεσμοῦ τῆς ἐργατικῆς ἀμιλλῆς. Αὐτὴ θὰ ἐκλέγῃ, θ' ἀναδεικνύει καὶ θὰ βραβεύῃ τοὺς ἀνδραγαθοῦντας εἰς τὸ πεδῖον τῆς ἐργασίας, τοὺς ἡρώας τῆς, ποὺ ἡ θέσις τῶν δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι παρὰ ἡ ἰδία μὲ τὴν θέσιν τῶν ἐκλεκτῶν καὶ τῶν ἡρώων ὧλων τῶν ἁλλῶν ἐθνικῶν ἀγώνων.

Κδς

Η ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗ

Με ιδιαίτερη, όμολογώ, συγκίνηση έπληρα στα χέρια μου τό «Δελτίον Μεγαλοσχολιτών» τό όποίον είχε την καλωσύνη νά μου στείλῃ μαζί μέ τό καταστατικό του ό σύνδεσμος Μεγαλοσχολιτών. Γιατί, ή ιδέα μόνο πώς βρίσκονται συγκεντρωμένοι έδώ σέ σωματοείο οί "Έλληνες πού έδέχθησαν τά φώτα στη Μεγάλη τού Γένους Σχολή, πού μαζί μέ την Εύαγγελική Σχολή τής Σμύρνης, την "Ιερατική Σχολή τής Καισαρείας, τό Γυμνάσιο τής Τραπεζούντας και τίς Σχολές τών Κυδωνιών, αποτελούσαν τούς φάρους πού έφώτιζαν δεκαετηρίδες και αιώνες τό σκλαβωμένο Γένος, δέν μπορεί παρά νά γεννά αίσθήματα πού συγκλονίζουν τόν γράφοντα αυτή τή στιγμή.

Σάν νά τό βλέπω μπροστά μου τό πελώριο έρυθρόχρωμο κτίριο νά κατέχῃ την κορυφή τού λόφου πού δρθώνεται κοντά στό Φανάρι. Σάν νά τό βλέπω μπροστά μου, μεγαλοπρεπές κι' επιβλητικό όπως τ' αντίκρυσσά για πρώτη φορά στό 1922 και έκτοτε πολλές φορές. Τόβλεπα σάν σύμβολο τής ελληνικής παιδείας, πού έστάθη πάνω από τούς αιώνες και τίς συμφορές, πάνω από τή μπόρα πού έχαράκτήρισε πάντα τή ζωή τού "Έθνους μας.

Πότε τάχα νά ιδρύθῃ ή πατριαρχική Μεγάλη τού Γένους Σχολή;

Αυτό κανείς δέν θά μπορούσε νά τό πῇ. "Η Ιστορία τής Σχολής συνεχέται μέ την Ιστορία τής Βυζαντινής αυτοκρατορίας και χάνεται στό βάθος τών αιώνων. "Εκείνο πού ξεύρουμε είναι ότι τό 425 είχε ιδρυθῇ στην Βασιλίδα ή Σχολή, πού θά όνομαζάμε σήμερα Πανεπιστήμιο και τότε όνομαζόταν Πανδιδακτήριο. "Εδίδασκαν σ' αυτή τριάντα καθηγηταί ελληνικά, λατινικά, φιλολογία και νομικά και κάθε άλλη έπιστήμη τυποποιημένη τότε, και όπῆρε τό πρότυπο για πολλά άλλα σχολεία πού ιδρύθησαν κατόπιν.

Και πριν από αυτή όμως όπῆρε ή διάσημος Οικουμενική Σχολή πού Ι-

δρύθῃ από τόν Μέγαν Κωνσταντίνον, κατεστράφη από τόν Λέοντα τόν "Ισαυρο, για νά επανιδρυθῇ και νά εξακολουθήσῃ τό δρόμο της, μέσα σέ χίλιες άνωμαλίες και στην κακοδιαμονία τών τελευταίων αιώνων τής ελληνικής αυτοκρατορίας ως την "Αλωσι, όποτε και έσθῃσε. Μέ την αυτοκρατορία εσταδιοδρόμησε, μ' αυτήν και πέθανε.

"Ενα χρόνο έν τούτοις μετά την άλωσι, στό 1454 επί Πατριάρχου Σχολαρίου Γενναδίου τού Β', ιδρύθῃ από τόν Ματθαίον Καμαριώτην ή Πατριαρχική "Ακαδημία. Νάνα ή Πατριαρχική αυτή "Ακαδημία, πού άργότερα όνομαζόθῃ Μεγάλη τού Γένους Σχολή, ή ή Οικουμενική Σχολή τού Μεγάλου Κωνσταντίνου, όπως Ισχυρίσθησαν πολλοί; Κανείς δέν μπόρεσε νά τό βεβαιώσῃ, γιατί λείπουν τά στοιχεία, άν και στην ιδέα πού έπέβαλε την ίδρυσι μπορούμε νά ιδούμε αυτή την συνέχεια. "Ακόμα μάς λείπουν τά στοιχεία για τούς πρώτους αιώνες τής σταδιοδρομίας της. Μόνον από τά τέλη τού 17ου αιώνος μπορούμε νά την παρακολουθήσῃμε στό δρόμο της πού αποτελεῖ τιμη για τόν ελληνισμό και βρίσκουμε νά διδάσκουν σ' αυτή «δαδουχοί τής ελληνικής σοφίας», όπως ό "Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος (1665), ό "Ιάκωβος Μάνος, ό Εϋγένιος Βούλγαρις, ό "Ηλίας Μηνιάτης, ό Δωρόθεος Πρώτος, ό Κωνσταντίνος Κούμας, ό Νικόλαος Λογάδης, ό Σαμουήλ Κύπριος, ό Φιλόθεος Βρυένσιος και πλείστοι άλλοι. Κί' ήταν τέτοια ή φήμη της, τέτοια ή όργάνωσί της και τόσης άξίας τό προσωπικό πού έδίδασκε ώστε στό 1899 ό πολλός νομοδιδάσκαλος και καθηγητής τού Πανεπιστημίου "Αθηνών Α. Κρασσάς δέν έδίστασε νά γράψῃ στόν διευθυντή τής Σχολής:

«Απαντών εις την από 16ης "Ιουνίου έπιστολήν σας πληροφορώ "Υμῶς ότι μη άναλαβών άκόμη τά της πρωτανείας δέν δύναμαι νά έγω άκριβή γνώσιν, άλλ' ούχ ήττον πάσαι αι πλη-

ροφορίες είναι ότι οί τής Μ. τού Γένους Σχολής καθηγηταί είσι και κάλλιστα κατηρτισμένοι και κάλλιον τών ήμετέρων».

Δέν είναι, βέβαια, ό καταλληλότερος χώρος ή στήλη αυτή για νά άναπτυχθούν ή όργάνωσις τής Σχολής, ό τρόπος τής διδασκαλίας και άλλα σχετικά μέ την σταδιοδρομίαν της. Την δόξα της όμως χαρακτηρίζει ένας αριθμός: από τά 1862 ως τά 1905, δηλαδή σέ διάστημα 44 ετών έφώτισαν 20.920 μαθηταί, πολλοί από τούς όποιους έπαιξαν κατόπιν έθνικό ρόλο, πρώτης γραμμής. "Όπως και ή Εύαγγελική Σχολή τής Σμύρνης, έτσι και ή Μεγάλη τού Γένους Σχολή, είχαν όργανωμένα διδασκαλεία, από τά όποια αποφοιτούσαν νέοι έμπνευσμένοι μέ τά όραιότερα ιδανικά και πού μαζί μ' εκείνους πού έστελλε από τάς "Αθήνας ό Σύλλογος "Ωφελίμων Βιβλίων και άλλα σωματοεία δέν άφησαν γωνιά τής "Μικράς "Ασίας, τής Μακεδονίας, τής Θράκης και τής Βορείου "Ηπείρου πού νά μη δέχεται τό κήρυγμα τής ελληνικής φωνής.

"Εκείνο όμως πού έχει μια άλλη αξία είναι τό γεγονός ότι όσοι αποφοιτούσαν από τή Μεγάλη Σχολή, ή την Εύαγγελική και τίς άλλες σχολές πού άνεφέρθησαν παραπάνω, ήσαν υπερέφανοι γι' αυτό και είχαν γραμμές από τίς όποιες δέν άπεμακρόνυντο. "Ηταν παράδοσις σ' αυτούς ό θερμός πατριωτισμός ν' αποδεικνύεται μέ έργα, τό σεμνό ήθος, ή θετική εργασία. Παντού σήμερα, στην "Ελλάδα, στην Τουρκία, στην Αίγυπτο, στην Αυστραλία, στην "Αμερική, παντού τέλος όπου υπάρχουν "Έλληνες, βρίσκονται οί απόφοιτοι τών σχολών αυτών νά τιμούν τό ελληνικό όνομα.

Γι' αυτό, επαναλαμβάνω, είναι συγκινητικό νά βλέπῃ κανείς τούς Μεγαλοσχολίτας συγκεντρωμένους σ' ένα σωματοείο μέ καθωρισμένους σκοπούς. Πολλοί απ' αυτούς κατέχουν λαμπρές θέσεις' άλλοι αγωνίζονται νά δημιουργήσουν τό μέλλον. "Ολοι μαζί αποτελούν μια δύναμι, πού μπορεί νά προσφέρῃ άπειρες κοινωνικές υπηρεσίες, γιατί βέβαια ή ψυχαγωγία δέν μπορεί νάναί ό μοναδικός σκοπός ανθρώπων ως αυτοί πού αποτελούν τόν Σύνδεσμον Μεγαλοσχολιτών.

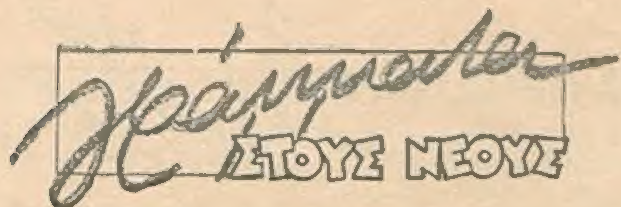
"Εκείνο πού θέλω νά τονίσω μέ δυό λόγια είναι ό ρόλος και ή έπίδρασις μιας σχολής στη διάπλασι τού χαρακτήρος, τής ψυχής και τού ήθους. "Ολες αυτές οί μεγάλες άρετές είναι σμυφείς μέ τή Μεγάλη τού Γένους Σχολή.

"Αν μπορούσα νά προσθέσω κάτι θά ήταν ένα: νά μη λησμονούν τά ελληνόπουλα ότι ή Μεγάλη Σχολή όφίσταται πάντοτε άκμαία στό λόγο τού Φαναρίου, άειλαμπής πνευματικός φάρος. Μέ την άγάπη όλων τών "Ελλήνων έζησεν ή Μεγάλη Σχολή αιώνες' μέ την ίδια άγάπη πρέπει νά ζή σ' αιώνες αιώνων.

Χρ. Έμμ. "Αγγελομάτης

Έστράφημεν εύθους έξ αρχής προς την Νεολαίαν και προς τούς διδασκάλους της. Και άπαιτήσαμεν και έζητήσαμεν από τάς νέας και τούς νέους τής "Ελλάδος νά παραμερίσουν τό κάθε τι άλλο και οί μέν διδάσκαλοι νά μάς κάμουν "Έλληνες, πρό πάντων "Έλληνες, τά δέ παιδιά και τά κορίτσια νά αίσθάνωνται πρό παντός ως "Ελληνόπουλα και "Ελληνοπούλες.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Η ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ

Άγαπητοί μου Φίλοι,

Στο περασμένο γράμμα μιλήσαμε για την όπεροχη εντόπωσι που μάς χάρισε η θαυμάσια εμφάνισή σας τις ημέρες της εθνικής γιορτής στην Αθήνα. Άς ρίξουμε τώρα, στο σημερινό, μία χαρούμενη και περήφανη ματιά στην άλλη εξίσαια εικόνα, που μάς πρόσφερε η εξίσου θαυμάσια εμφάνισή σας στις Έπαρχίες, σ' όλη την Ελλάδα.

— Καλά, θά πητε. Έδώ, στην Αθήνα, μάς είδατε, μάς παρακολουθήσατε από κοντά κι' είχατε άμεσην εντόπωσι. Άλλά στις Έπαρχίες; Πού μάς είδατε; Πώς έοχη-ματίσατε έντυπώσεις;

Σας είδαμε, άγαπητοί μου Φίλοι. Σας είδαμε, όσο μακριά κι' άν είστε, σ' όποιο μέρος της Ελλάδος κι' άν μένετε. Σας παρακολουθήσαμε τόσο ζωηρά, τόσο έντονα, σάν νά σάς είχαμε έδώ κοντά μας, σάν νά στεκόσαστε σιωπηλοί κι' έπιβλητικοί στόν σεμνό χώρο του Άγνώστου Στρατιώτου, σάν νά περιούσατε ζωηροί και άρρενωποί τούς δρόμους μας, σάν νά ξανακάνατε μπροστά μας, στή λεωφόρο Άλεξάνδρας, τήν ένθουσιώδη και σταθερή πορεία σας πρός τά ωραιότερα κι' ιερώτερα πεπρωμένα του Έθνους.

Άς μ'ήν είδαμε τις φωτεινές μορφές σας' άς μ'ήν έκαμαρώσαμε τά γερά σώματά σας' άς μ'ήν άκούσαμε τις μουσικές σας. Είδαμε τις ψυχές σας, έκαμαρώσαμε τά αίσθηματά σας και τις σκέψεις σας, άκούσαμε τόν παλμό τών καρδιών σας.

Έδώ μπροστά μας είναι μία στίβα από γράμματα, που μάς ήρθαν άπ' όλα τά σημεία της Έλληνικής γής, για νά μάς περιγράψουν τόν έορτασμό της εθνικής έπετείου, όπως έγινε παντού. Δίπλα ένα μάτσο από φωτογραφίες, που συνέλαβαν και κράτησαν διάφορες χαρακτηριστικές στιγμές από τις σχετικές εκδηλώσεις σας. Και συγχρόνως σωρός από σεμνές και λιτές έπαρχιακές έφημερίδες που άνηχούν ζωντανά τή δυνατή βοή του γεμάτου από ένθουσιασμό, έξαρσι και πίστι έορτασμού σας.

Όλα αυτά τά άφωνα κι' άψυχα πράγματα παίρνουν ζωή, σάν τά κυττάζουμε, παίρνουν φωνή, και μάς μιλούν για σάς, άγαπητοί μου Φίλοι, μάς λοτορούν τις πράξεις σας, μάς περιγράφουν τις εκδηλώσεις σας, μάς παρουσιάζουν τις έσωτερικές μορφές σας.

Παντού, σ' όλη τήν Ελλάδα, έσείς είχατε τήν πρωτοβουλία, έσείς είχατε τήν πρωτοπορία. Όλόκληρος ό έορτασμός της εθνικής έπετείου, σ' ολόκληρη τή Χώρα, είχε τή δική σας σφραγίδα, τή δική σας πνοή, τόν δικό σας παλμό. Γι' αυτό άκριβώς ήταν πιό ζωντανός, πιό ένθουσιώδης, πιό όρμητικός.

Καθώς παρακολουθούμε στις μακρές στήλες τών έφημερίδων τις περιγραφές τών παρελάσεων σας και τών έορτών σας και κυττάζουμε δίπλα τις ρωμαλέες μορφές σας στις φωτογραφίες και διαβάζουμε τά ένθουσιώδη λόγια τών έπιστολών σας, τά συνδυάζουμε στή σκέψη μας όλα αυτά, τά ένώνουμε, τά συνταυτίζουμε. Κι' οι μακρές στήλες τών έφημερίδων γίνονται μέσα στή φαντασία μας δρόμοι μεγάλοι και άνηφορικοί, που γεμίζουν από τήν παρουσία σας κι' από τήν πίστι σας κι' άνεθαίνουν ψηλά, πολύ ψηλά, εκεί που είναι ή πραγματοποιήσι του μεγάλου συνθήματος του Άρχηγού, ή πραγματοποίησι του Γ' Έλληνικού πολιτισμού.

Έξακολουθήσατε τόν δρόμο σας, άγαπητοί μου Φίλοι, πάντα στήν πρωτοπορία, μέ τήν ίδια πάντα θέλησι, τόν ένθουσιασμό και τήν πίστι. Τό Έθνος ολόκληρο σάς χαίρεται γεμάτο αίσιοδοξία κι' έμπιστοσύνη και σάς άκολουθεί.

Μέ όλη μου τήν αγάπη
Μελής Νικολαΐδης

Οι Έλληνες άξίζομεν και ήμπορούμεν νά κάμωμεν μεγάλα πράγματα όταν είμεθα ήνωμένοι και πειθαρχημένοι.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΠΡΩΤΟΠΡΟΤΥΠΟ

ΤΑ ΠΕΥΚΑ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Η πρωτοβουλία τών Σχηματισμών Νεολαίας περιφέρειάς Άττικής για τήν προστασία τών πεύκων είναι από τις ωραιότερες που έχει αναλάβει ή όργάνωσι τών νέων μας. Η Άττική είναι ένα προνομιούχο κομμάτι της πατρίδας μας και τά πεύκα αντιπροσωπεύουν τό πιό ζηλευτό της στολίδι. Ένας ύπουλος όμως έχθρος τά κατατρέχει τήν άνοιξη: οι κάμπιες. Κι' άπ' αυτό τό μίσμα πρόκειται στο έξής νά προστατευθούν.

Η Άττική δέν είναι κανένα μέρος φημισμένο για τήν εύφορία του. Υπάρχουν στήν έλληνική γή άλλοι τόποι πλουσιώτεροι. Τήν περισσότερη φήμη της ή Άττική τή χρωστάει στο ότι στάθηκε ή κοιτίδα ένός λαμπρού πολιτισμού και, κατά δεύτερο λόγο, στο όπεροχο κλίμα και τά καλλίγραμμα βουνά της. Οι άρμονικές γραμμές του Ύμητου, τό άμάραντο πράσινο τήν Πεντέλης, οι χιονισμένες κορυφές της Πάρνηθας πλαισιώνουν μ' έναν τρόπο θαυμάσιο αυτό τό ιστορικό λεκανοπέδιο που έχει κορωνίδα του τήν Αθήνα. Οι λόφοι και τά βουνά της Άττικής, όλες οι έξοχικές τοποθεσίες της έχουν συνδεθ ή άρρηκτα μέ ένα δοξασμένο παρελθόν και επί πλέον προκαλούν άκόμα τό θαύμασμο τών έπισκεπτών, ξένων και δικών μας. Άλλά ποιό είναι τό δέντρο που τούς δίνει κυρίως τό χαρακτήρα και τό χρώμα του; Μέ τήν πρώτη ματιά που θά ρίξη κανείς βλέπει πευκόφυτες όλες τις πλαγιές γύρω από τήν πρωτεύουσά μας. Τό πεύκο, αυτό κυριαρχεί στή βλάστησι της Άττικής. Τά βελονωτά του φύλλα τροφοδοτούν ολοένα μέ όξυγόνο τήν άτμόσφαιρα. Τό καλοκαίρι γίνεται πηγή δροσιάς για χιλιάδες παραθεριστών. Και γενικά ντύνει μ' ένα τρόπο λαμπρό τό άγρονο εκείνο χώμα. Ένας παλαιός έχθρος τών δασών μας, οι κατσίκες, κηρύχτηκε σέ διωγμό. Τά τρυφερά βλαστάρια μπορούν άφοβα πιά νά μεγαλώσουν. Δέν έμεναν παρά οι κάμπιες που μέ τόν έρχομό της άνοιξης, περνώντας από κλωνάρι σέ κλωνάρι, τ' άπογύμνωναν στο τέλος άπ' τά φύλλα δίνοντάς τους μία εμφάνισι άξιολύπητη. Η άσχημία αυτή, τό θέαμα ένός δέντρου που παραδίνεται άνυπεράσπιστο στούς άποκρουστικούς έπιδρομείς του, έπειτ' από τήν όμόθυμη προσφορά της Νεολαίας, θά εξαφανιστή. Οι πευκώνες μας θά ξαναεθούν τήν πρώτη τους άκεραιότητα και τήν άμόλυντη στολή τους.

Η ένέργεια αυτή έρχεται έπίκαιρα μέ τό κήρυγμα της έπιστροφής στή φύσι, κήρυγμα που τό έγκολπώθηκε τόσο βαθεία ή νέα γενιά. Οι πινακίδες μέ τήν κάπως άφελή σύστασι ε'Αγαπάτε τά δένδρα δέν άρκούν πιά. Χρειάζεται νά πλησιάσουμε περισσότερο τό φυτικό βασίλειο, νά προωθήσουμε τήν ανάπτυξί του, νά τό εξασφαλίσουμε από τούς κινδύνους του.

Κλς

ΤΟ ΔΕΛΤΙΟΝ

Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τῆς Ε.Ο.Ν. ἀνεκοίνωσεν ἡδὴ διὰ σχετικῆς ἐγκυκλίου τὴν προσεχὴ ἐκδοσὶν τοῦ «Τριμηνιαίου Δελτίου Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν.», ὁργάνου τοῦ ὁποῖον θὰ ἀποτελῇ τὸ βῆμα τῆς ἐκδηλώσεως τῶν σκέψεων τῶν Ἐπιτελῶν καὶ τὴν συνεργασίαν τῆς Ε.Ο.Ν. καθὼς καὶ τὸν συννεκτικὸν κρίκον διὰ τὸν συντονισμόν τῶν κατευθύνσεων πάντων διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς μεγάλης ἀποστολῆς τῆς Ὁργανώσεως.

Δὲν ἔχομεν καμμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι ἡ ἐκδοσις τοῦ Ὁργάνου τούτου θὰ χαίρει τὴν ἐνθουσιώδη ὀφ' ὅλης τῆς ἀνωτέρας ἱεραρχίας τῆς Ὁργανώσεως, ἡ ἔλλειψις τοῦ ὁποῖου μέχρι τοῦδε ὑπῆρξε πράγματι αἰσθητή.

Αἱ ἐπιδιώξεις τοῦ Δελτίου ἐκτίθενται ἐν πλάτει ἐν τῇ εἰρημένῃ ἐγκυκλίῳ, κυριώτεροι τῶν ὁποίων θὰ εἶναι νὰ καταστήσουν προσιτὰ εἰς ὅλα τὰ στελέχη τῆς Ε.Ο.Ν. τὰ μεγάλα ἐθνικὰ προβλήματα τοῦ τόπου καὶ τὴν θέσιν καὶ τὴν ἀποστολὴν τῆς Ὁργανώσεως ἐναντὶ αὐτῶν. Ἀλλὰ μαζὶ, ὅπως τονίζει ἡ ἐγκύκλιος, διὰ τῆς ὕλης τοῦ ἐν γένει τοῦ Δελτίου θὰ ἐπιδιώκῃ τὸν πληρέστερον καταρτισμὸν τῶν στελεχῶν καὶ τὴν ἐδρασίαν τῶν γνώσεων τῶν εἰς τὰ ἀφορῶντα τὰ προβλήματα τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὰ ζωτικώτερα ζητήματα τῆς χώρας. Ἡ «Νεολαία» ἰδιαίτερος χαίρει τὴν ἐκδοσὶν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ὁργάνου, βεβαίως ἐκ τῶν προτέρων διὰ τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν τοῦ.

Η ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΩΝ Π.Δ.

Ἡ 19ῃ προσεχούς Μαΐου καθωρίσθη ἡδὴ ὡς ἡμέρα ἐνάρξεως τῆς ἐτησίης Διασκέψεως τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητῶν. Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις λαμβάνουσα ὅπ' ὅσιν τὰ σημερινὰ διεθνή γεγονότα ἐγνώρισεν ὅτι ἡ Διάσκεψις αὕτη δὲν θὰ λάβῃ ἐξορατικὸν χαρακτήρα ὅπως εἰς τὸ παρελθόν. Τοῦτο ὁμῶς δὲν πρόκειται βέβαια κατ' οὐδὲν νὰ ἐλαττώσῃ τὴν μεγάλην σημασίαν τὴν ὁποίαν ἡ Διοίκησις ἀποδίδει εἰς τὸ συνέδριον.

Ἡ Κυβέρνησις ἐξήρεσεν ἀπὸ τὴν φορολογίαν — τὴν μικρὰν ἄλλως τε — πού ἐπέβαλεν εἰς τὰ γεωργικὰ προϊόντα καὶ πού ἀποκλειστικὸς τῆς προορισμὸς εἶναι ἡ συμπλήρωσις καὶ ἀρτίωσις τῆς ἀμυντικῆς παρασκευῆς τῆς χώρας, τὸ σκαλιστικὸ σιτάρι καὶ τὰ ὁσπρία. Ἡ ἰδέα πού δικαιολογεῖ αὐτὴν τὴν ἐξαίρεσιν εἶναι ἰδιαίτερος διδακτική. Τὸ ξέρουμε ὅλοι ὅτι τὸ χωράφι πού καλλιεργεῖται κατὰ τὸ σκαλιστικὸ σύστημα ἀποδίδει περισσότερον εἰσόδημα. Θὰ ἔλεγε λοιπόν, ἐπιπόλαια ἐξετάζων κανεὶς τὸ ζήτημα, ὅτι εἶναι ἀντιφατικὸν τὸ νὰ φορολογῇ τὸ Κράτος ἐκείνους πού θὰ ἔχουν ὀλιγώτερον εἰσόδημα καὶ νὰ ἐξαίρῃ τοὺς ἄλλους πού θὰ ἔχουν τὸ μεγαλύτερον. Ἄν τὸ σκεφθῇ ὁμῶς περισσότερον θὰ ἰδῇ ὅτι ὑπάρχει σοφία εἰς τὸ μέτρον αὐτὸ καὶ δικαιοσύνη. Σοφία, διότι τὸ Κράτος, ἐπειδὴ ἔχει τελείαν συναίσθησιν τῆς σημασίας τῆς βελτιώσεως τῶν ἀποδόσεων τῆς σιτοκαλλιεργείας καὶ ἐπειδὴ προσδίδει μὲ εὐρύτητα εἰς τοὺς ἰδίους τοῦ σκοπούς, προτιμᾷ νὰ παραιτηθῇ προκαταβολικῶς ἀπὸ τὸν φόρον πού θὰ τοῦ ἐδίδεν ἡ παραγωγή τῶν σκαλιστικῶν καλλιεργηθέντων ἀγρῶν, ἀφοῦ γνωρίζει ὅτι ἡ παραίτησις τοῦ αὐτοῦ θὰ εἶναι μίᾳ ἀκόμῃ ὠθησὶς καὶ ἐνθάρρυνσις διὰ τὰ προοδευτικὰ γεωργικὰ στελέχη, ἕνα ἀκόμῃ μέσον πού θὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἀρτίωσιν τῆς καλλιεργείας τοῦ σίτου εἰς τὸν τόπον καὶ θὰ τὸν ὁδηγήσῃ εἰς τὴν σιτάρκειαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν καὶ ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία καὶ τὸ δημόσιον ταμεῖον ἔχουν νὰ περιμένουν ὀφέλη πολὺ — πολὺ μεγάλα, πού θὰ καλύπτουν πολλαπλασιῶς τὰς εἰσπράξεις πού θὰ εἶχε τὸ Κράτος ἂν δὲν εἶχε παραιτηθῇ ἀπὸ τὴν φορολογίαν τοῦ σκαλιστικοῦ σίτου. Ἀλλὰ καὶ δικαιοσύνη ὑπάρχει εἰς τὸ μέτρον, μίᾳ δικαιοσύνῃ ἀνωτέρου ποιοῦ. Δικαιοσύνη πού δὲν ἰσοπεδώνει ἀποτυχημένους καὶ κακομοίρηδες, ἀλλὰ βραβεύει καὶ ἀναδεικνύει τοὺς δυνατούς, τοὺς φωτισμένους καὶ τοὺς προκομμένους καὶ γενικὰ παρακινεῖ ὅλους ν' ἀγωνίζονται, νὰ προσπαθοῦν νὰ ἐργάζονται περισσότερο καὶ καλλίτερα. Μία δικαιοσύνη πού ἀνορθώνει, πού ἐξαίρει τὴν ἀμύλλαν τοῦ ἀγῶνος καὶ τῆς προόδου καὶ ἀξιολογεῖ τὸν προσπαθοῦντα καὶ ἀμυλλώμενον εἰς τὰ εἰρηνικά ἔργα ἀνθρώπων. Ἄς μὴ λησμονῇ κανεὶς ὅτι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν μίᾳ τέτοιᾳ δικαιοσύνῃ ἦτο ἀκατανόητος εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τότε ὅλοι ἐδούλευαν εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ἰσοπεδώσεως. Τότε τὸ Κράτος εἶχε καταντήσῃ ὄργανον τῶν ἀδυναμιῶν καὶ τῶν ἀθλιότητων τῶν πολλῶν. Ὅλοι ξέρουν ὅτι ἐφθασε κάποτε τὸ Κράτος ν' ἀποζημιῶν τὸς καλλιεργητὰς πού ἀπὸ ἰδικὴν τῶν κακορριζικῶν κατεστράφησαν ἀπὸ τὸν περονόσπορον. Σήμερα τὸ Κράτος ἀφίνει εἰς τὴν τύχην τῶν τοὺς ἐξ ἰδικῆς τῶν υπαιτιότητος κακομοίρηδες, δὲν διστάζει μάλιστα καὶ νὰ τοὺς ἐπιβαρύνῃ, καὶ βοηθεῖ ἐκείνους πού ἔχουν τὴν ἔφεσιν καὶ τὴν ἱκανότητα ν' ἀνέλθουν ὑψηλότερα. Καὶ πρέπει ν' ἀναγνωρίσουν ὅλοι ὅτι αὕτη ἡ φιλανθρωπία πού ἀνορθώνει καὶ βοηθεῖ τὸν πολίτην νὰ γίνῃ καλλίτερος εἶναι ἡ μόνῃ ὕγις καὶ ἀληθινῇ.

Η ΦΙΛΗ ΤΟΥΡΚΙΑ

Τὰ ἀνταλλαγέντα ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς Ἐθνικῆς ἑορτῆς τηλεγραφήματα μετὰ ἑὐτῶν Κυβερνήσεων καὶ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐξωτερικῶν Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ὑπῆρξαν ἰδιαίτερος θερμὰ καὶ εὖρον ὡς πάντοτε βαθεῖαν ἀπήχησιν εἰς ὁλόκληρον τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, ὁ ὁποῖος ἄλλην μίαν φορὰν διεπίστωσε τὴν διαρκῶς θερμὴν ἐγκαρδιότητα τῆς φιλίας ἡ ὁποία τόσον εὐτυχῶς συνδέει τοὺς λαοὺς τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Ἑλλάδος.

Εἶναι κοινὴ πλέον πεποίθησις εἰς τὰς δύο χώρας ὅτι αἱ σχέσεις τῶν, εἰς δὲ σημεῖον ἔχουν ἐξελιχθῇ χάρις εἰς τὴν ὁμόθυμον ἀμοιβαίαν θέλησιν τῶν δημιουργῶν νέαν ὁλως κατάστασιν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Μεσόγειον τὴν ὁποίαν ὅλος ὁ κόσμος ὀφείλει νὰ ἔχῃ ὅπ' ὄψει.

ΑΙ ΕΝΟΠΛΟΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Ἄν εἰς ὅλα τὰ ἔργα τῆς 4ης Αὐγούστου ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἀποδίδῃ τὴν σημασίαν πού τοὺς ἀξίζει, αἱ στρατιωτικαὶ παρασκευαὶ τῆς χώρας, εἰς τὰς ὁποίας ὁ Κυβερνήτης ἐρρίψεν ὅλον τὸ βάρος τοῦ ἐνδιαφέροντός του καὶ τῶν ὁποίων δείγματα ἐκαμάρτωσε κατὰ τὴν μεγαλειώδη ὄντως στρατιωτικὴν παρέλασιν τῆς Ἐθνικῆς ἑορτῆς, ἐπρόκάλεσαν τὰ πιὸ βαθεῖα αἰσθήματα τῆς γαλήνης καὶ ἀσφαλείας ἀλλὰ καὶ τὴν πιὸ ἐγκάρδιον εὐγνωμοσύνην τοῦ πρὸς τὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν, εἰς τοῦ ὁποῖου τὸν ἐθνικὸν παλμόν κυρίως ἀνήκει ἡ τόσον σύντομος ἀναβίωσις τῆς ὁλικῆς καὶ ψυχικῆς ἀλκῆς τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος.

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΑ

Ἀπὸ τοῦ προσεχούς τεύχους τὸ περιοδικὸν καθιερώνει εἰδικὴν στήλην διὰ τὰ φιλοτελικά. Τὴν στήλην ταύτην θὰ ἐπιμελεῖται τὸ εἰδικὸν τμήμα τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, εὐγενὲς προσφερόν. Οἱ νέοι τῆς Ὁργανώσεώς μας πολλὰ ἔχουν νὰ ὀφελῶνται ἐκ τῆς στήλης ταύτης ἀπὸ ἀπόψεως γεωγραφικῶν καὶ ἱστορικῶν γνώσεων, θὰ ἔχουν δ' ἐπίσης καὶ μίαν εὐχάριστον καὶ πλήρη ἐνδιαφέροντες ἀπασχόλησιν.

ΤΟ ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΟ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΣΑΝΑΣ

Ο ΑΠΑΓΧΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Στις βοσκές της Δημητσάνας ο μικρός Γιώργος Αγγελόπουλος ακολουθεί τον πατέρα του, το Γιάννη, τον τσοπάνη, και τον βοηθάει στη δουλειά του... Βόσκουν μαζί τα πρόβατα και τα γίδια... Μιά σφεντόνα έχει ζωσμένη στη μέση του ο Γιώργος και απ' αυτή περιάει την καλαμένια φλογέρα του, που κάθε τόσο παίζει μαζί της ωραίους ποιμενικούς σκοπούς, π' αντιλαλούν στα βουνά και στις ρεματιές...

Κι' όμως ο μικρός βοσκός δεν έχει πάνω του τα τραχεία χαρακτηριστικά των όρεσιβίων τσοπάνων!... Τα έξυπνα μάτια του λαμικοκοπούν σ' ένα πρόσωπο ήμερο, γλυκό, θείο... Στο σακκούλι, που φέρνει στον ώμο του, κέρνει και κάτι βιβλία και κάθε τόσο, όταν άμεριμνα πιά τα πρόβατα βόσκουν, κάθεται και διαβάει κάτω από τη σκιά των δέντρων...

Κι' ύστερα εγκαταλείπεται σ' οραματισμούς κι' όνειροπολήσεις! Τι να σχεδιάζει, αλήθεια, το μικρό βοσκόπουλο και σάν τι να τον απασχολή έξω από τις έγνοιες για τα πρόβατα, τ' αρνάκια, το γάλα, το τυρί και τη φλογέρα του!...

Ποιός ξέρει σέ τι παράτολμα όνειρα τον παρασύρει το πεπρωμένο του; Δεν φαίνεται γεννημένος ο Γιώργος για ν' αφιέρωση όλη του τη ζωή φυλάγοντας και βόσκοντας τα πρόβατα του... Δεν φαίνεται αποφασισμένος να κλεισθή ανάμεσα στα βουνά της Δημητσάνας!... Κάτι — κάτι ασύλληπτο κι' ακαθόριστο — τον τραβάει μακριά, προς άλλους ορίζοντες...

Και κάποια μέρα εξομολογείται καθαρά στον πατέρα του:

— Προτιμώ να πάω κι' εγώ στο σχολείο, στη Δημητσάνα. Κάτι μπορώ να κάμω κι' εγώ!...

Ο πατέρας του συγκινήθηκε... Και τούδωσε την άδεια και την εύχή του. Και από τότε μπήκε στο σχολείο. Ήταν καταπληκτική η πρόδοός του στα γράμματα... Και σάν τελείωσε το σχολείο του έκει, έφυγε για τας 'Αθήνας. Εκεί συμπλήρωσε τις σπουδές του... Κι' άργότερα πήγε στην Σμύρνη, όπου ένας θεός του, ο Μελέτιος, ήτο εκκλησιάρχης. Κι' εκεί γράφτηκε στην Ευαγγελική Σχολή...

Ήταν μοναδικό το παράδειγμα του Γεωργίου!... Φιλουσθέατος, έπιμελέστατος και σεμνός, διακρινόταν για την ευσέβειά του και την εulάθειά του... Και ο Μητροπολίτης Σμύρνης Προκόπιος, έκτιμώντας όλες αυτές τις αρετές του, τον χειροτονεί Ιερομόναχο διάκονο και του δίνει το δνομα Γρηγόριος!

Αυτή ακριβώς ήταν η αρχή του Ιερατικού σταδίου του μάστορος Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου του Ε', γιατί το μικρό τσοπάνόπουλο της Δημητσάνης, ο Γεώργιος Αγγελόπουλος, δεν ήταν άλλος από τον μαρτυρικό Ιεράρχη, που από ποιμήν προσβάτων είχε γίνει ο ποιμενάρχης του χριστιανικού ποιμνίου στην πιο κρίσιμη στιγμή της Χριστιανικότητας...

νης και που στο τέλος, σάν σωστός πνευματικός ποιμένας, την εψυχήν αυτού έθεσεν υπέρ των προσβάτων...

Ή Πύλη είχε πολύ θορυβηθή με την άναγγελία της επαναστάσεως στην Βλαχία και Πελοπόννησο, κι' όλες της οι ύποψεις στρέφονταν στο Πατριαρχείο... Οι συνοδικοί συλλαμβάνονται και κλείνονται στις φυλακές, ενώ οι δήμιοι τούς βασανίζουν στα κελλιά κρατώντάς τους βαναύσα σιδεροδεμένους στα μπουντρούμια της φυλακής Μπουσαντζή και ριγμένους κατάχαμα, χωρίς στρώμα, χωρίς φαγητό, χωρίς νερό ακόμη... Στο άναμταξύ οι Γενίτσαροι σκοτώνουν αλύπητα τούς χριστιανούς στους δρόμους

Το τσοπάνόπουλο της Δημητσάνας.

και κατά εκατοντάδες οι Έμποροι έκ Πελοποννήσου, που είχαν εγκατασταθή στη βασιλείδα των πόλεων, μεταφέρονται άλυσοδεμένοι στα καράδια, για να έξοριστούν τάχα στην 'Ανατολή, μά κι' αυτοί πνίγονται άπάνθρωπα στην Προποντίδα...

Τό φάσμα του θανάτου αίωρείται πάνω από τούς χριστιανικούς πληθυσμούς κι' ο Πατριάρχης πηγαινοέρχεται στον Μεγάλον Βεζύρη, στο Παλάτι και του Σειχουλιαλάνη τό σπία για να προλάβει τό μεγάλο κακό! Δίνει όποσχέςσις, έγγυήσεις, εκδίδει έπιτίμια κατά τών επαναστατών, για να περισώση ότι είναι δυνατόν!

Οι φίλοι του Πατριάρχου βλέπουν τον κίνδυνο και τον συμβουλεύουν να φύγη τό γρηγορότερο!... Να σωθή!... Τού προσφέρουν τά μέσα της σωτηρίας... 'Ετοιμοι να ναυλώσουν βαπόρι... Οι χριστιανικές πρεσβείες άνοιχτές για να τον κρύψουν και τον προστατεύσουν.

Μά ο Πατριάρχης δεν δέχεται. — Μή με παρακινήτε εις φυγήν! Μή θέλετε να σωθώ. Ή όρα της φυγής μου θά ήταν αρχή σφαγής...

Και τούς καθώρισε τό καθήκόν του...

— Θά μπορούσε βέβαια να ξεφύγη μεταμορφωμένος με καμμία προβία εις την πλάτην, σφαλισμένος εις φιλικήν πρεσβειάν ή επιδιθαζόμενος εις κανένα καράβι.

— 'Αλλά πώς θά άκούω — τούς έλεπε — τά όρφανά του 'Εθνους μου να υπαράττουν εις τά χέρια του δημίου; Είμαι Πατριάρχης διά να σώσω τον λαόν μου, όχι να τον ρίξω στα μαχαίρια της Γενιτσαρίας. Θά μείνω. Και έμεινε...

Ή έβδομάς, ή Μεγάλη Έβδομάς, των Παθών. Μεγάλη έβδομάς άδομή των παθών του έλληνικού πληθυσμού της Κωνσταντινουπόλεως.

Ο Πατριάρχης τρέχει — τρέχει διά να σώση!... Συμβουλεύει, ύπόσχεται, συγκαλεί την 'Ιεράν Σύνοδον και άποφασίζει... Μά του κάκου! Τά πράγματα έξελίσσονται ραγδαία.

Είναι πλέον ή Κυριακή του Πάσχα, 10 'Απριλίου 1821. Είναι τό πιο τραγικόν Πάσχα, έξέδων έώρτασε ο Χριστιανισμός!... 'Όλοι ήσαν κατηφείς. 'Όλοι τρομαγμένοι. Ο Πατριάρχης όμως κάμνει τό καθήκόν του. Ούδέποτε, λέγουν οι βιογράφοι του, έξετέλεσε λαμπρότεραν, κατανυκτικότεραν, έμφαντικότεραν και διαρκεστέραν λειτουργίαν! Από τών όφθαλμών του έξήτορραπε θεία τις αήγη.

Ήσπάσθη όλους κατόπιν εις τον ναόν, όταν δέ έπληροφορήθη ότι σίση άτακτα περικυκλούν τά Πατριαρχεία, έβροντοφώνησεν άσπαζόμενος τον διάκονον:

«'Ας είναι αυτός και ο τελευταίος άσπασμός».

Ή Ιεροτελεστία έτελείωσε... Και ο Πατριάρχης έξεδύθη και κατηνύβη εις τό προσευχητήριόν του...

Μετ' όλίγον άπήγετο εις τας φυλακάς... Και κατόπιν πρό της μεσσίας Πύλης του Πατριαρχείου, όπου και ο δήμιος τον εκρέμασε!...

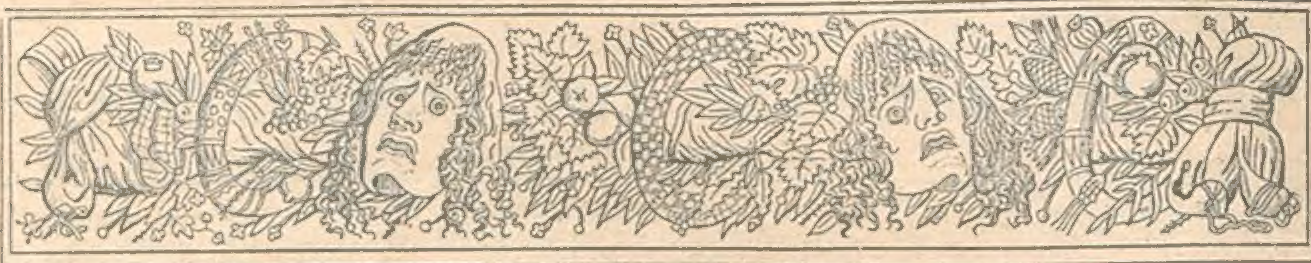
Ο μάρτυς Πατριάρχης έθυσιάζετο υπέρ του ποιμνίου του εις ηλικίαν 70 ετών...

Τό τίμιον σκήνός του ύπέστη πλείστας προσβολάς... Και εις τό τέλος, ουρθέν εις τούς δρόμους, έρρίβη εις τον Κεράτιον...

Ή Θεία Πρόνοια ηύδόκησε να έρεθί τό άγιον λείψανον και να μεταφερθή εις 'Οδησσόν από τον πλοίαρχον Σκλάβον, όπου ή Ρωσσία και οι όμογενείς τον εκήδευσαν με μεγάλας τιμάς...

Τό μικρό βοσκόπουλο της Δημητσάνας όταν άρρωατίζετο υπό τά βαθύσκια δένδρα της Δημητσάνας, δεν θά προσέδλεπε βέβαια τον τραγικό του θάνατο... Θά έσχεδιάζε με την παιδική του φαντασία πώς θά εανή χρήσιμος στους σκλητωμένους άδελφούς!...

Μά ο θάνατός του ο ηρωικός στάθηκε παράδειγμα αυτοθυσίας για τούς πολεμιστές, που έδιναν τό αίμα και τη ζωή τους για την 'Ελληνική Έλευθερία... 'Αγγελ. Μεταξάς

ΑΙΣΧΥΛΟΝ: ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Μιά δυνατή κραυγή ακούστηκε στά βασιλιά μεσάνυχτα.

—“Ε, έ, ή φωτιά, ή φωτιά!

Πάνω στο λιακωτό των Άτρείδων, πού είναι οι δυνατότεροι βασιλιάδες σ' ολόκληρη την Έλλάδα, ένας δοῦλος φωνάζει, πηδά, θαρρείς πώς τρελλάθηκε από τη χαρά του...

—“Η φωτιά! ή φωτιά!

Ός τόσο τὸ παλάτι πού είναι χτισμένο ψηλά στο κάστρο, μὰ καί ολόκληρη ή πολιτεία πού ἀπλώνεται κάτω από τὸ κάστρο, κοιμάται ἀκόμα. Πόσες στενοχώριες κλείνουν τὰ σπίτια αὐτὰ πού μόλις μπορεῖ κανεῖς νὰ τὰ διακρίνῃ στή θαιπή ἀστροφεγγιά! Δέκα χρόνια τώρα οἱ ἄντρες λείπουν στή μακρινή ἐκστρατεία τῆς Τροίας. Τί κάνουν; Τί ἀπόγινε μακριά ἐκεῖ στο θάλασσοδαυμένο Ἀσιατικό ἀκρογιάλι; Κανεῖς δὲν ξέρει. Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ἔρχονται διάφορα μαντάτα, πὼς σκοτώθηκαν ὁ ἕνας ή ὁ ἄλλος, κλαῖνε μερικά σπίτια, πειθοῦνε καί πάλι σιωπῇ... σιωπῇ. Οἱ γέροι μουρμουρίζουν στερημένοι ἀπὸ τὰ παιδιά τους... Οἱ γυναῖκες μαραίνονται ἀπὸ τὴ θλίψη καί τὴν ἀναμονή... Τὰ χρόνια περνοῦνε.

Ἀπὸ περαστικούς πραγματευτάδες ὡς τόσο μαθαίνουν πὼς τὸ κακὸ ἐκεῖ πέρα εἶναι μεγάλο... Δὲ μάχεται πιά ὁ Ἑλληνικός στρατὸς μοναχὰ μὲ τοὺς Τρῶες, μὰ στὸν πόλεμο τοῦτο ἀνέκα-τεῦτηκαν καί οἱ Θεοί, κι' ἄλλοι τάχτηκαν μὲ τὸ ἕνα μέρος, κι' ἄλλοι μὲ τὸ ἄλλο καί συχνὰ τοὺς βλέπουν ν' ἀνακατεύονται μέσα στή μάχη καί νὰ σκοτώνουν παλληκάρια.

Πότε λοιπὸν θὰ πάρῃ τέλος αὐτὸς ὁ πόλεμος;

“Υστερα στὸ παλάτι συμβαίνουν πράγματα παράξενα... “Ὀλος ὁ κόσμος μιλάει γι' αὐτὰ κρυφά, ἀφεντὰδες καί δοῦλοι, κι' ἄς καμώνονται πὼς δὲν ξέρουν τάχα τίποτα, μπροστὰ στή βασίλισσα Κλυταιμῆστρα, ή δὲ νοιάζονται γιὰ τίποτα.

Μόλις ὁ Ἀγαμέμνωνας ἔφυγε γιὰ τὴν Τροία, ἦρθε στή Μυκῆνα κι' ἐγκατεστάθηκε σάν ἀφέντης στὸ παλάτι ὁ ξάδερφός του ὁ Αἰγίστος. Πολλὰ εἶπαν γιὰ τὸ περιστατικὸ αὐτό. “Ἄλλοι, πὼς τάχα ή ἴδια ή Κλυταιμῆστρα τὸν κάλεσε θυμωμένη μὲ τὸν ἄντρα της γιὰ τὴ θυρίασε στήν “Αρτεμη τὴν κόρη της τὴν Ἰφιγένεια... “Ἄλλοι, πὼς ἀπὸ δικὸ τοῦ ἦρθε, γιὰ νὰ πάρῃ τὸ θρόνο ἀπὸ τὸν Ἀγαμέμωνα πού τὸν μισοῦσε κι' ἀπὸ καιρὸ λογάριζε νὰ βοῇ τρόπο νὰ τὸν βλάψῃ ὅσο μπορεῖ. Εἶχε σκοπὸ μάλιστα νὰ σκοτώσῃ καί τὸ διάδοχο, τὸ μικρὸ “Ὁρέστη καί θὰ τόκανε ἂν δὲν πρόφταναν μερικοὶ δοῦλοι πιστοὶ καί ή ἀδερφή του Ἥλέκτρα νὰ τὸν

στεῖλουν σὲ μιὰ συγγενική τους οἰκογένεια μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα.

“Ὀλος ὁ λαὸς ἦταν ἀγανακτισμένος μὲ τὰ φερόσιμα τοῦτα τοῦ Αἰγίστου καί τῆς Κλυταιμῆστρας, μὰ τί νὰ κάμῃ; Βασιλιάδες ἦσαν βλέπεις, ἀντιπρόσωποι, σὰ νὰ ποῦμε, τοῦ Δία πάνω στή γῆς κι' εἶχαν καί τὴ δύναμη ἐξ ἄλλου νὰ σφαλίσουν κάθε στόμα πού θὰ τολμοῦσε νὰ μιλήσῃ.

Ός τόσο γιὰ νὰ μὴν ἔρθῃ ξαφνικά ὁ Ἀγαμέμνωνας μὲ τὸ στρατὸ κι' ἔτσι δὲν προλάβουν νὰ πάρουν τὰ μέτρα τους, ἔβαλαν στὸ πῖδ ἀψηλὸ λιακωτὸ τοῦ παλατιοῦ δοῦλους, πού ἀγρυπνοῦσαν ἐκεῖ μὲ τὴν ἀράδα κι' ἔσλεπαν μέρα νύχτα πότε θὰ λάμψῃ στὸ κοντινότερο βουνὸ φωτιά. Αὐτὸ ἦταν τὸ σημάδι πὼς ή Τροία ἔπεσε τέλος πάντων καί πὼς ὁ βασιλιάς φυσικά ὑστερα ἀπὸ λίγο θὰ γυρίσῃ.

Τοῦτος λοιπὸν ὁ δοῦλος εἶναι πού φωνάζει τώρα, γιὰ τὴ μέσα στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας ἀντίκρουσε ξαφνικά τὴ φλόγα τῆς φωτιᾶς νὰ ξεχωρίσῃ ἐκεῖ πέρα στή βουνοκορφή...

—“Ε, ή, φωτιά!

Καί τέτοια εἶναι ή χαρά του γιὰ τὴ φωτιά τοῦτη θαρρεῖ πὼς εἶναι τὸ

“Ε, ή, ή φωτιά! ή φωτιά!

τέλος, ὅχι πιά στὰ δικά του βάσανα μονάχα, ἀλλὰ καί στὰ βάσανα τῆς πολιτείας, πού τῆς μιλάει τῆς φωτιᾶς καί τὴ χαιρετᾷ σὰ νάνα πρῶτα ζωντανό...

Γεῖά σου φωτιά νυχτερινή πού λαμπαδιάζεις σάν ἥλιος, καί μὴνὰς γιορτὲς καί πανηγύρια στὸ Ἄργος πολλά, τὴ συντυχία γιὰ νὰ χαίρομε.

Μεγαλόφωνα τὴ γυναῖκα πῶς νὰ κράζω τοῦ βασιλιᾶ νὰ πεταχῇ ἀπ' τὸ κλισίρι γοργά, καί στὸ παλάτι μέσα νὰ σηκώσῃ κραζὶὰ χαρούμενη γιὰ τὸ σημάδι, ἂν ἴσως πᾶρῃκε ἀληθινὰ ή πολιτεία τῆς Τροίας καθὼς ή φλόγα πρέπει αὐτὴ νὰ φανερώσῃ. Καί τοὺς χοροὺς πρῶτος ἐγὼ θὰ κάμω ἀρχή. Λογιάζω τὴν καλοτυχία τοῦ ἀφεντικοῦ μου σάν τὴ δική μου, μιὰ καί τόσο μὲ συντρέχει.

“Ω! ὁμποτε νάρθῃ ὁ βασιλιάς μου καί νὰ ποῖξω τὸ πολυέσπαστό του χέρι στὸ δικό μου. Σωπαίνω ὅσο γιὰ τ' ἄλλα... Ἡ γλώσσα μ' ἀνθρώπου ἂν ἔπαιρνε μιλιὰ τὸ σπῆτι τοῦτο ἐκὰθαρα θὰ μολογοῦσε, σάν καί μένα. Μὲ νοιώθουν ὅσοι ξέρουν, οἱ ἀνήξεροι ὅχι.

“Ἔτσι τελειώνει ή πρώτη εἰκόνα πού εἶναι, σὰ νὰ ποῦμε, μιὰ εἰσαγωγή, ἕνα προανάκρουσμα στήν τραγωδία.

“Ἐχει ξημερώσει πιά... Μερικοὶ γέροι τραβώντας τὰ ραβδιά τους στήν πλακοστρωμένη αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ ἔρχονται, ὅπως κάθε μέρα σχεδόν, νὰ μάθουν ἂν ὑπάρχῃ τίποτα νεώτερο. Δὲν ξέρουν τίποτα ἀκόμα. Φυσικά σὰ γέροι πού εἶναι ζοῦνε μὲ τίς θύμησης τους, λένε καί ξαναλένε τὰ ἴδια πράγματα καί μετροῦνε ὅχι μονάχα τὰ χρόνια, μὰ καί τίς μέρες ἀκόμα πού τὰ παιδιά τους καί οἱ γαμπροὶ τους λείπουν μακριὰ στὰ ξένα...

Εἶναι ἀπὸ τότε δέκα χρόνια τώρα πού τοῦ Πριάμου οἱ δυνατόι ἀντίδικοι κινήσαν ἀπ' τὴ χαρά μὲ χίλια Ἀργίτικα καρδιά.

Μονάχα ἐπεὶς μὲ τ' ἀνωφέλειτο κορμί ἔχουμε ἐδῶ μακριὰ ἀπ' τὸν πόλεμο ἀπομείνει κι' ἀνήμεροι σάν τὰ παιδιά στενόμαστε μὲ τὰ ραβδιά. “Ω! εἶναι τὰ μαῦρα γιγατεῖα σάν τὰ χινοπυριάτικα φύλλα πού ρεῖουν... “Ἡσίοι τῆς μέρας πού σαλεύουν.

“Ός τόσο στέκονται ξαφνιασμένοι. “Ὀλοῦθε τοὺς βοῶνους ἀνάθουν φωτιές. Δοῦλοι πηγαίνονται κι' ἐτοιμάζουν θυσιές. Τί τρέχει ἀράνε; Ἀποροῦν καί θέλουν νὰ ρωτήσουν, νὰ μάθουν...

Μὰ τοῦ Τυφάρου τοῦ γενιά βασιλίσσᾶ μου Κλυταιμῆστρα, ποῖδ' ἔχρῃς ή μήνυμα καινοῦργιο σὲ κινᾷ κι' ὀλοπύργια παντοῦ θυσιές ἐτοιμάζεις καί στῶν θεῶν δῶν τοὺς βοῶνους πού φλέγονται

τὰ δωρὰ σου σωριάζεις;

Φλόγα ἀπὸ ἐδῶ, φλόγα ἀπὸ κεῖ μὲ λάμψῃ οὐρανοφαστὴ ἀνεβαίνει κι' εἰν' ἀπ' τὸ λαὸ τ' ἀπαλό, τ' ἄσολο, ἀγνό, πού στὸ βασιλικὸ κελάρι κρύβεται, θρεμμένη.

“Η βασίλισσα ὅμως δὲν κατέθηκε ἀκόμα ἀπὸ τὸ παλάτι. Κανεῖς δὲν ξέρει νὰ τοὺς δώσῃ ἀπόκριση κι' ἔτσι ἀποφασίζουν νὰ καθίσουν ἐκεῖ στὰ πε-

ζούλια και να περιμένουν. 'Ως τόσο στο άναμεταξύ παρακινούντο καθώς είναι κι' από τούτες τις έτοιμασίες, άναυθιμούνται όλα τα περιστατικά τα σχετικά με το φευγιό του στρατού.

Πρώτα πρώτα τα σημάδια που φανερώθηκαν τότε, τα φθερά, που τα έξηγησε άνω ο μάντης Κάλχας.

Δυό άετοι, λέει, ο ένας με κατάμαυρη και ο άλλος με άσπρη ούρα ήρθαν και κάθισαν αντίκρυ στο παλάτι, σε υψηλή μεριά. Και εκεί μπροστά στα μάτια όλων σπαράξαν μία λαγουδίνα που άρπάξανε από τον κάμπο, μία λαγουδίνα που ήταν στην ώρα της με πρόσβαρη κοιλιά...

“Όλοι θαυμάσανε βλέποντας τούτο” τὸ θεώρησαν φυσικά σαν ένα προφητικό σημάδι σφαλμένο από τους θεούς και προσπαθούσαν να καταλάβουν ποιο τάχα κρυφό νόημα έχει. Τότες ο μάντης Κάλχας πήρε τὸ λόγο και εἶπε:

— ‘Η έκστρατεία αυτή θά τελειώσει με τὸν άφάνισμό του Πριάμου... Μά άς μεταφράσουμε καλύτερα τούς στίχους του Αισχύλου γιά να δῆτε με ποιο τρόπο τὰ διηγίεται ο μεγαλόπνοος ποιητής.

‘Η στράτα αυτή με τὸν καιρό τὸ κάστρο του Πριάμου και τὸ λαό του τ’ άγαθά με βιά είναι γραμμένο ν’ άφανισθ. θίγεται να μη όργισθ κανείς θεός και στὸ στρατό μας πὸν τὴν Τροία θά δαμάσθ.

Ξεσπάσθ, ο μαυρός του θυμό, γιά τὴν Ἀρτίμειδα ἡ άγνή παρθένα μάχεται τὸν πατέρα της τὰ φτερωτά σκυλιά, τὸν άετὼν τὰ δειπνά έχει μισήσει πὸν τὴν λαγίνα σπαράξαν μ’ δόλοληρη τὴ γέννα.

“Ετοι ποιοιμάει ἡ θεά γιά τὰ μικρά κι’ άδύσμα τὸν αἰμωδύων λιανοτῶν και τὸν ἐπιλοίων άγριμῶν πὸν βόσκουν στὸ λαγκάδι

τὰ τρυφερόσαρκα βυζασταροῦδια, Ζητῶν κολοιμητὼ να κρύντ τὸ σημάδι μ’ άν και καλὸ, φαντάζει σκοτεινὸ. Και τὸν παιάνα προσκαλῶ να βοηθήσθ άγέρτα ενάντιο μῆλκας λάχθ και στείλθ τὰ καράδια μας κι’ άνεργα τὰ κρατήσθ

άλλη θυσία γυρεύοντας παρόνομη, πικρή, κι’ έτσι ν’ άνάσθ μέλλεται συγγενικὴν άμάχη άποῦ” ναι άπόκοτη και τρομερή” τὸ μέσ” στὸ σπῆτι δολιγὰ κρυμμένη έκδικησθ γιά τὸ παιδί μιά μέρα θά ζητήσθ.

“Υστερα άναυθιμούνται τὴ θυσία τῆς ‘Ιφιγένειας. Τὸ φοβερό τούτου περιστατικό, ζήτημα στὴν πονεμένη καρδιά τους ἡ δῖες του τῆς λεπτομέρειες. “Όλη ἡ χώρα έκλαψε κι’ άκόμα κλαίει και δέν μπορεί να ξεχάσθ τ’ άυορφο και γενναίον κορίτσι... Κανείς άπ’ άσους άρχαίους και νεώτερους ποιητές κατακρίσθηκαν να περιγράψουν αὐτὴ τὴ σκηνή, δέν κατάφερε να δώσθ τόσο ζωντανή, τόσο σπαραχτική εἰκόνα...”

“Όμως τὸν καραδῶν ο πρώτος άρχηγός στὸ μάνθ προσοχὴ δέν είχε δώσει. Τὸν πεινῶμένο του στρατό, τὸν άνεργο κι’ άπελπισμένο άπ’ τὴν κακοτυχία τὴν τόση, κρατοῦσε αντίκρυ τὴν Χαλκίδα τὸν πολυτάραχο γιάλο. Κι’ άπ’ τὸ Στρουμῶνα άγέρηδες φουσοῦσαν — γιά τὰ λιμάνια έννοια βαρεία — και τὸν άνθρωπος τυραννοῦσαν κι’ ἐθεύραν ξάρτια και πανιά. “Αργά περνοῦν ο καιρός και τῆς ‘Ελλάδας μάραινε τὰ νεύματα. Καί άσπιν ο Κάλχας βγαίνει έξωπὸς τὴν Ἀρτεμὴ προφασισμένος, και λέει γιά τὸ κακὸ γαιατριά πικρότερη κι’ άπὸ τὴν κακοκαρία. Βροντοῦν τὰ σκήπτρα τους στὴ γῆ και δέν κρατοῦν τὸ δάκρυ οί άρχηγοί.

1 Ένωσὶ τούς άετούς.

(‘Ακολουθεῖ)

Τῇ ‘Υπερμάχῳ Στρατηγῷ τὰ Νικητήρια

‘Ιούλιος 626. Βαρὸς ο καλοκαιρινὸς ἥλιος πυρπολοῦσε τὴν πολιορκουμένη βασιλεύουσα και οί τροφές του λαοῦ και τὸν ὕπερασιπῶν τῆς λιγοστεύαν μέρα με τὴ μέρα. ‘Ο θεοφοβήτος αυτοκράτωρ πολέμοῦσε μακριά, πέρα άπὸ τὸν “Άλυ, τούς έχθρούς του Χριστιανισμὸ και τοῦ κράτους και ἡ πρωτεύουσα βρισκόταν μῆνες τώρα πολιορκημένη άπὸ διπλὸς έχθρους. Ἀπέναντι στὴν Ἀσία, άπὸ τὸν Μάιο, βρισκόντουσαν οί Πέρσοι καιόντας και ἐρημῶνιζοντας τὰ προσέτια. Κι’ άπὸ τὰ τέλη ‘Ιουνίου τριάκοντα νηλίδες Ἀσαιοί είχαν περάσει τὰ μακρὰ τεῖχη τῆς Σηλυβρίας και είχαν στρατοπεδεῦσε κάτω άπ’ τὴν ‘Επτάλοιο.

Τώρα τὰ πράγματα είχαν χειροτερέψει: ο ἴδιος ο Χαγάνος με ὀδυρότα χιλιάδες ἐπὶλέκτους είχε φανθ κάτω άπὸ τὰ τεῖχη και ο Μαγιστρος Βῶνος μάταια περίμενε νὰ επικουρία του Ἡρακλίου.

— ‘Ο βασιλεὺς είναι μακριά” πὸς θά κρατήσωμε μονόχοι; Εἶπε στὸν πατριάρχη Σέργιο, πὸν ακούραστος ἐνθάρρυνε τὸ πλῆθος. Ἐχομε δάδεκα χιλιάδες θωρακοφόρους και μόνον οί Ἀσαιοί είναι ἐπὶ τὰς φορές τόσοι...

— Θά πολεμήσωμε ένας με δέκα, άποκρινόταν ο πατριάρχης, μά θά νικήσωμε, γιάτὶ θά μάς βοηθήσθ ἡ Θεοτόκος πὸν οί Πέρσοι νεστοριανοί τὴν θεωροῦν μονάχα Χριστοτόκο. Ἐκείνη είναι βοηθός και σύμμαχός μας.

Κι’ ἀλήθεια, στὴν μεγάλην ἑοδὸ πὸν ο Χαγάνος και οί σύμμαχοί του ἔκαναν τὴν τελευταία μέρα του ‘Ιουλίου, οί πολιορκημένοι μιά στιγμή ἐλύγισαν κι’ ἴσως ἡ πόλις να χανόταν άν μίον” στὸ φῶς του δειλινοῦ πὸν χρώσωνε τὴν ἀτμόσφαιρα, μέσα στὸν κορυνηχτὸ και τὴ ζάλη τῆς μάχης, οί ὕπερασιπῶτες τῆς βασιλεύουσας δέν δέκριναν μιά γυναίκα με βασιλικὸ παράσημα να βηματίζει άνάερα στὰ τεῖχη, ντυμένη με μετεξέλιμα πορφύρα.

— ‘Η Θεοτόκος μετὰ πάντων! κραύγασαν ἔξωλλοι οί μαχηταί.

“Ήτανε φανερό πὸς ο Θεός τούς βοηθοῦσε και είχε δέχθ ο πατριάρχης στὰν κηρυττε μέρα-νύχτα πὸς ο Θεός ήταν μαζί τους. Ζωντανῶν άπὸ τὸ δράμα αὐτὸ οί μαχηταί ριχτήκαν με διπλάσιο θάρρος στὸν άγῶνα. Σύντηραν τῆς πολιορκητικῆς μηχανῆς πύλιναν στήσι οί Ἀσαιοί κοντὰ στὰ τεῖχη, γκρέμισαν τούς έχθρους πὸν είχαν ἀνέσθ στῆς ἐπαλῆς, σκόρπισαν τὰ μονόελα πὸν τὸλμησαν να πλησιάσουν άπὸ τὸ μέρος τῆς θαλάσσης.

Εἶχαν νικήσει και πάλι. Εἶχε σωθῇ κι’ αὐτὴ τὴ φορὰ ἡ πόλις του Κωνσταντινου. Μά ὡς πότε άργάε παρόμοιοι ὀδοί καταληκτικοί μπορούσαν να ἐπαναλαμβάνωνται; Κι’ ο συνεπὲς μάγιστρος Βῶνος καταλάβαινε πὸς μόνο με τὴ συνθηκολόγησι θά σωζόταν ὀριστικά ἡ πόλις: τὰ βυζαντινά ὑπέρεκτρα θά ἐξαγοράζαν τὴν ὀλυθερία...

“Αγρυπνος ὅλη νύχτα ο μάγιστρος, ἐνθ στῆς ἐκκλησίας γινόντουσαν οί Αὐγουστινιανικές ὁλουκτικές, ἔστειλε και κόλεσε κατὰ τὰ ξημερώματα τὸν πατριῶν Γεώργιο και άφου μίλησαν ἀρκετὰ τὸν ἑσπεῖλε μαζί με ὁλοῦς στὸν Χαγάνο.

‘Η άποστολή δέν ήταν εὐκόλη. Οί βαρβαροί τριγύρισαν εὐθὺς με τὰ ὅπλα στὸ χεῖρ τούς πρόσθετες και τούς ἑαυραν σχεδόν δεισμούς στὴ σκηνὴ του βασιλῆα τους, πὸν ἀνάμεσα σὲ δυὸ χρυσαστόλιστους Πέρσους ήταν ἐπιλωμένος σὲ μαλακά δερμάτα. Ἐκείνος τούς κῆταζε έχθρικά και τούς ἀφήκε ὀρθίους.

— Ἀφὸ θέλετε να ἐρηνεύσωμε, δέχομαι να χερῶν τὴ ζωὴ στὸς κατόικους. Μπορεῖ ο καθένας σὸς να πάρθ μαζί του μιά ἀλλαξιά ρούχα και να φύγετε ὅπου θέλετε, ἀφίνοντας ο’ ἐμὲ τὴν πόλι μας.

Τὰ μάτια του Ἐλληνιστοῦ πατρικίου ἀστραψαν. Ν’ άφήσουν τὴν πόλι; Μά τότε σὲ τί θά χρησημοῦσε ἡ εἰρήνη; Καί τί τὴν ἤθελαν πᾶς τέτοια ζωή;

— Ποτε δέν θά ἐγκαταλείψωμε τὴν πόλι μας, εἶπε περήφανα.

— Τότε θά πρέμ να γίνετε άργότερα ψά-

ρια γιά να σωθῇτε κολυμπώντας ἡ πουλιά γιά να φύγετε άπὸ τὸν αἶρα, εἶπε σαρκαστικά ο βαρβαρος.

Τὸ θράσος του Χαγάνου ὑπερέβαινε κάθε ὄριο. Εὐκόλα πολὺ προέωφλοῦσε τὴ νίκη π. ω. σ’ ἀνθρώπους ἀποφασισμένους ν’ άναυθοῦν. Δέν ἤξερε ὅτι μεγαλύτερη ἐνίσχυση άπὸ τὴν πίστι στὴ θεία βοήθεια δέν υπάρχει, και κάθε ἀνδρῶπος στὴν πόλι ήταν βέβαιος πὸς πολεμοῦσε γιά τὴ δόξα του Θεοῦ και δέν θ’ άργοῦσε και Ἐκείνος να βοηθήσθ.

Κι’ οί πρόσθετες σπερνούσαν τ’ ἀλογότους και γύρισαν πάλι ἀσρακτοί στὴ βασιλεύουσα. Κάθε ένας πὸν μπορούσε να πολεμήσθ ἔτρεψε στὰ τεῖχη και οί άσραχοι μαζεύτηκαν στῆς ἐκκλησίες να ζητήσουν τὴ θεία ἐνίσχυση.

“Ήταν Ἀεκαπενισόγυστο. ‘Η νηστεία τῆς Παναγίας. Κι’ ἡ δικὴ τῆς μορφὴ είχε λίγες μέρες πρὶν φανθ πάνω στῆς ἐπαλῆς... Καί σ’ Ἐκείνη πάλι κατέφυγαν τώρα πὸν κάθε ἄλλη ἐλπίδα είχε χαθῇ. Μετὰ μεγάλη πομπὴ βγάλαν άπὸ τὸ σκυοφολακίον, πὸν φυλάγονταν ἀνάμεσα οἱ τόσο ἄλλα άγία κειμήλια, τὴν καλύτερα τῆς Θεοτόκου και λιτανεῖα με τὰ ἐξασπέρματα, τούς μελωδικούς ψάλτες, τούς ἀμέτρητους διάκους με τὰ θυμιάτα και τὸ δικηοστρίκηρα, ἔκκινησε να κινή τὸ γύρο τῆς πόλεως. ‘Ο ἴδιος ο Πατριάρχης Σέργιος βάδιζε ἐπὶ κερφαλῆς κρατώντας τὸ τίμιο λείψανο και άπὸ κάθε σπῆτι, κάθε ἀνδρῶπος, νέος ἡ γέρος, άντρας ἡ γυναίκα, ἔδωνε να δεηθῇ στὴ Μητέρα του Διοπτου να βοηθήσθ τὴν πόλι πὸν ἐκινόντουσε.

“Αφὸ πέρασαν άπὸ κάθε συνοικία και κᾶναν τὸν γύρο τὸν τεῖχων, ἔθρῶσαν τίλος στὸν Κιρότιο, άπ’ ὅπου φαίνόντουσαν ἀπέναντι οἱ κατασκηνώσεις τὸν Ἀσάρων, πὸν ἔτοιμαζόντουσαν γιά τὴν μεγάλη ἐπίθεσι. ‘Ο καιρός ήταν βαρὸς, ο ὀρόσους κίτρινος άπ’ τὴ ζῆστη και ἡ θάλασσα ἀκίμωτη, λῆς και εἶχε πῆξει. ‘Ο πατριάρχης κατέβηκε στὴν παραλία και βόθει στὰ νερά τὴν καλύτερα, ἐνθ τὸ πλῆθος προσήγχετο δυνατὰ στὴν Προστάτιδα και Πολιοῦχον.

Νύχτωσε πιά... Ἀπ’ τὰ μπουγάκια του Εὐδξίνου ἀδούρουα μιά πνοὴ ἀνέμου κατέβηκε και ἔσπινε τὰ κοιμημένα νερά. Ἀπέναντι ο στόλος τὸν έχθρῶν ἔκλεινιζε σιγαλά γιά τὴν τελική ἑοδὸ πὸν θόρρινε σταλά χερῶν τους τὴν πλοῖσια πόλι. Κι’ ἡ γαρκωμένη θάλασσα ἀναταράχθηκε και φουσκώσε θυμωμένη. Ἐνα κύμα σηκώθηκε και ἔπινε ἄλλο, κι’ ἄλλο.

Τώρα ἡ θάλασσα, πὸν πρὶν ἔμοιαζε με πηγτὸ λάδι, μαίονταν και στὴ μαγία τῆς τὰ βαρβαρικά κλειστὰ ἀκυδέρνητα ριγνόντουσαν τὸνα ἔκταν σ’ ἄλλο και συνηθισμένους και ἀναποδογύριζαν. Τὰ κύματα μαδῶσαν με πελώρια χερῶν πὸν τραβοῦσαν στὸν βυθὸ τὰ πλοία τὸν έχθρῶν και ἔμοιαζε ο Βόσπορος μ’ ἀπέραντη καταβόθρα.

Κι’ στὰν ξημέρωσε, άπὸ τὸν στόλο τὸν Ἀσάρων δέν ἔμεινε οὔτε ἴχνος... ‘Ο Χαγάνος θάπρεπε να γίνθ πουλι γιά να σωθῇ, άν ο Ἡρακλίους ἔρχονταν να τὸν τυπνήσθ και πρὶν βρεθῇ στὴν ἀνάγκη αὐτὴ ἔλυσε βιαστικά τῆς σκηνῆς του.

— Ἀν θέλατε να μοῦ μιλήσετε γιά εἰρήνη, μῆνυσε στὸν μάγιστρο Βῶνο, εἶμαι πρόθυμος να σὸς ἀκούω.

— Πολὺ άργά, ἀποκρίθηκε ἔκείνος. Θάρρῃ σὲ λίγο στὸν τόπο σου ο βασιλεὺς μας να σοῦ δώσθ με τὰ στρατεύματά του τὴν ἀπάντησι.

Ἀνεασμένιοι στὰ τεῖχη τους οί κάτοικοι βλέπαν τὸν έχθρὸ ὅπου σκόρπιζε σάν σύννεφο, πὸν μιά πνοὴ ἀνέμου ἀρκεί να διαλύσθ.

Κι’ ὅλοι μαζί κατόλασαν ποῖος εἶχε νικήσει τὸν περφόανο έχθρὸ κι’ ὅλοι μαζί στήσαν στὸν στρατηγὸ πὸν ὕπερασιπῶθηκε και ἔωσεν τὴν πόλι τους τὸ ποιητικὸ ἐκείνο τρόπον πὸν τῆς μαρτυρίας Παρσασκεὺς ἐναλλέμε ὡς τὰ σήμερα ὅλοι, τὸ τρώπειον π’ ἀρχίζει με τὸ χαίρειν — τῆς λέξι τῆς γαρῆς — και συνταίριαζαν στὴ σκέψα μας τὴ θρησκεία και τὴν πατρίδα.

Κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

10.

(Συνέχεια)

Καθόνταν ο 'Αχιλλέας στην άκρη της θάλασσας και θρηνούσε τον αγαπημένο του φίλο που σκοτώθηκε, τον Πάτροκλο· πιδ πέρα πολεμούσε με τὸν μέγαν ἥρωα τῆς Τροίας, τὸν "Ἑκτορα, καὶ τὸν σκότωνε πιδ πέρα οἱ "Ἕλληνες ἔμπαιναν χαρούμενοι στὰ καράβια τους καὶ γύριζαν στὴν ἀγαπημένη πατρίδα. Κι' ἀντικρὺ στὸν τοῖχο, στὴν πιδ τιμητικὴ θέσι, ἕνας γέρος τυφλός, με μακριὰ μαλλιά, με πλατὺ μέτωπο, κρατοῦσε ἀπάνω στὰ γονατὰ του μιὰ λύρα καὶ τραγουδοῦσε.

— Εἶναι ὁ "Ὀμηρος! Εἶναι ὁ "Ὀμηρος! Φιθόρις ὁ Στέφανος με θαυμασμό. Ὁ μέγαν ποιητὴς τῆς "Ἰλιάδας καὶ τῆς "Ὀδύσειας. Ὁ πατέρας δλων τῶν ποιητῶν.

Ἡ μητέρα του συχνὰ τοῦ μιλοῦσε γι' αὐτόν. Πού γεννήθηκε; Κανένας δὲν ξέρει. Ἐφτά πολιτείες τὸν διεδικιοῦν— ἡ Σμύρνη, ἡ Χίος, ἡ Ρόδος, τὸ "Ἄργος, ἡ "Ἀθήνα, ἡ Κολοφών κι' ἡ Σαλαμίνα. Ἦταν τυφλὸς καὶ γύριζε ἀπὸ πόλι σὲ πόλι καὶ τραγουδοῦσε στὰ ἱερὰ πανηγύρια ἢ στὶς αὐλὲς τῶν βασιλιάδων καὶ τῶν ἀρχόντων. Τραγουδοῦσε κι' ὅλοι οἱ νέοι τὸν ἀκούγαν με θαυμασμό καὶ λαχτάριζαν νὰ γίνουν κι' αὐτοὶ μιὰ μέρα ξακουστὰ παλληκάρια καὶ νὰ βρεθῇ ἕνας μέγαν ποιητὴς νὰ τοὺς ὑμνήσῃ...

Ὡρα πολλὴ ὁ Στέφανος κοίταζε τὸν "Ὀμηρο ζωγραφισμένο με ἀναγεγρὸ τὸ κεφάλι, με ἀνοιχτὸ τὸ στόμα, με τυφλωμένα μάτια... Δεξιὰ του στέκουνταν μιὰ ὀραία γυναίκα με θώρακα καὶ με ἀκόντια, σὰ νὰ πῆναινε στὸν πόλεμο· κι' ἀριστερὰ του μιὰ ἄλλη γυναίκα με γαλάζιο χιτῶνα, μ' ἕνα κουπὶ στὸν ὦμο καὶ τὰ πόδια τῆς ἦταν γεμάτα φύκια τῆς θάλασσας.

«Τί νὰ παριστάνουν οἱ γυναῖκες αὐτές; ρωτοῦσε τὸν ἑαυτὸ του. Ποιὲς νὰ ναι ἄραγε;»

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη κάποιος στάθηκε πίσω του κι' ἐνοίωσε ἕνα χέρι νὰ τὸν πιάνη ἀπὸ τὸν ὦμο.

Στράφηκε· ἦταν ὁ 'Αλέξανδρος.

— Κοιτάξεις τὸν "Ὀμηρο, ἀγαπητὲ μικρὲ μου ἀκόλουθε, τοῦ εἶπε γελῶντας. Ξέρεις ὅμως ποιὲς εἶναι οἱ δυὸ γυναῖκες πού εἶναι ζωγραφισμένες κοντὰ του;

— Ὁχι, ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος καὶ χαμήλωσε τὰ μάτια.

— Ἡ "Ἰλιάδα· κι' ἡ "Ὀδύσεια! εἶπε ὁ 'Αλέξανδρος. Βλέπεις, τούτη με τὸ κοντάρι εἶναι ἡ "Ἰλιάδα, γιατί τὸ ποίη-

μα αὐτὸ τραγουδάει πολέμου· κι' ἡ ἄλλη με τὸ κουπὶ στὸν ὦμο εἶναι ἡ "Ὀδύσεια, γιατί αὐτὴ περιγράφει τὰ ταξίδια τοῦ Ὀδυσσεῆ δέκα χρόνια πού πάλευε με τὴ θάλασσα ὥσπου νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα.

Ἐφτασαν πιά κι' οἱ φίλοι τοῦ 'Αλέξανδρου, οἱ ὑπῆρες ἔφερναν τὰ πλούσια φαγητὰ, ὁ κεραστὴς ἀνακάτευε μέσα σὲ μεγάλα ἀσημένια δοχεῖα, στοὺς κρατήρες, τὸ κρασί με τὸ νερό. Γιατί, καθὼς ξέρετε, οἱ ἀρχαῖοι δὲν ἔπιναν σχεδὸν ποτὲ ἀνέρωτο κρασί. Γύρω ἀπὸ τὰ τραπέζια ἦταν χαμηλὲς κλίνες κι' ἐκεῖ ἔαπλώθηκαν οἱ φίλοι κι' ἄρχισε τὸ συμπόσιο.

— Πρῶτα πρῶτα, εἶπε ὁ Ἡφαίστιον, νὰ κάμουμε σπονδὴ στὸν Σωτῆρα Δία, πού ἔσωσε τὸν 'Αλέξανδρο μας ἀπὸ τὸ θάνατο.

Σήκωσαν ὅλοι τὰ ποτήρια τους κι' ἔχυσαν λίγες σταγόνες κρασί κάτω στὶς πλάκες κι' εὐχαρίστησαν τὸ Δία.

Ὁ 'Αλέξανδρος σήκωσε τώρα τὸ ποτήρι του.

— Ἀς κάμουμε τώρα σπονδὴ, εἶπε με δυνατὴ φωνή, σὸ φοβερὸ θεὸ τοῦ πολέμου, τὸν "Ἄρη! Λύριο ἀρχίζουν οἱ ἐτοιμασίες, σὲ λίγες μέρες κινούμε γιὰ τὴ μάχη· ἄς ἔρθῃ ὁ θεὸς τοῦ πολέμου νὰ πολεμήσῃ μαζί μας!

Εἶπε, κι' ὅλοι ἔγειραν τὰ ποτήρια τους κι' ἔχυσαν γοντρές στάλες κρασί γιὰ τὸν πολεμὸχαρο θεὸ.

Ὁ Στέφανος στεκόταν ὀρθος πίσω

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη κάποιος στάθηκε πίσω του κι' ἐνοίωσε ἕνα χέρι νὰ τὸν πιάνη ἀπὸ τὸν ὦμο.

ἀπὸ τὸν 'Αλέξανδρο κι' ἀκούγε τοὺς λαμпроὺς νέους νὰ μιλοῦν καὶ νὰ τρῶνε. Ἦταν ἀκόλουθος τοῦ 'Αλέξανδρου κι' ἔπρεπε νὰ βρίσκεται κοντὰ του, ἀν θέλῃ τίποτα, νὰ τρέξῃ νὰ τὸ ἐκτελέσῃ. Ἄμα τελείωσε τὸ φαί καὶ τὸ πιτό, ὁ 'Αλέξανδρος στράφηκε σὸ Στέφανο κι' εἶπε:

— Στέφανε, δδήγησε σὲ παρακαλῶ ἀπὸ τὴ διπλανὴν αἴθουσα ἕνα γέρο πού κάθεται ἐκεῖ καὶ περιμένει.

Ὁ Στέφανος ἔτρεξε πρόθυμος νὰ ἐκτελέσῃ τὴ διαταγή.

Δὲν εἰσαπτε βάρβαροι, εἶπε ὁ 'Αλέξανδρος στοὺς φίλους του, νὰ τρῶμε μονάχα καὶ νὰ πίνουμε. Δὲν ἔχουμε μονάχα σώματα, ἔχουμε καὶ ψυχὴ. Χαρήκαν, χορτάσαν τὰ σώματά μας· τώρα καιρὸς νὰ χαροῦν καὶ νὰ χορτάσουν κι' οἱ ψυχές μας. Κάλεσα τὸ γέρο τυφλὸ ραψωδὸ, τὸν Φῆμιο, νάρθῃ νὰ μᾶς τραγουδήσῃ ἀγαπημένους στίχους τοῦ "Ὀμήρου.

Ἡ πόρτα ἀνοίξε καὶ φάνηκε σὸ κατώφλι ὁ Στέφανος νὰ κρατᾷ ἀπὸ τὸ χέρι ἕνα σεβάσιμο γέρο τυφλὸ με μιὰ μεγάλῃ λύρα στὴν ἀγκαλιά του.

Ὅταν μπῆκε ὁ Στέφανος στὴ διπλανὴν αἴθουσα καὶ τὸν εἶδε, σάστισε. Μιὰ στιγμὴ νόμισε πὼς νειρεύονται. Πὼς εἰμοίαζε ὁ γέρος αὐτὸς με τὸν "Ὀμηρο, πού εἶδε τώρα νὰ, ζωγραφισμένο στὸν τοῖχο! Ὁ ἴδιος, ἀπαράλλαχτος, σὰ ν' ἀναστήθηκε ξαφνικὰ ὁ "Ὀμηρος, ὕστερα ἀπὸ πέντε αἰῶνες κι' ἐρχόταν στὴ βασιλικὴ αὐλὴ τῆς Μακεδονίας νὰ ψάλλῃ τὸ νέον 'Αχιλλέα, πού γεννήθηκε πάλι στὴν Ἐλλάδα, τὸν 'Αλέξανδρο! Καὶ τώρα αὐτός, ὁ Στέφανος, κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι τὸν "Ὀμηρο καὶ τὸν ὠδηγοῦσε σὸ βασιλικὸ συμπόσιο!

Ὁ 'Αλέξανδρος μάντεψε τὸ ξαφνισμα τοῦ Στέφανου, σήκωσε τὸ χέρι καὶ τοῦ ἔδειξε γελῶντας τὴ ζωγραφιά τοῦ "Ὀμήρου στὸν τοῖχο.

— Ἀναστήθηκε ὁ "Ὀμηρος, Στέφανε! εἶπε.

Ὁ Στέφανος κοίταζε τὸ γέρο πού ὠδηγοῦσε καὶ τὸ γέρο πού ἦταν ζωγραφισμένος καὶ τρώαζε: Ἦταν ὁ ἴδιος!

— Μὴν τρομάξεις, Στέφανε, εἶπε ὁ Ἡφαίστιον, πού λυπήθηκε τὸ μικρὸ φίλο μας· ὁ ἀγαπητὸς μας Φῆμιος ἦρθε πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια ἐδῶ καὶ τραγοῦδῃς· κι' ὁ βασιλεὺς Φίλιππος τόσο εὐχαριστήθηκε πού πρόσταξε ἕνα ζωγράφο νὰ τὸν ζωγραφίσῃ ἐδῶ στὸν τοῖχο, νὰ παριστάνῃ τὸν "Ὀμηρο. Κατάλαδες τώρα;

— Ναι, ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος. Καὶ πρόσθεσε πιδ αἰγὰ:

«Τὴν πρώτῃ στιγμὴ εἶχα τρομάξει!» Οἱ φίλοι γέλασαν, ὁ 'Αλέξανδρος γαϊρέτησε τὸν τυφλὸ τραγουδιστὴ, τὸν ἔβαλε σ' ἕνα σκαμνὶ κι' εἶπε:

— Μακάρι νὰ γεννιῶταν πάλι στὴν

Ἐλλάδα ἕνας καινούργιος Ὀμηρος! Θέλουμε κι' ἐμεῖς νὰ κάμουμε μεγάλα ἔργα, μὰ τί ἀξία θὰ ἔχουν δι' ἐξέλιξη ἕνας μεγάλος ποιητὴς νὰ τὰ ὁμήσει;

— Τόση μεγάλη λοιπὸν ἀξία ἔχει τὸ τραγοῦδι; εἶπε ὁ Κλείτος, πού δὲν μποροῦσε νὰ παραδεχτῇ τὴ γνώμη τοῦ Ἀλεξάνδρου.

— Καὶ βέβαια! ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος. Κάνεις μιά μεγάλη πράξι, μὰ πόσο θὰ ζήσῃ; Μιά, δυὸ γενεὲς ρά τὴ θυμοῦνται καὶ θ' ἀναφέρουν τ' ὄνομά σου; Ἐπειτα θὰ ξεχαστῇ. Τ' ὄνομά σου θὰ γαθῇ, σὰ νὰ μὴν εἶναι γεννηθῇ ποτέ σου. Ἀν ὅμως βρεθῇ ἕνας ποιητὴς νὰ σὲ τραγουδήσῃ, τ' ὄνομά σου πιά ζῇ καὶ βασιλεύει ἀθάνατο! Πότε θὰ πεθάνῃ ὁ Ἀχιλλεύς; Ποτέ! Γιατί; Γιατί ὁ Ὀμηρος τὸν τραγοῦδῃς.

Ὁ Ἀλέξανδρος μιλοῦσε μ' ἐιθουσι-
ασμό. Θλίψι σκέπασε μιά στιγμή τὸ πρόσωπό του. Στράφηκε στὸ γέρο ραψωδὸ κι' εἶπε:

— Ἀγαπημένε Φημίε, ἀνοίξε τὸ στόμα σου, τραγοῦδῃς τὸν Ἀχιλλεύα.

Κι' ὁ ραψωδὸς ἔσκυψε τ' ἄσπρα μαλλιά του, χαίρεττες, σήκωσε ἀναγερό τὸ κεφάλι, ἀνοίξε τὸ στόμα του κι' ἄρχισε νὰ τραγουδᾷ τοὺς πρώτους πρῶτους στίχους τῆς «Ἰλιάδας»:

«Μούσα, τραγοῦδα τὸ θυμὸ τοῦ ξακουστοῦ Ἀχιλλεύα
τὸν ἔρμο! πού ἔδωκε πότις τοὺς Ἀχαιοὺς
φαρμάκκα καὶ πλήθος ἔστειλε ψυχὰς λεδέντικες
στὸν Ἀδην».

Κ ε φ. 16.

Τὸ σπῆτι τοῦ καπετὰν Νέαρχου ἦταν σήμερὰ ἀνάστατο.

Καθὼς εἶδαμε, ὁ βασιλεὺς Φίλιππος εἶχε καλέσει προχτές πρῶτ' πρῶτ' τὸ Νέαρχο.

— Σοὺ δίνω ἐξουσία, τοῦ εἶπε, νὰ κόψῃς δάση. πύκα κι' ἔλατα, νὰ μαζέψῃς τεχνίτες ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδας, ν' ἀνοίξῃς παραδοστάσια καινούργια καὶ ν' ἀρχίσουμε νὰ φτιά-
νομε καράβια...

— Πλησιάζει πιά ἡ βλοσυρὴ ὥρα; ρώτησε ὁ Νέαρχος συγκινημένος.

— Πλησιάζει, ἀποκρίθηκε ὁ Φίλιππος. Λέν ἔνουμε πιά καιρὸ νὰ χάνουμε. Θέλω νὰ μοῦ ἐτοιμάσῃς ἕνα μεγάλο στόλο νὰ μεταφέρῃ τὰ στρατεύματά μου ἀπὸ τὴν Εὐρώπῃ στὴ Μικρὰν Ἀσίαν. Σύμφωνοι;

— Σύμφωνοι! ἀποκρίθηκε ἐιθουσι-
αμένος ὁ Νέαρχος.

Ἐφ' οὗτοι ἀμέσως, χῶθηκε στὰ πυκινὰ δάση τῆς Μακεδονίας, μάζεψε χιλιάδες ξυλοκόπους κι' ἄρχισε νὰ ἐτοιμά-
ζῃ τὴν ξυλείαν γιὰ τὰ καράβια.

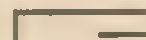
Ἐμνεῖν λοιπὸν τὸ σπῆτι μόνο καὶ σήμερ, καθὼς εἶπαμε, ἦταν ἀνάστα-
το. Ἡ Ἀἴκα ἀπὸ τὸ πρῶτον ἦτο
κι' ἐργάζοντο ἀνεστῆ καὶ τοῖς ἄλλοις
Ἀνοῖγε καὶ κλείνει τὰ σπῆτι
μαζεύει πάντα κλέβει καὶ
κουδάλισσεν σὴν σπῆτι ἕνα
μετὰ τὸ καὶ τὸ ἄλλο καὶ
πὸ τὸ ὅτι ἡ σπῆτι ἔχει
γάδ. Ἐπειτα ἔβλεπε ἀπὸ τὴν
καὶ καὶ πάλιν ὁ
καὶ τὸν καὶ τὸν
ἀνεστῆ καὶ τὸν
νὰ κομᾷ μοῦστακια νὰ νένε αὐτὴ
κοῦκλες τῆς.

(Ἀκούουσι)

ΟΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΚΑΙ Ο ΠΑΝΣΕΛΗΝΟΣ

αὐτὸν γὰρ ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

Ἡ βυζαντινὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις ἀπὸ
τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

τῆς ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καλλιτεχνικὴ κινήσις
τῆς τελευταίας περιόδου τῆς βυζαντινῆς τέ-

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

ΤΑ ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑΤΑ

Οι μητέρες και οι νταντάδες, σ' όλα σχεδόν τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, όταν θέλουν ν' ἀποκοιμίσουν τὰ μωρά τους τραγουδοῦν μὲ μονότονο τρόπο κάποιο ἥσυχο τραγοῦδι. Τὶς περισσότερες φορές τ' ἀποκοιμιστικά αὐτὰ τραγοῦδια ἀρχίζουν μὲ τὶς λέξεις «νάνι νάνι», ποὺ σημαίνουν στὴν παιδικὴ γλῶσσα τὸ κοιμίσαι, τὸν ὕπνο. Ἀπὸ τὶς λέξεις «νάνι νάνι» ἐπῆραν καὶ τὰ τραγουδάκια αὐτὰ τὸνομα νανουρίσματα.

Τὸ ἔθιμο αὐτὸ εἶναι παλαιότατο. Καὶ εἶναι βέβαιον πὺς τὸ εἶχαν καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες. Στὰς ἀρχαῖας Ἀθήνας, ἀλλὰ καὶ στὰ περισσότερα μέρη τῆς Ἑλλάδος, οἱ μητέρες ἐνανούριζαν τὰ μωρά τους. Τὸ νανουρίσμα ἐλέγετο τότε «βαυκάλημα» ἢ «καταβαυκάλισμα». Ἀπ' αὐτὲς τὶς λέξεις παράγεται καὶ ἡ λέξις «βαυκαλίζω», ποὺ ἔφτασεν ἕως τὴν σημερινή μας γλῶσσα καὶ σημαίνει: κάμνω τινὰ νὰ μείνῃ ἥσυχος, ἀποκοιμίζω.

Μονάχα στὴν ἀρχαία Σπάρτη δὲν ἐνανούριζαν τὰ μωρά, οὔτε τὰ ἡσυχάζαν ὅταν ἔκλαιαν. Ἀφῖναν τὸ μωρὸ νὰ κλαίῃ γιὰ νὰ τοῦ φύγῃ ὁ θυμὸς, σύμφωνα μὲ τὶς παλαιῆς σπαρτιατικὲς συνήθειες. Καὶ τὸ ἀξιοπαρατήρητο εἶναι πὺς ἡ συνήθεια αὕτη διατηρεῖται ἕως σήμερα στοὺς πιὸ σκληραγωγημένους κατοίκους πολλῶν μερῶν τῆς Δωριδος. Κι' ἐκεῖ τὰ μωρά ἀφίνονται νὰ κλαίει καὶ κοιμοῦνται χωρὶς νανουρίσματα καὶ χάδια...

Οἱ ἀρχαῖες λοιπὸν μητέρες ἢ τροφοὶ (νταντάδες) ἡσυχάζαν καὶ ἀποκοιμίζαν τὰ παιδάκια μὲ νανουρίσματα, ἐνῷ τὰ ἐκουνούσαν στὴν ἀγκαλιά τους ρυθμικά. Αὐτὸ τὸ περιγράφει καὶ ὁ Πλάτων στοὺς «Νόμους» του ἔτσι:

«Ὡνίκα γάρ ἂν που βουλευθῶσι κατακοιμίζειν τὰ δυσπνοούντα τῶν παιδίων αἱ μητέρες, οὐχ ἡσυχίαν αὐτοῖς προσφέρουσιν, ἀλλὰ τούναντίον κίνησιν, ἐν ταῖς ἀγκάλαις αἰετῶσαι καὶ οὐ σιγῇ, ἀλλὰ τινα μελωδίαν καὶ ἀτεχνῶς οἷον καταυλοῦσι τῶν παιδίων, καθάπερ αὐτῶν ἐκφρόνων βακχείων ἰσσεως, ταῦτη τῇ τῆς κινήσεως ἅμα χορεῖα καὶ μούσῃ χρώμεναι».

Δηλαδή: «Ὅταν λοιπὸν θελήσουν ν' ἀποκοιμίσουν τὰ δύστροπα ἀπὸ τὰ παιδά οἱ μητέρες τῶν δὲν τ' ἀφίνουν σὲ ἡσυχία, μὰ ἀντίθετα τοὺς δίνουν κίνησι, κουνώντας τα πάντα στὴν ἀγκαλιά τους» καὶ δὲν τ' ἀφίνουν σὲ σιγή, μὰ τοὺς προσφέρουν κάποια μελωδίαν καὶ σφυρίζουν στὰ παιδία ὅμοια σὰν στίς θεραπείες τῶν ἀλλοφρόνων βακχείων, γιατί μεταχειρίζονται μαζί καὶ τὴν κίνησι, καὶ τὸ χορὸ καὶ τὴ μουσική».

Ἀλλὰ καὶ ὁ Θεόκριτος στὰ «Εἰδύλλια» του παρουσιάζει τὴν Ἀλκυμήνην ποὺ ἀποκοιμίζει τὰ δύο τῆς παιδία Ἡρακλέα καὶ Ἰφικλέα καὶ τοὺς τραγουδαί αὐτὸ τὸ νανουρίσμα:

«Εὐδετ' ἐμὰ βρέφια, γλυκερόν καὶ ἐγέρσιμον ὕπνον. Εὐδετ', ἐμὰ ψυχὰ

δου' ἀδελφέω, εὐνοα τέκνα Ὀλβιοὶ εὐνάζοισθε καὶ δλβιοὶ αἰεὶ ἴδοιτε».

Ἔτσι λοιπὸν ἐνανούριζαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες τὰ μωρά τους. Ἀς ἰδοῦμε τώρα πὺς τὰ νανουρίζουν οἱ σημερινὲς Ἑλληνίδες μητέρες.

Υπάρχουν κατὰ τόπους νανουρίσματα ὀρισμένα, ποὺ τὰ ξαναλένε ὅλες οἱ μητέρες, ὅπως τὰ δημοτικὰ τραγοῦδια καὶ τὰ μοιρολόγια. Μὰ σὲ μερικοὺς τόπους τῆς Ἑλλάδος οἱ μητέρες δημιουργοῦν καὶ δικά τους νανουρίσματα, ποὺ τὰ προσαρμόζουν στὶς ἐλπίδες τους γιὰ τὸ παιδάκι τους...

Ὅταν εἴμαστε μικρά, στὰ νησιά τοῦ Ἰονίου, συχνὰ ἀκούγαμε μητέρες νὰ νανουρίζουν τὰ μωρά τους μὲ τὸ ἀκόλουθο νανουρίσμα:

«Νάνι τὸ μωρὸ μου, νάνι, ὕπνον ἵσχυο νὰ κατῇ, ὅσο νὰ δῇ ἡ σάντα του, ὅσο νάρθῃ ὁ τάτας του, νὰ τοῦ φέρῃ τρία αὐγά, τρία αὐγά, τρία πουλιά κι' ἕνα κόσκινο κουκκιά».

Στὰ νότια χωριά τῆς Κερκύρας λένε τὸ νανουρίσμα αὐτὸ παραλλαγμένο ἔτσι:

«Νάνα, νάνα, νάνα, ὅσο νάρθῃ ἡ μάνα, νὰ σοῦ φέρῃ πέντε αὐγά, πέντ' αὐγά, πέντε πουλιά καὶ τὴν κόττα τὴν παλιά, νὰ τ' ἔφῃς τ' ἀποταχία καὶ τ' ἀρνὶ τὸ κατσαρό νὰ τὸ τρώς τὸ δειλινό».

Στὴν ἄλλη ἄκρῃ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, οἱ Πόντιοι ἀπὸ τὰ Κοτύωρα ἔτσι νανουρίζουν τὰ παιδιά τους:

«Νάνι, πουλί μ' νάνι γιαθροῦμ νάνια καὶ λολάγια νάνι τῆς νύχτας τὸ πουλὶν τ' αὐγῆς τὸ χελιδόνι».

Κι' ὅταν τὸ μωρὸ ποὺ νανουρίζουν, κλαίῃ τοῦ λένε αὐτὸ τὸ νανουρίσμα:

«Μὴν κλαῖς πουλί μ', μὴ κλαῖς ἀρνὶ μ' κ' ἐφτάς κ' ἐμέν καὶ κλαίω. Σὰν κλαῖς ἐσύ, κλαίω κι' ἐγὼ κλαίει κι' ὁ κόσμος ὅλον».

Συνηθιζόταν ἀκόμα ἀπὸ τὶς μητέρες τῶν Κοτύωρων τὸ νανουρίσμα τοῦτο:

«Ἐλα, ὕπνε μου, πάρε το, κοιμήσέ το μὲ ρόδα μὲ τριαντάφυλλα ἔλ' ἀποκοιμίσέ το».

Ἐλα, ὕπνε μου, πάρε το, πάρε το στοὺς πακτζέδες καὶ νέμισε τὸν κόρφο του ρόδα καὶ μενεζέδες».

Ἐλα, ὕπνε μου, νὰ τὸ βρῇς στὴν κλίνη τοῦ κοιμάται

τριγύρισε τὴν κλίνη του κ' ἐμπὰ στὴν κεφαλὴ του.

Ἐλα, ὕπνε μου, πάρτονα πάντονα στοὺς πακτζέδες καὶ δίνε του τοῦ γιόκα μου λελέδες καὶ πανσέδες».

Ὁ ὕπνος θρέφει τὸ παιδί, αὐτὸς τὸ μεγαλώνει καὶ ἡ Κυρά ἡ Παναγιά τὸ καλοξημερώνει».

Πραγματικὰ εἶναι γεμάτο λυρικὴ ὁμορφία τὸ νανουρίσμα αὐτό. Ἡ μητέρα καλεῖ τὸν ὕπνο νὰ κοιμήσῃ τὸ μωρὸ τῆς μέσα στὰ λουλούδια...

Στὴν Κάρπαθο — σ' ἄλλη ἄκρῃ τοῦ Ἑλληνισμοῦ — οἱ μητέρες νανουρίζουν τὰ παιδάκια τους κουνώντας ρυθμικά τὴν κρεμαστή τους κούνια. Καὶ τοὺς τραγουδοῦν μὲ ἰδιαίτερη γλυκειὰ μουσικὴ ἢ παλιὰ νανουρίσματα ἢ αὐτοσχεδία συνθεμένα ἀπὸ τὶς ἴδιες. Ἐνα ἀπὸ τὰ παλιὰ νανουρίσματα τῆς Καρπάθου εἶν' αὐτό:

«Τσοιμίσου, παλληκάρι μου, τσοιμίσου, κάνε νάνι, μὲ τὸν Ἀφέντη τὸ Χριστὸ τοαὶ μὲ τὸν ἈΓΙΟΓΙΑΝΝΗ. Ὡς σ' ἀπαῶ νὰ σὲ χαρῶ κι' ὡς θέλω νὰ μοῦ ζήσης τσ' ὡς σ' ἔχω μέσα στὴν καρδιά νὰ μοῦ πολυχρονίσης».

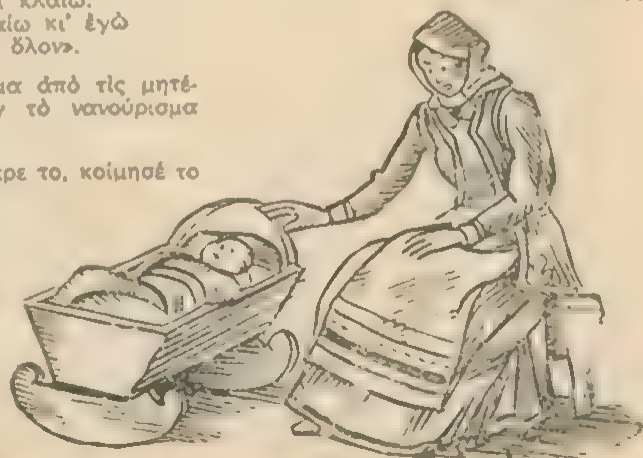
Συχνὰ ἀκολουθοῦν στὰ νανουρίσματα τῆς Καρπάθου καὶ μεγάλες εὐχές γιὰ τὸ μέλλον τοῦ παιδιοῦ, ὅπως αὐτοὶ οἱ στίχοι:

«Νὰ πάρης τὸ φουδατο σου μέσ' στὴν Ἀγία Σοφία νὰ πάρης ψάλτη καὶ παπὰ νὰ κάμης λειτουργία».

Ἄν ἡ μητέρα νανουρίζῃ μωρὸ θηλικὸ τοῦ λέει σὸ νανουρίσμα εὐχές γιὰ τὸ γάμο του καὶ γιὰ τὴν μελλοντικὴ εὐτυχία του. Ἔτσι οἱ ἐλπίδες καθε μητέρας γίνονται τραγοῦδι μέσα στὰ νανουρίσματα.

Μὲ ἴδιους καὶ ἀνάλογους τρόπους νανουρίζουν τὰ παιδάκια τους καὶ ὅλες οἱ Ἑλληνίδες μητέρες σ' ὅλους τοὺς τόπους τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς γῆς ὅπου μένουν Ἕλληνες καὶ διατηροῦν τ' ἀρχαιότατα ἔθιμά μας.

Φ. Γιοφύλλης

Τῇ ἐλευσίῳι ὁχλος πολλὸς ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἐρχεται Ἰησοῦς εἰς Ἱερουσόλυμα, ἑλθόντων βασιτῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὁπάντην αὐτῷ, καὶ ἔκραζον· Ὡσαννὰ εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Ἐρῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὁνάρην ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἔστι γεγραμμένον μὴ φοδοί, θύγατερ Σιών Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἐρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλῳ δνου. Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοῦ πρώτου, ἀλλὰ ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν αὐτὰ ταῦτα ἣν ἔειπεν αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὁχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτι τὸν Ἀδάρμον ἐφώνουν ἐκ τοῦ μηνιῶν καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ὁππότεν αὐτῷ ὁ ὁχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιθῆναι τοῦ σημεῖν.

«Ὡς τὸν ὑποδεχόμενον ὄχι ὥπως οἱ Ἑβραῖοι, ἀλλὰ με ἀγάπη πραγματική καὶ ἀφυσική, ἐν τῇ ὁδῷ αἰσῶντος τοῦ. Ἄς τὸν ἔχοντα ὡς αἰώνιο βασιλέα καὶ. Ἄς γὰρ αὐτὸν ἐν τῷ ὄνοματι τοῦ Χριστοῦ ἀπ' αὐτὸν τὸ ἐπήραμε. Μὲ γνώσι ἀληθινή καὶ με καρδιά γεμάτη εὐγνωμοσύνη ὡς ἐτοιμασθούμε νὰ ἀναφωνήσουμε τὸν ὕμνον τῆς νίκης καὶ τοῦ θριάμβου: «Ὡσαννά, εὐλογημένοι οἱ ἐρχόμενοι ἐν ὀνόματι Κυρίου».

Α. Ι. Γκιόλας

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ

ρούσε να πάρη μία εξαιρετική μόρφωση ή μικρή κόρη του Καλλιόπη, στην οποία διέβλεπε ένα σπιθηρόδολο πνεύμα και μία εξαιρετική εφύλα.

Πρόσφερε τα κοσμήματά της στην πατρίδα.

Τόν 'Απρίλιο του 1826, ύστερα από την ήρωική και άτυχη έξοδο του Μεσολογγίου, όλοι οι Έλληνες αγωνιστές που διέφυγαν τη σφαγή, κατέφυγαν στο Ναύπλιο. Την ίδια εποχή ήταν έγκυβητος εκεί η Καλλιόπη. 'Η τότε Κυβέρνησις 'Ανδρέα Ζαΐμη μη έχοντας τα μέσα να περιβάλει τους γυμνούς και πεινώντας αγωνιστές, ζήτησε τη συνδρομή των ευπορωτέρων Ναυπλιέων. Τότε εκδηλώθηκαν για πρώτη φορά τα μεγάλα πατριωτικά αισθήματα της Καλλιόπης.

«Είνα μανδύας άσπρος να έστρέψη στο σπίτι, παρά την συνείδησή της. Οι οικείοι της και ιδίως η μητέρα της που την λάτρεε, άρχισαν ν' άπογοεύουν φοβιστά, όταν τελος την είδαν να έρχεται τρέχοντας.

— Ποδ ήρουν; τή ρώτησε αίσθητά η μητέρα της.

— Πήγα στο Γεννάδιο.

— Να κάμης τί, τὰ δέ μοι...

— Μητέρα, άπότησε η γενναία κόρη. Το πέντα τα κοσμήματά μου... 'Η πατρίδα μας κινδυνεύει... 'Η κυβέρνηση ζήτησε την άυτοπροαίρετον εισφοράν μας... Δέν μπορούσα λοιπόν να κωφεύσω...

'Η μητέρα της δάκρυσε άπ' την συγκίνησι. Ξαφνικά όμως άνοιξε τρομαγμένα τα μάτια της:

— Καί τό δαχτυλίδι των άρραθώνων σου;

— 'Η Καλλιόπη χαμήλωσε τα μάτια.

— Μητέρα... μή με μαλώσης... Τό δάσκα κι' αυτό...

'Η νεαρά πατριώτισσα είχε δώσει κι' αυτό άκόμη τό δαχτυλίδι των άρραθώνων της, που της χάρισε ο μαχητής της Σπυρ. Παπαλεξόπουλος.

Μετέτρεψε τό σπίτι της σέ νοσοκομείο.

Μά η μεγάλη πατριωτική δράσις της Καλλιόπης εκδηλώνεται από τό 1826, άφότου παντρεύτηκε τόν Ναυπλία εύπατρίδη Παπαλεξόπουλο. Μόλις έφτιαξε τό νοικοκυριό της, δέν δίστασε να άνδξη διάπλάτα τις πόρτες του σ' όλους όπου είχαν άνάγκη άπ' την πνευματική και όλική άκόμη συνδρομή της.

Τό σπίτι της έγινε ένα πνευματικό μά και πολιτικό κέντρο. Σ' αυτό σύχναζαν όλοι οι άρχηγοί του ελληνικού στρατού, άλλα και οι πολιτικοί έλευαν τά προβλήματα και τις... διαφορές των άκόμη, κατά τόν ειρηνικώτερο όμωσ τρόπο, χωρίς στην σοφή έπεμβασι της Καλλιόπης.

'Αλλά έκτός αυτού, τό σπίτι της ήταν και ένα φιλοπρωπικό κέντρο, όπου κατέρρευαν όλοι οι άναξιοπαθούντες πολεμιστάι του καιρού εκεί-

νου, να λάβουν την συνδρομήν της. Πολλές φορές μάλιστα η ευγενική δέσποινα δέν δίστασε να μετατρέψη τό σπίτι της και σέ... νοσοκομείο.

Χαρακτηριστικώτατο είναι τό γεγονός ότι η Παπαλεξοπούλου είχε παραχωρήσει δωρεάν όλα τα «μαγαζιά» που εύρίσκοντο κάτω από τό σπίτι της, σέ ώρισμένους άναπήρους του άπελευθερωτικού άγώνος, για να τα χρησιμοποιούν ως κατοικία των... 'Ησαν οι «συνταξιούχοι της κυρίας Καλλιόπης».

Δέν έφοδείτο τίποτε άλλο από τους ποντικούς.

'Η νεαρά Παπαλεξοπούλου ήταν μία άληθινή «Φαλαγγίτισσα» της εποχής της. Γενναία στην ψυχή και στο σώμα. Πατριώτις μέχρις άυτοθυσίας, φιλόπρωπος, άλτρουιστική...

Μά, έκτός άπ' αυτά τα χαρίσματα της, ήταν προικισμένη και μ' άλλα εξαιρετικά προτερήματα από την φύσι.

'Εκείνο δέ που κυρίως την χαρακτήριζε ήταν η τόλμη και άφοβία της.

Διηγούνται σχετικώς ότι όταν έγινε η επανάστασις κατά του 'Οθωνος, και οι στασιασταί πολεμούσαν στους δρόμους του Ναυπλίου, η Παπαλεξοπούλου είχε άναμιχθή μεταξύ των πολεμιστών.

'Ο στρατηγός Χάν, ο οποίος έστάλη για να καταστείλη τό κίνημα, όταν πληροφορήθηκε τόν κίνδυνο που διέτρεχε η Παπαλεξοπούλου—της οποίας ο σύζυγος ήταν τότε διοικητής Ναυπλίου και 'Αργους—της έστειλε κρυφά μία έπιστολή παρακαλώντας την ν' άπομακρυνθή από τό Ναύπλιο.

Τότε η Παπαλεξοπούλου του άπήντησε με τό παρακάτω σημείωμα:

«'Η Καλλιόπη Παπαλεξοπούλου, λαμβάνει την τιμήν να είδοποίηση τόν στρατηγόν Χάν ότι δέν φοβείται τίποτε άλλο παρά τους ποντικούς».

Πραγματικά, η γενναία είναι δικαιογνηση να φοβείται μόνο τους ποντικούς, τους ποντικούς που τρώχαιον τα άσπρη κι' άλλα τίποτε άλλο, όταν έπληθη το κάθλον της...

Την έρραναν με άνθη.

'Η 'Ελληνική Πολιτεία άντήμειψε τις πολίτιμες υπηρεσίες που προσέφερε στην πατρίδα της η Παπαλεξοπούλου. Όταν τελείωσε η επανάστασις κατά του 'Οθωνος έστάλη στο Ναύπλιο ο άτμοδρόμων «'Ελλάς» για να μεταφέρει, τιμής ένεκεν, την Παπαλεξοπούλου στας 'Αθήνας.

'Εκεί της έγινε ένθουςιάδης όποδοχή. Παντού άπ' όπου περνούσε την έρραναν με άνθη και ζητωκραύγαν σ' όνομά της.

'Η δέ τιμή της άπ' τις άπ' τις... για τιμητική σύνταξι 500 δραχμών.

'Η Παπαλεξοπούλου πέθανε σέ βαθύτατο γήρας, άνάμεσα στους φτωχούς που προστάτευε, άφίνοντας όλη την περιουσία της για φιλοπρωπικούς σκοπούς.

Μιχ. Χαννούσης

Είναι γνωστό σ' όλους μας ότι η μεγάλη ιδέα να διοργανωθή η ελληνική νεότης και να διαπαιδαγωγηθή σύμφωνα με τα ύψηλα έθνικά ιδεώδη άνήκει στον έμπνευσμένο Κυβερνήτη και 'Αρχηγό μας 'Ιωάννη Μεταξά.

Αυτός, σάν στοργικός πατέρας και μεγάλος πατριώτης, ίδρυσε και άργάνωσε τό άγνωμένο ως χτές πολύτιμο «έμφυχο όλικό» της ελληνικής νεότητος και μετέβαλε τά άπειθάρχητα ελληνόπαιδα στους σημερινούς χαλίβδινους Φαλαγγίτες και Σκαπανείς, για την ύπαρξι των οποίων υπερηφανεύεται σήμερα η πατρίδα μας. 'Ωστόσο, τό πολύτιμο αυτό «έμφυχο όλικό» της ελληνικής νεότητος άπήρχε πάντοτε, — άνεμετάλλευτο βέβαια, άφού δέν είχε βρεθή άκόμη ένας Μεταξάς— από τους πρώτους χρόνους της ελληνικής επαναστάσεως.

'Υπήρχαν άνέκαθεν, δηλαδή, στην 'Ελλάδα νέα παιδιά και κορίτσια, με ψυχή που έπαλλε από έθνικό ένθουςιασμό, έτοιμα να κάμουν κάθε δυνατή θυσία για να έξυπηρετήσουν την πατρίδα τους.

'Ενα από τά μεγάλα αυτά ελληνόπουλα ήταν και η Καλλιόπη Παπαλεξοπούλου.

'Η εξέχουσα αυτή 'Ελληνίς της εποχής της επαναστάσεως, άν και δέν έλαβε ποτέ μέρος στους άπελευθερωτικούς πολέμους όπως η Μπουμπουλίνα, η Μαυρογένους, η Δέσπω ή Σουλιατοπούλα και άλλες, όστόσο έπαιξε ένα εξαιρετικό όλο στην ιστορία της πατρίδος μας, στην οποία και κατέλαβε μία σημαντική θέση.

'Η φυγή άπ' την 'Ελλάδα.

'Η Καλλιόπη Παπαλεξοπούλου κατήγετο από την Πάτρα και ήτο κόρη του Πελοποννηρίου προύχοντος Καλαμογάρτη και κόρης της οικογενείας Παπαδιμαντοπούλου.

Πολύ μικρή, δεκαπέντε μόλις χρόνων κοριτσάκι, την έστειλε ο πατέρας της στην 'Ιταλία, μαζί με την μητέρα της και τις δυο άδελφές της:

— Πήγαινε κόρη μου να μορφωθής, γιατί σέ λίγο η πατρίδα μας θα σ' έχη άνάγκη, της είπε.

Πραγματικά, ο Καλαμογάρτης, γνωρίζοντας ότι σέ λίγο θα ξεποδύσε η επανάστασις, ήθελε να σώση τη γυναίκα και τά παιδιά του άπ' την καταστροφή. Μά, συγχρόνως, λαχτα-

ΟΛΥΜΠΟΣ: ΤΟ ΒΟΥΝΟ ΤΩΝ ΘΕΩΝ

Ένας ήλιος κατακόκκινος σηκώθηκε, αυτό το πρωί, σάν ανάδυομένη Άφροδίτη από την επιφάνεια του Θερμαϊκού. Άσπρωσε τὰ νερά, έγραψε μιὰ ταινία διαμαντένια που φαινόταν σάν ούρα κομήτου, έφώτισε δλόκληρη την έκταση, διέλυσε μερικά σύννεφα που έζωναν ένα περίεργο και μεγαλόπρεπο συγκρότημα από βράχους, και παρουσίασε στο φώς της ημέρας τόν ωραιότερο βόστριχο της γής: Τόν Όλυμπο. Τό θείο βουνό, τό βουνό τών δώδεκα θεών.

...

Τί νά σημαίνε άράγε ή προελληνική λέξις «Όλυμπος»; Καίει μέχρι της στιγμής δέν έδωσε μιὰ σωστή εξήγησι. Οι γλωσσολόγοι δέν συμφωνούν. Μερικοί λέγουν ότι ή λέξις «Όλυμπος», «Όλυμπο», «Όλόλυμπος» είναι λέξεις Άραβικές και σημαίνουν «ή δύναμις του ύψους». Άλλοι λέγουν ότι ή ρίζα λάμπ σημαίνει δλόλαμπρος. Και πραγματικά όταν ό ήλιος πέφτε στα περίφημα χτένια (έτσι λένε οι χωρικοί τις ψηλότερες κορφές του Όλύμπου, τό σύμπλεγμα τών δολομιτών που με τὰ πολλά τους δόντια μοιάζουν σάν χτένια) δλόκληρος ό πολυσύνθετος βράχος λάμπει. Είναι τό κάλλος και ή λάμψις του Ιερού βουνού που ένέπνευσε στους άρχαίους Έλληνες νά τοποθετήσουν εκεί τό παλάτι του Διός. Μπορεί νά πη κανείς ότι και ή Έλληνική μυθολογία δλόκληρη, από τόν Όλυμπο ξεκινάει.

...

Έκείνος που θά θελήσει ν' άνεβη στόν Όλυμπο έχει πολλούς δρόμους νά διαλέξει, αλλά ή καλύτερη και γραφικότερη άνάβασις γίνεται από τό Λιτόχωρο, γιατί κατάστηθα φαίνονται οι ψηλότερες κορυφές και γιατί από τό Λιτόχωρο ως τό Μοναστήρι του Άγίου Διονυσίου τό μονοπάτι σέρνεται άνάμεσα σέ πλοΐσια δάση από δρυΐς, καρυδιές, ρόμπολα, στέρες, άγριο-λούλουδα κλπ.

Άς έπινειόσουμε λοιπόν μιὰ σύντομη άνάβησι από τη χαράδρα του Άγίου Διονυσίου μέχρι στήν όποια τρέχει ό Ένπιεύς και την δυνήθηκε μαζί με τό μωρμούρισμα του να

Η κορυφή Μύτικας ή Θρόνος του Διός (2917 μ.)

ροϋ, άφθονα άηδόνια και άλλα γλυκύμολπα πουλιά.

...

Ύστερα από δυό και περισσότερες ώρες πορείας, συνεχίζουμε χωρίς διακοπή τό περπάτημά μας προς τό καταφύγιο του Ε.Ο.Σ. που είναι σέ ύψος 2.100 μ.

Πριόνια:— Πριόνια όνομάζεται μιὰ τοποθεσία που άλλοτε υπήρχαν πριόνια που λειτουργούσαν με τό νερό τών πηγών του Ένπιεύς και που έκοζαν έόλα. Σήμερα κοντά στα Πριόνια είναι ή καλύτερη των Σαρακατσάνων ποιμένων που τὰ παιδιά τους σάν Ιδούν όρειβάτες τρέχουν νά τους προμηθεύσουν ψωμί, τυρί, αυγά, πάμφθινα. Γνωστόν είναι πώς ή ράτσα τών Σαρακατσάνων ίοχυρίζεται ότι ελκει τό γένος κατ' ευθείαν από τόν Μέγαν Άλέξανδρον. Στα Πριόνια σχεδόν πάντοτε σταματούν οι όρειβάτες για νά κολλαστούν, νά έξολεψούν και νά πάρουν νερό. Είναι τό πρώτο ύψος που νά έμφανίζεσθαι κατ' άπόψη τών Κρητών, νά έπιδείξουν από μια μικρή εύτυχώς έκταση μερ-

κών ξερών από την πυρκαϊά ρόμπολων που μοιάζουν σάν εγεγυμνωμένα δοτά».

Στό Καταφύγιο ή διανυκτέρευσις είναι κάτι για κείνους που χαίρουνται τὰ βουνά άφάνταστο. Άν έυπνίσουν πρωί και έσιν τύχη νά μην είναι συγγεφιά, τότε άπολαμβάνουν έναν ήλιο νά βγαίνει μεσ' από τη θάλασσα. Άλλά δέν χαρήκαμε πολύ τη λιακάδα. Μετά την άνατολή σύννεφα, περιέζωσαν τις κορφές κι είχαν άρχίσει ένα τρελλό χορό, ένα άέναιο κυνηγό γύρω από τους βράχους.

Η άπόβασις μας συνεχίζεται ως τη σκιά του Σκολεπίου, όπου είναι ένα θαύμα θαύματος αλλά και τρομέρο. Πρόκειται για τόν άστρο τών Κρητών, νά σέ το τό βυτιάρο που είναι 899 μ. Άπ' εκεί πορεύεσθαι κατά κανόνα νά τὰ άντι-κοίμεν για λίγα δευτερόλεπτα ως πού νά άνέλθι στο πρώτο βουνό του Μύτικα.

...

Μύτικας:— Είναι ή πιο ψηλή κορυφή του Όλύμπου που έχει ύψος 2918 μ.

Δηλαδή τό ψηλότερο σημείο της ελληνικής γής. Άπ' έδώ ό Ζεύς, ό πατέρας θεών και ανθρώπων, κυβερνούσε τόν κόσμο. Και είναι τόσο μεγαλοπρεπές τό θέαμα από τόν Μύτικα. Νομίζεις πώς πλησιάζεις στόν ούρανό, και πώς φιλοξενείσαι από τόν Δία. Ιό πανόραμα τών κορυφών, τών χαράδρων, τών δασών ξαπλώνεται μπροστά μας. Είμαστε δλο μάτια. Θά ήθέλαμεν νά μη φύγη ποτέ από τη φαντασία μας αυτό τό θέαμα. Άπ' αυτό έδώ τό μέρος άνεχώρησαν οι πρώτοι άνθρωποι για νά έκπολιτίσουν τόν κόσμο.

Γιά ένθύμιο του πρώτου τών περσέματος δνόμασαν και άλλα βουνά Όλυμπος. Όπως στήν Άττική και την Λυκία, την Λακωνία, την Όλυμπία, την Ιωνία, την Εύβοια κλπ. Και στις πιο ψηλές κορυφές έστηναν βωμούς.

Ό Όλυμπος έχει μήκος 62 χιλιόμετρα και πλάτος 50. Είναι τό βουνό με τις 42 κορφές και 62 βουσοΰλες. Είναι τό βουνό με τους χρυσούς άίτους. Και είδαμε πολλούς δνι βέβαια από χρυσάφι. Ό ήλιος τους έκανε χρυσούς.

...

Άπό τόν Όλυμπο ξεκίνησαν οι πρώτοι έκπολιτισται της ανθρωπότητας. Ό Μουσάιος και ό Εϋμολπος είναι δυό δνόματα που έξεπολιτίσαν τους βαρβάρους.

Στόν Όλυμπο όηργε και μιὰ μενάλη πόλις, ή όποια δέν ύτάργει σήμερα.

Η ψηλότερες κορφές του Όλύμπου, όπως τή Σκολεπίο και ό Προφήτης Ηλίας, είναι εδκολες, εδκολωτάτες. Πηγαίνει κανείς με έζω.

Η πιο δύσκολες κορυφές είναι ό Μύτικας και τό Στεφάνι. Άλλά και αυτές κατά τή τρέχουσα άπόχρησιν άπέκτησαν μυσική νά πη κανείς ένατοντάδες καταιγίδες. Όλα τα έκδορικά σ' αυτήν άφάνταστον ήλωση έφάνησαν σέ. Ό Όλυμπος, κούρας κατά τούς μύθους τής άρχ. Άπό στο και Στεφάνι άπό.

Κάποτε ένας όρειβάτης πέσε.

Ότι έπρεπε μιὰ φορά τό γράφο δ κατέλας νά πει ούν τήν τεχνικό λούτρο στον Ό Όλυμπος.

Και δέν είχε άδικο.

Κάππα

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ΥΠΟ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

5. (Συνέχεια)

Στό καπηλειό του πατέρα της, σ' ένα στενό δρομάκο κοντά στην πόρτα του Προδρόμου, κερνούσε, λέει, κρασί στους θαλασσινούς και τους τυγοδιώκτες της Μέσης ως τις πρωινές ώρες κι' ανακατεύονταν στις κουθέντες τους κι' άκουε τα πρόσωτα χωρατά τους κι' έβλεπε τους καυγάδες τους με τόσο άταραξία, σά να μην ήταν έξκ του κόσμου τούτου, παρά έτσι απλά. Έκανε, να πούμε, μία υποχρεωτική θητεία, γιά να περάση ύστερα στο γουσό παλάτι που της έτορμάζε η μοίρα της...

Κι' ως τόσο και κει άκόμα, καθώς λένε, σά μέστωσε πιά κι' έγινε κοπελούδα δεκαεφτά χρόνων κι' ένοιωσε την δυοροφία της και τη δύναμή της, σηκώθηκε άφέντρα και κυρά και τύραννος σωστός σ' όλο εκείνο τό σκυλόλοι.

Ένα βράδυ που ο αυτοκράτορας κύρ Ρωμανός περιπλανήθηκε άγνώριστος ως τό ταπεινό καπηλειό με δύο τρεις πιστούς από την ακολουθία του, καθώς συνήθιζε, την είδε να χτυπά με ένα μαστίγι ένα βάρβαρο άρκουδοτρόφο από τα Μπαλκάνια, σωστό θηρίο, γιατί τόλμησε να της φερθή άπρεπα... Κι' αυτός έσκυβε τό κεφάλι και δέ μιλούσε...

Κίτρινη από τό θυμό, με τά μαλλιά ανακατωμένα και δαγκώνοντας τά χείλη έγτύπασε μανιασμένη θαρρείς, τό ένα χτύπημα πίσω απ' άλλο... Άλγήςτες και παλατιανοί έβλεπαν με άνοικτό στόμα τη σκηνή τούτη που είχε μία πρωτόφαντη άγρια δυοροφία, σά να ξεχώριζαν ένα βαθύτερο νόημα μέσα της, που έκανε τό μυαλό να στέκη έκστατικό.

— Τόση δυοροφία και τόση σκληρότη φαίνονται άδυναταίριαστα, είπε ο Ρωμανός πλησιάζοντας κατ' αυτήν.

— Ποιός είσαι; τόν ρώτησε κείνη σηκώνοντας τό μαστίγιο.

— Άν σούλεγα πώς είμαι ο βασιλιάς και αυτοκράτορας τών Ρωμαίων, θά με πίστευες;

— Κοίταξε λοιπόν να φερθής καλύτερα από τούτον γιά να μην παθής τά ίδια, άπάντησε άτάραχη και άποφασιστικά η Θεοφανώ.

Και η δυοροφία που δάσασε έτσι τη χυδαία δύναμη του άρκουδοτρόφου ήταν γραμμένο να κυριαρχήσει και πάνω στην κοσμική έξουσία και να καθίση στον τρανύτερο θρόνο της οικουμένης.

Ο Βρίγγας άναθυμήθηκε κείνη τη στιγμή όλες τούτες τις λεπτομέρειες...

«Η γυναίκα τούτη» σκέφτηκε «άν δεν έχη ένα σύμβουλο κοντά γιά να κρατάη την όρμη της και να την μαλακώνη και να την κάνη πιό βολική γιά τους ανθρώπους και γιά τις περιστάσεις, θά γκρεμίση τό παλάτι όλόκληρο και μιά μέρα και θά θάψη κάτω από τά χαλάσματα και τόν έαυτό της κι' όλόκληρη τη Μακεδονική δυναστεία... Κι' ο σύμβουλος αυτός κανείς άλλος δεν μπορεί να είναι έξόν από μένα...»

Από τούτη τη σκέψη κινημένος ο Βρίγγας κοντά στο φόβο ένοιωσε κι' ένα άλλο αίσθημα ίκανοποίησης και περηφάνειας γιατί έταξε στον έαυτό του μιά μεγάλη άποστολή, σά ναταν όργανο της θεικής προνοίας.

Την είδε να χτυπά με μαστίγιο τόν βάρβαρο άρκουδοτρόφο.

Ός τόσο έκρινε πώς έπρεπε ν' άπαντήση στην παράβολη πρότασή της εύτς και χωρίς να δείξη καθόλου τό ξάφνιασμά του.

— Η Δέσποινά μου, είπε, προτείνει φάουακα πολύ δραστικά που κάποτε φέρνουν περισσότερη βλάβη παρά ωφέλεια... Δέ λέω... βέβαια πρέπει να καταφύγουμε σ' αυτά άν η ανάγκη τό καλέση... Τό συμφέρο του θρόνου στέκει πάνω απ' όλα, μά γιά τώρα χρειάζεται να μάθουμε πούτα ποιό μαζεύονται στó μοναστήρι και με ποιό σκοπό.

Στάθηκε μιά στιγμή σά να μάζευε τις σκέψεις του κι' ύστερα έξακολούθησε:

— Πολλές φορές δεν πρέπει να χτυπά κανείς τούς έγθρους γιατί τούς δυναμώνει έτσι... τούς βοηθά να γίνουν ένα σώμα και ν' άντισταθούν με τό θάρρος της άπελπισίας. Προτιμότερο είναι, άν μπορεί, να σκορπίση σύγχυση και διχόνια ανάμεσά τους. Τότες χωρίς να κάνη άλλη προσπάθεια διαλύονται μοναχοί τους, άλληλοεξοντώνονται και γάνουν μιά γιά πάντα τη σοδαρότητα και την έπιρρόή τους. Άν η Δέσποινά μου θέλη να μου δώση μιά προθεσμία θά μπορέσω πολύ γλήγορα, άφού πάρω δσες πληροφορίες μου χρειάζονται, να κάμω τό σχέδ...

Κόπηκε άπότομα στη μέση γιατί μιά κοπέλλα απ' την ακολουθία της Αύγουστας χύθηκε μέσα στη σάλλα χωρίς καιμιά προειδοποίηση και σωριάστηκε μπροστά στα πόδια της.

— Ο Τρισιέδαςτος... κατάρρε νά πη μονάχα και λιποθύμησε.

— Άνάξιο πλάσμα! φώναξε η Θεοφανώ και πετάχτηκε με μιάς άπάνω.

Από την έσωτερική αύλη προχώρησε ένας ευνούχος και πίσω οι άσχογγοπούλες της ακολουθίας. Με μιάς η σάλλα γέμισε.

Πρίν άκόμα ο ευνούχος φτάση κοντά της η Θεοφανώ έτρεξε...

— Τι τρέχει; τού φώναξε και τόν άρπαξε από τό μπράτσο.

— Ο Τρισιέδαςτος...

— Τι έπαθε... λένε...

Και τέτοια ήταν η στοργή της και η άνυπομονηρία της που τόν χτύπησε με τό ρεπίδι της στο πρόσωπο.

— Πληγώθηκε... πρόφερε, τρέμον.

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΔΥΟ ΣΥΝΤΡΟΦΩΝ

τας εκείνος και κυλίστηκε στα γόνατά της.

Τό νέο τ'όφερε ένας ψαράς στο λιμάνι των Σοφιστών. Ο βασιλιάς με μερικούς νέους της ακολουθίας του είχε περάσει με χελάνδιο στην αντικρινή παραλία για να κυνηγήσουν έναν άγριόχοιρο. Λεπτομέρειες δεν ήξερε να πη κι' ούτε είδε με τα μάτια του τίποτα. "Άκουσε μονάχα πως ο Ρωμανός έπεσε από τ' άλογο και πως τ'ό θηρίο χύθηκε κατά πάνω του.

Ο Βρίγγας προχώρησε...

— Πού είναι αυτός ο ψαράς; ρώτησε.

— Έφυγε εσύς, απάντησε ο ευνούχος... Πήγαινε για τη σκάλα της Χαλκηδόνας, καθώς είπε. Είναι εύκολο να τον βρούμε όμως αν η ευγενεία σας δώσει προσταγή.

— Έτομάστε ένα χελάνδιο... ένα χελάνδιο, φώναξε η Θεοφανώ.

— Η Δέσποινά μου ταράζεται άδικα, παρατήρησε ο παρακοιμώμενος... Άν έτρεχε τίποτα σοβαρό στον Αύγουστο, πολλά τά έτη του, θα είχαμε την είδηση από επίσημο μαντατοφόρο. Τ' αυτοκρατορικά χελάνδια τρέχουν βέβαια πολύ γρηγορότερα από τα ψαράδικα. Συγιά απλή διάδοση παρακινημένη από ασημαντο περιστατικό φουτώνει από στόμα σε στόμα και φτάνει άγνώριστη... Ο μακαρίτης πεθερός σας είχε πολλές φορές πεθάνει, κατά τά λόγια των περαστικών και των πραγματευτών, πριν πραγματικά αποδημήσει εις Κύριον.

Έξ άλλου — πρότερο ο Βρίγγας και τόνισε ιδιαίτερα αυτή του τη φορά — τό συμφέρο της αυτοκρατορίας απαιτεί να μείνη η Αύγουστα κοντά στους Πορφυρογέννητους γιούς της, για κάθε ένδεχόμενο. Άς μου επιτρέψη λοιπόν η Δέσποινά μου να τρέξω για να πληροφορηθώ τά καθέκαστα κι' είμαι βέβαιος πως ύστερα από λίγο θα παρουσιαστώ πάλι μπροστά της με ευχάριστα νέα.

Στό μεταξύ η Θεοφανώ, θές από τά λόγια του παρακοιμώμενου, θές από τό φυσικό που είχε να παραφέρεται, μά και να επιβάλλεται στον έαυτό της εύκολα, είχε όλότελα ήσυχάσει κι' έστεκε εκεί μπροστά του τώρα μ' όλη την αυτοκρατορική της μεγαλοπρέπεια.

Χαμογέλασε φιλικά στο Βρίγγα και τού είπε:

— Θα περιμένω με... Άς γίνη κατά τό θέλημα τού Κυρίου.

Ο Βρίγγας μόλις βγήκε έτρεξε να δώσει διαταγές να διπλασιάσουν τη φρουρά στη Χαλκή πόρτα και να μην επιτρέψουν σε κανένα ούτε να μπή, ούτε να βγή... Ύστερα συντροφευμένος από δυό αξιωματικούς τράβηξε για τό λιμάνι των Σοφιστών που ήταν στην Ανατολική άκρη τού Ιερού περιβόλου και κάτω από τό επιθητικό παλάτι τού Βουκουλέοντα... Έκει ήταν η βασιλική αποβάθρα απ' όπου μάρκαρε στο αυτοκρατορικό χελάνδιο ο Ρωμανός με την ακολουθία του τό πρωί... Ός τόσο τό νέο από στόμα σε στόμα είχε διαδοθή φάνεται. Στό άγνό σκοτάδι της νύκτας πολλά φώτα κινημένα όλοϋσε ανάμεικτα από τίς δειτροσειρές τού βασιλικού κήπου τραβούσαν κατά τό ίδιο μέρος...

(Άκολουθεί)

"Ήτανε μιά μέρα τού Γενάρη, από κείνες δυώς που θυμίζουν μέρες καλοκαιριού. Ο ήλιος απ' την ώρα της ανατολής του βάλθηκε — και τό κατάρθωσε — να ξεκαθαρίση την μουχλιασμένη ατμόσφαιρα και τόν ουρανό που μέρες τώρα ήτανε φορτωμένος με βαριά μαύρα σύννεφα που διαρκώς απειλούσαν καταιγίδες.

Στούς δρόμους τού χωριού σκαρρίσανε σαν τά σαλιγκάρια τά παδά και οι γειτονές άτηχούσαν απ' τίς χαρούμενες φωνές τους.

Στό μικρό παραλιακό καφενείο, που ήτανε μαζί και ταβέρνα και ξενοδοχείο και που μπορούσε να βρη καιείς και όλα τά είδη της ψαρκής, από τό αγκίστρι και την πετονιά ός τό μπρισίμι και τό μετάξι, που χραισίμεινε για τά δίγνια, είχανε μαζευτή πέντ' έξη γεροντάκια και καθισμένα στο άπ' γγειο κοιταζαν τη θάλασσα, την παλιά τους άγάπη, που στα νεϊάτα τους την είχαν δονώσει με τά καϊκια τους και που τώρα όμως από μακριά μπορούσαν να τη βλέπουν.

Είχαν άρχισει να συζητούν για ένα σπουδαίο γεγονός τού χωριού τους, για τό νέο δηλαδή καϊκι τού Νικόλα τού Τραγανή τού πατριώτη τους που ρίχτηκε πρωί-πρωί από τό ναυπηγείο για πρώτη φορά στη θάλασσα.

Σάν παλαιοί ναυτικοί που ήσαν, έλεγε καθένας τη γνώμη του για τό σκαρί τού καϊκιού, για την άρμηση σιά του, για τό βάσιμό του. Μόνον ο καπετάν Στάθης δέν είχε λάβει μέρος στη συζήτηση αυτή, μά στο τέλος αποφάσισε κι' αυτός να μιλήση' όχι όμως για να πη τη γνώμη του, μά για να τούς διηγηθή αυτή την ιστορία.

«Ήντε τώρα πεινίητα περίπου χρόνια, άρχισε να τούς λέη. Θυμάμαι ήτανε μιά μέρα χαρούμενη σαν τη σημερινή που έβριχια κι' ένώ τό καϊκι μου στη θάλασσα, καλή ώρα σαν τόν Τραγανή σήμερα

... Μά η δική μου χαρά κείνη τη μέρα ήταν διπλή, γιατί έκτός από τό καϊκι μου, που τ'όδλεπα φρεσκοβαμμένο, περιήσανε στο λιμάνι, την ίδια μέρα είχα παντρευτή με τη Λενιώ τού Μάουνηκα, που σά γειτονόπουλα που είμαστε είχαμε Γ'σει μαζί στα μικρά μας τά χρόνια, κι' όταν ένώ γύριζα από ταξίδι πρώτη αυτή έρχότανε στο λιμάνι να μου πη τό «Καλώς ώρσες».

» Σέ λίγες μέρες μαρκάρησα για τό πρώτο ταξίδι, ύστερα για τό δεύτερο, για τό τρίτο κι' έπειτα έπαψα πιά να τά μετρώ.

» Είχα γνωρίσει όλες τίς θάλασσες, έμαθα πολλά λιμάνια, ταξίδεψα με μπόρες, με γαλάζι, με σίφουνες, μά πάντα τό καϊκι μου έβγαζε για τό ήθελε. Τά χρόνια όμως περνούσαν. Μιά μέρα κατάλαβα πως είχα γεράσει κι' ένώ και τό καϊκι μου. Και τότε πήρα την απόφαση. Δέ θα ταξί-

δενα άλλο. Έφερα τό καϊκι μου στο λιμάνι, τό άραξα κι' ένινα κι' ένώ στεριστός.

» Ζούσα ήσυχος με τη Λενιώ, που κι' αυτή μ' άκολουθούσε στα γηρατεά, ώσπου, πριν από δυό χρόνια, μου την πήρε ο χάρος».

Έδω στάθηκε λίγο ο καπετάν Στάθης για να καταπιή ένα κόμπο που άνέβηκε στο λαιμό του και να σκουπίση ένα δάκρυ που κύλισε απ' τά μάτια του.

«Άφοϋ λοιπόν έχασα τό σύντροφό μου, συνέχισε σε λίγο, η μόνη μου παρηγοριά έβεινε τό καϊκι μου, σ' ό βλέπω στ' όνειρό μου, μ' αυτό κοιμούνται. Μά κι' αυτό από αύριο δέ θα τό βλέπω, ο λιμεναρχής είπε ότι έμποδίζει την κίνηση τού λιμανιού και γι' αυτό πρέπει να λείψω. Μου είτε να τό πουλήσω για έυλεία, βρεθήκανε μάλιστα κι' οι άγορασταί».

Και μ' ένα πικρό και βιασμένο χαμόγελο στη βασανισμένη μορφή του, σηκώθηκε και προχώρησε στο μουσείο. Έλυσε μιά βάρκα κι' άνέβηκε στο καϊκι, που λίγο πιο πέρα ήταν δεμένο, κι' άρχισε να βηματίζει στην κουδέρτα. Σέ λίγο τόν είδαν να λύνει τούς κάβους και τά χοιτρά παλσιάρια, με τά όποια ήτανε δεμένο τό καϊκι, κι' έπειτα να σηκώνη ένα ένα τά πανά.

Ύστερα από λίγο τό γέρικο καϊκι τρίζοντας, μ' άπλωμένα τά ξεσχισμένα πανιά του και με κουμένα τά περισσότερα ξάστια που κοίμουντον απ' τά κατάρτια του, άρχισε σιγά-σιγά να βγαίνει απ' τό λιμάνι.

Την άλλη μέρα όλοι περίμεναν ότι θα ξανάβλεπαν τό καϊκι στην πρώτη του θέσι. Μά τό λιμάνι ήταν άδειο. Λίγο άργότερα δυό ψαράδες που γύρισαν να μπαλώσουν τά δίγνια τους, είπαν ότι τό είδαν σπασμένο σε κάτι έέες.

Τό ίδιο βράδυ οι ψαράδες βρήκαν εκεί κοντά και τό πτώμα τού καπετάν Στάθης.

Δημ. Ν. Δάνδουρας

στρατός ταν δυνατότερος και ποι-
στικός και υστερος. Τό χάσιμο του
σπουδαιότητας αυτού τμήματος της
'Ανατολής σταθηκε αρχή της κα-

[illegible][illegible]

Κύριο επιθετικό δέλο του πα-
νικού ήταν η ταχύτητα, το
δυνατό πορρωχνε ως τα 250 - 300
μέτρα. "Αλλα δέλα του πεζικό
ήταν το ριπτάριον, ακόντιο
μακρό ως 2,50 μέτρα και το τ
κούριον. Αμυντικά δέλα ήσαν

παύονται διωκόμενοι στὰ πλάγια
μαζὶ οὐ στρατός μέλει ὅς τις ἐπι-
ταύει, ἀλλ' ἡμεῖς ἐν ἡμεῖς. Κινεῖται
αὐτοκράτορα κυριεύει τὸ βασι-
λικὸν ἀλάμμουλον (ἡ βασι-
λικὴ σημαία) μετ' ἡν εἰκόνα τοῦ
αὐτοκράτορος καὶ τέσσαρα κυριό-
лика Β (Βασίλει Βασίλειον Βα-
σιλεῖ Βοήθει!). Ἀρχίζει ἡ προέ-
λασις κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἀνέμουν
οἱ κενεμαῖοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ ἐκ-
κλῆσις (Σταυροὶ ὡς ἡμεῖς ἡ-
μῶν ὁ Θεός! Νίκη Ρωμανός!),
κητήριους διαλαγήτους καὶ βογ-
γῆρας ἀνέμουν.

Ὁργανώσεώς μας πιστεύοντες, πῶς ἡ ἐπαρχία ἐξοῦσε σὲ μιὰ πρωτόγνωη κατὰστασι κ' ὅτι ἡ χώρα μας ἀρχίζει κ' ἐτελειώνει μέσα στὴν πρωτεύουσα ἢ καὶ σὲ τρεῖς ἢ πέντε ἀκόμη ἐπαρχιακὲς πόλεις. Τὴ μεγάλη Ἑλλάδα δὲν τὴν ἐγνώριζαν οἱ περισσότεροι.

Ἐπῆρα λοιπὸν τὸν συνομιλητὴ μου καὶ τὸν ἔφερα ἕως τὸ γραφεῖο μου. Τοῦ ἀνέιξα καὶ τοῦ ἔδωκα ἕνα ἐν- γραφο μὲ εὐαρέσκεια τοῦ Ἀρχηγοῦ μας πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας τοῦ ἀ- γνώστου χωριοῦ. Ὁ διθρωπος ἐστά- θηκε. Τάχαος.

— Μὰ δ' Ἀρχηγὸς ἀσχολεῖται μὲ μιὰ πυρκαϊὰ ἐνὸς μικροῦ καὶ ἀσήμαντου χωριοῦ καὶ μὲ κάτι παιδαρέλια πού ἔσθθσαν τὸν ἀγερῶνα; μοῦ ἀπήντησε, προσπαθῶντας νὰ καλύψῃ τὸ πάθημά του. Δὲν τοῦ ἀπήντησα ἀμέσως, μόνον τὸν παρεκάλεσα νὰ διαβάσῃ προσε- κτικά ὅλο τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐγγρά- φου. Εἶπε πῶς ἀπὸ τὸν ἀγερῶνα θά ἐκείατο ὅλο τὸ χωριό. Κατόπιν, ἀρ- χισε νὰ συζητῇ γιὰ τὴν ἀξία τοῦ χω- ριοῦ. Ὡς παράγοντος τοῦ ἔθνικοῦ συ- λλόγου, κ' ἔτσι ἐνόησε τὴ σημασία τῆς εὐαρέσκειας τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῆς

ὑπάρξεως τοῦ μικροῦ χωριοῦ καὶ τῶν
ἡρώων του.

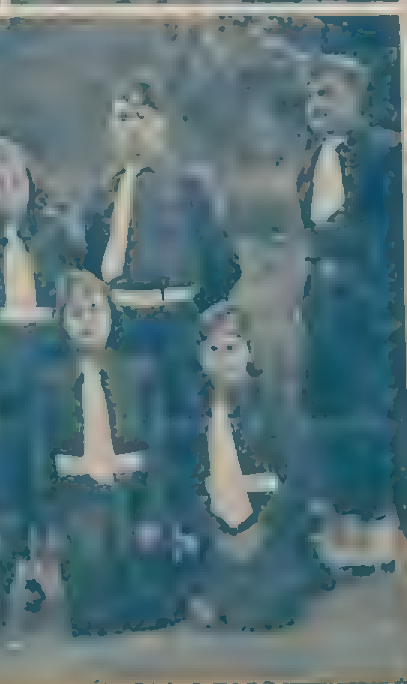
Στόν, ἀπὸ συνήθεια, αὐτόν ἀνηντῇ
ἀνοιξα ὄλο τὸ ἀρχεῖο. Ἐδίδαξασε ἐκεῖ
ὅλα ὅσα εἶχε διαβάσει στὶς ἐφημε-
ρίδες: «Στὸ χωρίον Ράχη-Ἀγατιάς
ὁ Φαλαγγίτης Νικολακόπουλος ἔωσσε
μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του τὴν Βασιλι-
κὴν Καλλισπούλου ἀπὸ βέβαιον πνι-
γμὸν... «Ὁ ἐκ Λοκρίδος Δόκιμος
ὁμαδάρχης Ντέβας εὐρῶν 3.450 δρα-
χὰς παρέδωκε ταύτας κλπ.».

—Ἐδῶ φίλε μου, μοῦ λέγει, μὲ κά-
ποια ἐνδόμυχη χαρά, θαρρεῖ κανεῖς
ὅτι βρίσκεται ὄχι μπροστὰ σὲ γαροτιά.
Ὁραματίζεται ἕνα πάνθεον ἔθνικο
ὄργανισμὸν καὶ ἐντατικῆς ἐργασίας.
Ἐδῶ θαρρῶ πὼς βουίζει ἕνα μελίσσι,
ποῦ ἀποτελεῖται μόνον ἀπὸ ἐργά-
τιδες... ποτὲ δὲν εἶχα γνωρίσει ἔτσι
ἀπὸ κοντὰ τὴν Ἑλλάδα... Πῶς μπο-
ρῶ κι' ἐγὼ νὰ γίνω μέλος τῆς Ὁργαν-
ισμοῦ.

Ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, συναγωνιστὰ
μου, δὲν τὸν προσεῖλκυσα ἐγὼ στὶς
τάξεις μας. Τὸν φέρατε σεῖς. Σὲ σὰς
ἀνήκει ἡ τιμὴ αὐτή, στὸ ἔργο σας.

Ὁ Ἄργος

- 1) Όμιλος σ. Μαυρονέ-
λους εἰς τὴν Ἀκροπό-
λιν.
- 2) Λόγος Ε.Ο.Ν. Θη-
σεων Λαμίας.
- 3) Κατάβ. εἰς τὸν Ἀγ. Ἰωάννην ὑπὸ
τῆς Ε.Ο.Ν. Πάθουρας.
- 4) Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Πα-
ραμυθιάς.
- 5) Ἀπὸ τὸν ἑορτασμὸν
τῆς 25ης Μαρτίου Ε.
Ο.Ν. Πεντέλης.
- 6) Ἀπὸ ἐκδρομὴν Ε.Ο.
Ν. Κερκύρας.

[illegible]

ΣΚΑΠΑΝΑΚΙΑ ΑΠ' ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1) Νίκος Γεωργιάδης, 2) Άλκης Τσακτοίρας, 3) Δημήτρης Βλάχος, 4) Μαρίνα Καραγιάννη, 5) Τάσος Μπαλάνος, 6) Ελπίδα Ζαχαράκη, 7) Νόρα και Παναγιώτα Βαρέα, 8) Άννα Αθανασίου, 9) Άλκη Παπαδοπούλου, 10) Άλκη Παπαδοπούλου, 11) Άλκη Παπαδοπούλου, 12) Άλκη Παπαδοπούλου, 13) Στέλλα Νικολαίου, 14) Ν. Τσιλιανός

ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Οι πυροβολισμοί που ακούστηκαν στη Χελωνοσπηλιά, το πρωί της 16ης Μαρτίου του 21, ήταν των Χριστιανών κατά των Τούρκων «δορυκρητών». Βέβαια ο αναβρασμός είχε προ πολλού φτάσει στο κατακόρυφο, μά η επανάστασι δεν είχε εκδηλωθεί ακόμη. Το σύνθημα: «δεν μπορούν πια οι Χριστιανοί να ζήσουν με τους Τούρκους στον τόπο τους» ακουγόταν κάθε στιγμή. Μά οι Φίλικοι δεν είχαν πάρει ακόμη «έξωθεν διαταγές», δεν είχαν γίνει πλήρεις αι συνεννοήσεις και έτσι τα παλληκάρια ήταν αναγκασμένα να μένουν «με δεμένα τα χέρια».

Κι' ακριβώς αυτές οι διαταγές που ανευέροντο, αυτές έγιναν αίτια να κηρυχθεί η επανάστασις μιά ώρα αργότερα.

Δύο μαντάτορες, ο Πώπ και ο Μετοσίτης, που έφεραν επιστολές του Ύψηλάντη, πιάστηκαν στη Θεσσαλονίκη και θανατώθηκαν. Από τα γράμματα δε που βρέθηκαν επάνω τους έγιναν γνωστά όλα τα σχέδια των Έλλήνων. Αποτέλεσμα ήταν η σύλληψι των περισσότερων αρχηγών της Πελοποννήσου, εκτός εκείνων που κατάλαθαν τι δόλο είχε η πρόσκλησις του καίμακάμη της Τριπολιτσάς προς όλους τους προύχοντας, που τους καλούσε να συζητήσουν «πολλές σπουδαίες υποθέσεις, αναγκαίες προς θεώρησιν». Κι' αυτοί ακριβώς που δεν πήγαν στην πρόσκλησις ήταν εκείνοι που άφου κρύφτηκαν εδώ και εκεί λίγες μέρες σήκωσαν στην Άγία Λαύρα τη σημαία της Επαναστάσεως.

..

Το πρωί της 15ης Μαρτίου, εις την Κερπινήν, χωριό των Καλαβρύτων, κάθονταν ο γέρο Άσμηκας Ζαΐμης και προγευαίτιζε. Ο υιός του, ο Αιδρέας, είχε φύγει από μέρες για την Άγία Λαύρα. Στο τραπέζι τον περιποιούνταν δύο λεβεντόκορμοι «κλέφτες», ο Χονδρογιάννης και ο Πατιώτης, τους οποίους λίγον καιρό πριν ο ίδιος είχε σώσει από βέβαιο θάνατο μέσα από τα χέρια του Τούρκου καίμακάμη. Από τότε οι δύο κλέφτες έμειναν δίπλα στο γέρο προστάτη τους, που τους είχε μυήσει στα της επαναστάσεως και περίμεναν με ανυπομονησία την διαταγή του για να λύσουν τα χέρια και να του δείξουν πόσο η κλέφτικη καρδιά δεν γνωρίζει φόβο και πόσο και οι ίδιοι ήξεραν να δίνουν και τη ζωή τους ακόμη για κείνον που τους έσωσε.

Ο Ζαΐμης, αμίλητος όπως πάντα, συνέχιζε το πρόγευμά του. Ούτε μιά λέξη δεν έβγαλε από το στόμα του. Γράφει μάλιστα γι' αυτόν ο Σπυρίδων Τρικoupης, που τον είχε γνωρίσει «ότι δεν γνώρισεν άνθρωπον τόσον ολιγόλογον» τον είδε πολλάκις εν συναστροφῇ πολλῶν καπνίζοντα και σιωπῶντα σωπὴν βαθεῖαν καθ' ἑλπὴν τὴν ὁμιλίαν».

Μά οι ὀπηρεταί του κείνη τὴν ἡμέρα κάτι ήθελαν να τοῦ ποῦν και στρυφογύριζαν ἑπιμῶνα στοῦ τραπέζι του.

Δὲν συγκρατήθηκε στοῦ τέλος ὁ Ζαΐμης και σηκώνοντας ἀργὰ τοῦ κεφαλί του τοὺς εἶπε:

— Τι νέα, βρέ παιδιά;

Πετάχτηκε τότε ὁ Χονδρογιάννης και τοῦ εἶπε τὸ νέο ποῦ τοῦ βασάνιζε τὴν καρδιά.

Τὴν ἄλλη μέρα ἐπρόκειτο να φύγῃ γιὰ τὴν Τριπολιτσά ὁ σπαῆς — δημόσιος εἰσπράκτωρ — Σεῖδῃ Λαλιώτης. Εἶχε μείνει καιρὸ στὴν περιφέρειαν τῶν Καλαβρύτων, ὅπου εἶχε ρημάξει τοὺς «Ρωμιούς» μαζεύοντας θεμιτοὺς και ἀθέμιτους φόρους, γιὰ να τοὺς μεταφέρει τὴν ἄλλη μέρα στοὺν ἀφέντη του.

— ... Ἄν εἶναι γνώμη τῆς ἀφεντιάς σου να τὸν βαρέσουμε, εἶπε ὁ Χοντρογιάννης.

— Λεφτά τοῦ Γένους πᾶνε στοὺς τurrάνους, ἀφέντη μου, πρόσθεσε ὁ Πατιώτης.

Ο Ζαΐμης συνέχιζε σιωπῶντας τὸ σκαγι του. Καὶ ὅταν πέρασε λίγη ὥρα τοὺς ἔνιψε να τὸν κεράσουν. Μετὰ τὸ σήκωσε, ἔκανε τὸ σταυρὸ του και τοὺς εἶπε:

— Μὲ τὴν εὐχή μου, παιδιά μου, βαρᾶτε τοὺς.

Και ἄδειασε τὸ ποτήρι.

..

Δὲν θέλαν ἄλλη προτροπή τὰ παλληκάρια. Αὐτὸ ποῦ περίμεναν θὰ γινότανε. Ο Λαλιώτης τὸ ἄλλο πρωί θὰ σκοτωνόταν και τὰ λεφτά ποῦ μετέφερε θὰ ἔρθαναν στὰ χέρια τοῦ Ζαΐμη γιὰ να χρησιμοποιηθοῦν στοὺν ἱεροῦ ἔργον.

Τὸ πρωί τῆς 16ης Μαρτίου, στὴ θέσι Χελωνοσπηλιά περίμεναν καρτέρι ὁ Χονδρογιάννης και ὁ Πατιώτης με ἄλλα παλληκάρια ποῦ πήσαν ἀπὸ τὴν Κερπινήν. Ὅπου νάταν θὰ περιούσε ὁ σπαῆς και ἡ συνοδεία του, μά τὰ καρποφύλλα τῶν παλληκαριῶν ἦσαν ἔτοιμα.

Πραγματικά σὲ λίγο φάνηκε ἡ συνοδεία πᾶνυ στα ἄλογα. Ἐκτός ἀπὸ τὸν σπαῆ και τοὺς στρατιώτες μαζί ἦταν και ὁ Ταυπακόπουλος, ποῦ πήγαινε στὴν Τριπολιτσά γιὰ υποθέσεις.

Τὰ θερμάματα παλληκάρια δὲν μπόρεσαν να συγκρατηθοῦν και πρὶν ἀκόμη ἡ συνοδεία τοὺς πλησιάσῃ, χτύπησαν. Τὰ βόλια ἀστόχησαν και ὁ σπαῆς κατῶρθωσε να διαφύγῃ.

Μά οἱ τουφεκὲς ἐκείνις πέρασαν τὰ βουνά και τίς ρεματιές και ἀντήχησαν σ' ἄλη τὴ Ρωμισούνη, σάν μιά φωνὴ διαμαρτυρίας:

«Δὲν μποροῦν πια να ζήσουν οἱ Χριστιανοί με τοὺς Τούρκους στοὺν τόπο τους».

Και ὁ ἀντίπαλος ἔφτασε ὡς τὴν «Πόρταν». Οἱ Ρωμιοί σήκωσαν κεφαλί μπρὸς στὴν ἐξουσία!!!

..

Γιὰ τὴν Τριπολιτσά ἔφηνε τὴν ἡμέρα ἐκείνη και ὁ διοικητὴς τῶν Καλαβρύτων ὁ ἱμπραήμ Ἀριστούτσου. Μά σάν ἔμαθε τὸ ἐπεισό-

διο τῆς Χελωνοσπηλιάς κατάλαβε πῶς δὲν ἦταν ληστρικὴ ἐπιθεσι, μά προγεδοσμένο ἐπανάστατικό κίνημα. Βέβαια οἱ Ρωμιοί, σκέφθηκε, εἶναι καλά ὠργανωμένοι και ἐπομένως ἡ ζωὴ κι' αὐτοῦ και τῶν ἄλλων Τούρκων βρίσκονταν σὲ κίνδυνο. Νὰ βγῇ μπροστά τοὺς δὲν τολμοῦσε. Νὰ φύγῃ; Ὅτε κι' αὐτὸ ἦταν δυνατό. Καὶ γιὰ να σωθῇ μάζεψε ὅλους τοὺς ὁμόθρησκους τῆς περιφέρειας του μέσα σὲ τρεῖς ἀπόρρητους πύργους τῶν Καλαβρύτων. Ἐκεῖ ἔμειναν κλεισμένοι οἱ Τούρκοι ἐπὶ μέρες. Οἱ Ἕλληνες μάλιστα τοὺς παρεξήγησαν, νομίσαντες πῶς ἡ ὀχύρωσις τῶν Τούρκων δὲν ἦταν γιὰ ἄμυνα ἀπὸ τοῦ βο, μά ἀρχὴ ἐπιθέσεως ποῦ θαῦκαναν κατὰ τῶν Χριστιανῶν. Γι' αὐτὸ ὁ Χαραλάμπης με τοὺς Πετιμεζάδες μάζεψε ἀρκετοὺς ἐπὶόλους και περιέκλειωσαν τοὺς πύργους. Ἐντρομοὶ οἱ Τούρκοι ζητοῦσαν να παραδοθοῦν, μά οἱ Ἕλληνες ἐπέμειναν στὴν πολιορκία, ὅσο να δοῦν τί θὰ γινόταν και μόλις τὴν 21ην Μαρτίου δέχτηκαν τὴ συνθηκολόγησι ἀφοῦ τοὺς ὑποχρέωσαν ὅλους να φύγουν τὸ ταχύτερο γιὰ τὸ Γαλαξείδι.

Ἄλλωστε ἔγιναν γνωστά και σ' ἄλη τὴν Πελοπόννησο, ἀπὸ παντοῦ δὲ οἱ Τούρκοι φρόντιζαν ἑγκαίρως να φύγουν μπρὸς στοὺν κίνδυνο να συλληφθοῦν ζωντανοὶ ἀπὸ τοὺς Ρωμιούς. Εἶχαν ἀρχίσει να γάνουν τὸ ἡθικό τους και κατάλαθαν πια ὅτι ἡ πείσι τῶσων αἰῶνων ἔφερε πια τὸ ξέσπασμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖο θὰ ἦταν πολὺ δύσκολο να γλυτώσουν.

..

Λίγες μέρες μετὰ στοῦ Τάσι, κοντὰ στοῦ Ρίο, ἔγινεν ἡ πρώτη σύγκρουσις Ἑλλήνων με τακτικό τουρκικό στρατό. Σ' αὐτὴ ποῦ ἔλασαν μέρος κυρίως οἱ Ἑπτανήσιοι τοῦ Ρίου κι' ἔπεσε και τὸ πρῶτο θῦμα τοῦ ἀνῶνος, ὁ Κεφαλλονίτης Βασίλης Ὁρκουλάτος.

Κ. Ἀγγελίδης

Οἱ δύο κλέφτες σάν κατὴ ἤρσαν να τοῦ τῶν

Μουφτάρ, έθταν άρκετό για να μην άπαν-
τήσω τόν Γαρρολόη.

— Μην έλθης λοιπόν στην όδόν Μουφτάρ;
πηγαίνω μόνος μου. Καί ν' άντισμώσουμε σέ
κανένα μέρος τό βράδυ, στίς έπτά.

Έτσι συμφωνήσαμε μέ τό Ματιά να βρε-
θούμε τό βράδυ στην άκρη του γεφυριού της
'Αρχιεπισκοπής, στο πίσω μέρος της Πανα-
γίας τών Παρισίων. Κι' όστερα ξεκινήσαμε
για να μπορούμε στην πρωτεύουσα.

Άμα φθάσαμε στην πλατεία της 'Ιταλίας
χωριστήκαμε, συγκινημένοι κι' οι δυο σά να-
ταν να μη ξαναβούμε. Κι' ένω ό Ματιάς
κι' ό Κοπής κατέβαιναν προς τό Βοτανικό
Κήπο, έγώ τραβούσα για την όδόν Μου-
φτάρ που ήταν εκεί κοντά.

Ήταν ή πρώτη φορά, όστερ' από έξη μή-
νες, που βρισκόμουν μόνος, χωρίς τό Μα-
τιά, χωρίς τόν Κοπή κοντά μου κι' αυτό, μέ-
σο, στο μεγάλο Παρίσι, μου έκανε πολύ
ευσάρεστη έντύπωση.

Άλλ' ή έντύπωση αυτή δεν έφριξε να μέ
καταδάλει. Έπρεκετο τώρα να βρω τόν
Μπαρμπερή, και μέ τόν Μπαρμπερή την οι-
κογένεια μου!

Είχα γράψει σ' ένα χαρτί τά όνόματα και
τις διευδύνσεις τών ξενιδοχών όπου μπορού-
σα να βρω τόν ψυχωτετέρα μου. Άλλ' αυτό
ήταν δλως διόλου περιττό, γιατί δεν είχα
ήσασει κανένα: Παζό, Μπαρραμπά, Σοτινέ.

Καθώς κατέβαινα την όδόν Μουφτάρ, ά-
πάντησα τό πρώτο ξενιδοχείο του Παζό.
Μήκα θαρρετά στο ίσογειο ένός σπιτιού,
όπου νοικιάζονταν δωμάτια επίπλωμένα, —
και τό ίσόγειο αυτό ήταν μαγείριο και τα-
βέρνα, — και ρώτησα αν ήταν εκεί ό Μπαρ-
μπερή.

— Ποιός Μπαρμπερή;

— Ό Μπαρμπερή από τό Σιαθανό.

Και τόν έζωγράφησα όπως τόν ήξερα, ό-
πως τόν είχα βρή τότε που γύρισε από τό
Παρίσι.

— Όχι. Δεν κάθεται εδώ κανένας τέτοιος.
Δέν έξέρουμε.

Ευχαρίστησα και πήγα πάρα κάτω, στο
Μπαρραμπά. Αύτος όμως δεν ήταν μόνο ξε-
νοδόχος, αλλά και μαινάδης.

Μήκα στο μανάδικο κι' έκανα την ίδια
έρώτηση. 'Αναγκάσθηκα μάλιστα να την κά-
μω τρείς φορές, γιατί εκείνη τή στιγμή κι'
ό Μπαρραμπά κι' ή γυναίκα του είχαν πε-
λάτες. Επί τέλους μάκουσαν και μ' άποκρίθη-
καν:

— 'Α, ναί! ό Μπαρμπερή... Κάποτε τόν
είχαμ' εδώ... Μά θάιναι τώρα τέσσερα χρό-
νια.

— Πίντε! είτε ή μαινάδαινα. Μάς χρωστώ
μάλιστα και μία έδωμάδα. Πού βρίσκεται
αυτός ό κατεργάρος;

— Μά αυτό ακριβώς ήθελα να μάθω κι'
έγώ!

Έφυγα στενοχωρημένος, άήλυσος. Δεν
μού έμεινε πιά παρά ό Σοτινέ. 'Αν δεν ήξερε
κι' αυτές, που δά έβρισκα τόν Μπαρμπερή;
Σάν τόν Παζό, κι' ό Σοτινέ είχε μαγά-
ρικο. Κι' όταν μήκα, είδα πολλούς άν-
τρες που καθυμένονταν στα τραπέζια, να τρώνε
και να πίνουν.

Ρώτησα τόν ίδιο τόν Σοτινέ, που μέ μία
κουτάλα στο χέρι έκείναι ούσας για τους
πελάτες του.

— Ό Μπαρμπερή, μου άποκρίθηκε, δεν
είναι πιά.

— Άλλά που; ρώτησα τρέμοντας.

— 'Α, δεν έξέρω.

Μού ήρθε σά ζάλη. Μού φάνηκε πως οι
κατοσρόδες έχόριαν άπάνω στο τζάκι.

— Πού μπορώ να τόν εύρω;

— Δέν άφαιρε τή ούστασι του.

Έτσι, τό πρώτο μου ξενιδο-
σπικε καθάρα δλη μου.

Κάποιος που έτρωγε 'κει σ' ένα τραπέζι, κον-
τά στο τζάκι, μέ είδε, μέ λυπήθηκε και μέ
ρώτησε:

— Μά τί τόν θέλεις τόν Μπαρμπερή;

Μού ήταν άδύνατο να του άποκριθώ καθα-
ρά, να του διηγηθώ δλη μου την ιστορία.

— Έρχομαι από τό χωριό του, τό Σια-
θανό, είπα, κι' έχω να του δώσω
από τη γυναίκα του. Μού είπε πως δά τόν
εύρισκα εδώ.

— 'Αν έλθης που βρίσκεται ό Μπαρμπε-
ρή, είτε ό ξενιδοχός στον πελάτη του μου
μήκα, μπορείς να τό πής σ' αυτό τό καϊδί,
που δεν τόν θέλει βέβαια για κακό. Δέν είν'
έτσι, μωρέ!

Είπα ναί!

Μ' έλπιδα μου ξανά με την άπαντη
αυτή.

— Ό Μπαρμπερή πρέπει να κάθεται τώ-
ρα στο ξενιδοχείο Καντάλ, βιοδός 'Αουστρε-
λίης. Τούλάχιστο προ τριών έδωμάδων εκεί
κατοικεί.

(Ακολουθεί)

ΟΥΡΑΝΟΣ

— ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΠΡΙΛΙΟΝ —

Οι φίλοι του ούρανοδ ήμπορούν
κατά τόν μήνα 'Απρίλιον να παρατη-
ρήσουν τά ακόλουθα άστρονομικά
φαινόμενα.

Πλανήται.

Άμέσως μετά την δύσιν του 'Ηλίου
φαίνεται εις τόν δυτικόν ορίζοντα και
σέ άρκετό ύψος ένας λαμπρός άστηρ
που λέγεται 'Εσπερος. Αύτός είναι ό
πλανήτης 'Αφροδίτη. Δύει περί την
11ην νυκτερινήν ώραν. Εις τάς 11 του
μηνός έρχεται κοντά εις τόν πλανή-
την 'Αρην.

Ό 'Αρης είναι και αυτός έσπερι-
νός άστηρ, κόκκινος εις τό χρώμα
και μικρότερος της 'Αφροδίτης, αλλά
διακρίνεται και αυτός εύκολα, όταν
προχωρήση τό λυκόφως. Ό πλανή-
της ούτος, κινούμενος έν τω άσπερι-
σμω του Ταύρου, διέρχεται πλησίον
των Πλειάδων άστέρων (κοινώς λεγο-
μένην Πούλιαν) και εις τά μέσα 'Α-
ποιλίου πλησιάζει τόν άπλανή άστέρα
που λέγεται Λαμπαδίας (α Ταύρου)
και ό όποιος είναι και αυτός μάλλον
κόκκινος. Έτσι για μερικές ημέρες
σχηματίζεται ένα ωραϊόν ζεύγος ά-
στέρων.

Ό Ζεύς δέν φαίνεται πλέον εις τόν
δυτικόν ορίζοντα, διότι δύει περίπου
την ώρα που δύει και ό 'Ηλιος. Έτσι
δέν τό φως του χάνεται έμπρός εις τό
φως του 'Ηλιου.

Ό Κρόνος πλησιάζει και αυτός σι-
γά-σιγά τόν 'Ηλιον, δι' αυτό και
φαίνεται όλιγη ώρα κατά τό λυκόφως.

Ό άλλος λαμπρός πλανήτης, ό 'Ερ-
μής, είναι πρωινός. Ανατέλλει μία ώ-
ρα προ της ανατολής του 'Ηλιου και
έτσι ήμπορεί κανείς να τόν διαζητή-
ση στον πρωινό ούρανο.

Οι άλλοι τρείς μεγάλοι πλανήται,
δηλαδή ό Ουρανός, ό Ποσειδών και
ό Πλούτων, λόγω της μεγάλης των
άποστάσεων, δέν φαίνονται μέ τό γυ-
μνό μάτι.

Είπαμε αυτούς ότι είναι οι μεγάλοι
πλανήται, διότι πρέπει να γνωρίζωμεν
ότι έχουμε και μικρούς πλανήτας. Εί-
ναι περίπου 1.500 γνωστοί μέχρι σή-
μερα και κάθε χρόνο οι άστρονόμοι
αυτοί βρίσκουν τα τελευταία 30
— 40 τέτοιους μικρούς πλανήτας ή
πλανήτες του, λέγοντας άπλανήτες
δέν.

Όψις του Ούρανοδ.

Κατά τόν μήνα αυτόν κοσμούν τόν
έσπερινό ούρανο άρκετοί λαμπροί ά-
πλανείς άστέρες. Έτσι προς τό Ν.Δ.
μέρος του ορίζοντος διακρίνουμε τόν
Ώριονα μέ τούς 4 άστέρας πρώτου
μενέθους που σχηματίζουν τραπέζιον.
Όλίγον ύψηλότερον και άνατολικώ-
τερον βλέπουμε τόν Σείριον (α Μεγ.
Κυνός) που είναι ό λαμπρότερος άπ-
έλους τούς άπλανείς του ούρανοδ και
κοντά εις αυτόν τόν Πρόκυον. Οι Δι-

δυμοι (Κάστωρ και Πολυδεύκης) εδ-
ρίσκονται ύψηλά προς τό δυτικόν μέ-
ρος του ούρανοδ.

Ό 'Ηνίοχος μέ την λαμπράν Αίγα
φωτίζει προς τό Β.Δ. τμήμα του ού-
ρανοδ ένω προς τά Β.Α. διακρίνουμεν
την Μεγάλην 'Αρκτον, που δέν πρέπει
να ύπάρχη κανένας που να μη την
γνωρίζη. 'Ανατολικώτερον και εις την
προέκτασιν της ούρας της Μεγάλης
'Αρκτου εύρίσκουμεν άμέσως τόν 'Αρ-
κτούρον (α Βωότου), που είναι άστηρ
έρυθρου χρώματος.

'Εκλειψις 'Ηλιου.

Εις τάς 7 'Απριλίου συνέδη θα-
κτυλίσε δής έκλειψις του 'Ηλιου, ή ό-
ποια όμως δέν δά ήτο όρατή από
κανένα μέρος της Εύρώπης, διότι, ό-
ταν ούτος έλθη εις σύνοδο μέ την Σε-
λήνην, ήμεις θά έχωμεν νύκτα.

Έτσι ή έκλειψις αυτή που ήταν άρ-
κετά περιεργος, διότι χάθηκε για λί-
γη ώρα όλος ό δίσκος του 'Ηλιου έκ-
τός από ένα έξωτερικό δακτύλιο αό-
του, που εξακολούθησε να φωτίζει,
ήταν όρατή μόνον από μερικά μέ-
ρη της Βορείου 'Αμερικής. Τό φαινό-
μενον τούτο έφάνηκε επίσης εις μέγα
τμήμα του Ειρηνικοδ 'Ωκεανου και
εις ένα μικρό του 'Ατλαντικοδ.

Φάσεις της Σελήνης.

Τελ. τέταρτον, 'Απριλίου	7, 22 ώρ.
Νέα Σελήνη	15, 16 »
Πρώτον τέταρτ.	22, 7 »
Τελ. τέταρτον	30, 1 »

'Εμφάνισις Βορείου Σέλαος.

Εις ένα φύλλο της «Νεολαίας» του
περασμένου 'Ιανουαριου είχαμε γρά-
ψει διά τό Πολικόν Σέλας. Μία τέτοια
εμφάνισις παρατήρησαν από διάφορα
μέρη της 'Ελλάδος την παραμονή της
25 Μαρτίου εις τάς 7,30 τό βράδυ.

Πρός τό βόρειον μέρος του ορίζον-
τος (και διά τούς 'Αθηναίους προς
τό-μέρος της Πάρνηθος και της Πεν-
τέλης), έσημειώθη ισχυρός φωτισμός
του ούρανοδ μέχρις ύψους 30°. Είχε
κανείς την έντύπωση ότι έπρόκειτο
για τήν άφροδίτη. Τό γράμμα του έ-
μοι έφάνηκε, με τήν άποψη, ότι ήτο
κατά τήν άφροδίτη. Είς τήν έρώτησιν
Ζωηρόν και δσον ύψον, τόσο εξα-
σθενούσε. Διήρκεσε μέχρι της 10ης
νυκτερινής περίπου. Έν τω μεταξύ ά-
νέτελεν ή Σελήνη και έπαυσε να φαί-
νεται.

Από συγκεντρωθείσας πληροθο-
ρίας, μαθηάμεν ότι προεκήλθησαν
και διακοπή των έκπομπών πολλών
ραδιοφωνικών σταθμών. Ποία σχέσις
ύπάρχει μεταξύ του σέλαος και των
μαγνητικών διαταραξέων την άνα-
πόσσομε εις τό μνημονευθέν άρθρον.

Σείριος

«Διότι άνευ της θελήσεώς σου
της Ισχυράς ή δύναμης ήμών θα
ήτο πολύ άνεπαρκής διά νά έκ-
τελέσωμεν ένα τοιοϋτον έργον».
Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΑΣ!

Μπροστά στην ανθρωπότητα εξέδρα πού στήθηκε στη λεωφόρο 'Αλεξάνδρας την ήλιόλουστη και χαριτωμένη μέρα της 25 Μαρτίου πέοασαν περισσότερα από δέκα χιλιάδες κορίτσα. Πέρασαν περήφανα, γερά, εύθυνη. Πέρασαν χτυπώντας ρυθμικά τὸ πόδι τους πάνω στην ασφαλτο της λεωφόρου. Καί μέσα στο άπόνευμα της άνοιτιάτικης μέρας άκούονταν μόνο ένας ομοιόμορφος χτύπος. Πάνω στον ίδιο ρυθμό δέν χτυπούσε μόνο τὸ βήμα τους, χτυπούσε και ή καρδιά τους. Όλες οί 10 χιλιάδες — κι' από κεί όλες οί κοριτσίστικες καρδιές της έλληνικής πατρίδας — χτυπούσαν τόν ίδιο ρυθμό, αποτελώντας μιά μεγάλη ώδη άρμονία, πού δέν μεταφάνηκε ποτέ ως τά σήμερα στή ζωή της γυναίκας στην 'Ελλάδα.

Τὸ άρμονικό αὐτό φαινόμενο της γυναικείας δυναμικότητας έκείνη τή μέρα δέν ήτανε μόνο σιγμιαία έκδήλωση ένθουςιασμού. Τόβλεπε κανείς στή πρόσωπα όλων έκείνων — από τή σοβαρή και συγκεντρωμένη Διοικητορία ως τή μικρή γελούμενη σκαπάνισσα πού παιχνιδιάρικα έστρεφε τὸ κεφαλάκι της πρὸς τήν εξέδρα τῶν έπισήμων.

Σ' όλα έκείνα τά πρόσωπα έβλεπε κανείς τήν εργασία πού γέννησε τή βούλησι νά τήν έπιτυχία ένός συνόλου άρμονικού και έτοιμου σέ κάθε προσφορά. Έβλεπε τήν πίστι πρὸς ένα χαρανυμένο δρόμο, πρὸς ένα ώσιουμένο σκοπό. Καί εργάστηκε δληθινά ή γυναίκα τώρα και 4 χρόνια με μιά έντατικότητα, πού δέν τήν είχαμε ύποψιασθή. Εργάστηκε φυσικά και ψυχικά. Βγήκε από τά μικροπράγματα, πού αποτελούσαν πρὶν τόν μόνον κόσμο της και άκολούθησε μιά μεγάλη γραμμή πλάι στον άρρενα σύντροφό της, όχι με φωνές και κραυγές γιά δικαίωμα, αλλά με αίτησι σωπηλή και ήσυχη γιά καθήκοντα και ύποχρεώσεις. Δημιούργησε ένα νέον τύπον γυναίκας, πού δέν γκοιινιάζει και δέν άπατεί νά καταθέτουν μόνο τήν άισση λατρεία τους οί θαυμασταί στή πόδια της. Κατάλαβε ότι πρέπει νά έονασθῃ, όπου τήν έχει τάξει ή σύμβασι της κοινωνίας μας. Ξόπνησε μέσα της ή γερά βούλησι, πού γεννά τήν έντα-

τική προσπάθεια και τήν έπιθυμία δράσεως πάνω στή έπίπεδα της φυσικής της Ικανότητας.

Αυτή ή έπιθυμία δράσεως έχει τις ρίζες της στή πιο βαθιά της ύπάρξεώς μας. Η ζωή γιά νά ξελιχθῃ, γιά νά άνθισθῃ, πρέπει νά χρησιμοποιή τις ένεργείες της γιά νά μπορεί νά παράγει νέες, πιο τέλειες και πιο άνώτερες σέ ποιότητα. Η άδράνεια είναι στήματμα ένεργειών, έπομένως σταμάτημα ζωής.

Νέο κορίτσι, αγαπητή Φαλαγγίτισσα. Όταν έμεις θέλουμε νά άναπτύξουμε τέλεια τις Ιδιότητες μας ως γυναίκες πρέπει νά σκύβουμε στή βαθεία αὐτή πηγή της ύπάρξεώς μας, τήν πηγή της ένεργείας μας. Πρὶν βοισκόμαστε σέ διάστας μ' αὐτή τή θεϊκή πηγή και δέν ύποψιαζόμαστε τή δύναμή και. Τώρα πού ή σοφή σκέψι του 'Αρχηγού μας και ή βοήθεια τῶν συνεργατῶν του γιά τήν έξύψωσί μας, μάς έδωσε τὸ κλειδί του μουσικού της δυναμείας μας, άς μὴν άφήσουμε ποτέ τήν άδυναμία νά ξεπροβάλλῃ στις πράξεις μας.

Σήμερα μάθαμε νά σκεπτόμεθα και νά δροῦμε δυνατά. Όταν έπινειρούμε κάτι, τὸ αρχίζουμε με τήν βεβαιότητα της έπιτυχίας. Γι' αὐτὸ προχωρούμε με φρόνησι και ζήλο. Κι' όσες φορές μάς πλησιάζουν συναισθήματα ύπουλα και ύποκριτικά, και θέλουν νά μάς ψιθυρίσουν γιά κούρασι ή άποτυχία, έμεις δυνατές, με τήν έντατική σκέψι πρὸς τὸ σκοπό μας, νικούμε τή συνωμοσία αὐτή και σκοραίζουμε τούς κακούς αὐτούς συμβούλους.

Από τὸ παράδειγμα του 'Αρχηγού μας πού δέν δείλιασε και δέν ώπισθοχώρησε ποτέ, μάθαμε και μείς νά μὴν άφήνουμε ποτέ τή λεπτή αίχμη της βουλήσεώς μας νά σκουριάξῃ. Ξέρουμε, όπως αὐτός, ότι ή έπίμονη πίστι θριαυθεύει ένάντια στή έμπόδια και τέλος τά παραμερίζει. Αὐτή ή πίστι είναι πού κάνει ένα τρωερό και άδύνατο κορίτσι από μάς νά έπιχειρή με εύθυμία πορείες, νά αναλαυδάνη καθήκοντα και ύποχρεώσεις και νά φέρῃ σέ έπιτυχές τέλος πράξεις, πού πρὶν κανείς δέν τολμούσε νά τοῦ άναθέσῃ κι' ούτε τὸ ίδιο νόμιζε άξιο τόν έαυτό του. Γιατί ούτε οί γύρω του, ούτε τὸ ίδιο μπορούσε νά ύποπτευθῇ πόσες δυνάμεις ένεργείας ύπῆρχαν μέσα του. Τώρα ξεδιπλώθηκαν και ξεέλισσονται σέ μιά μονάδα άληθινής Ικανότητας πού κοντά στή χείμαρρο τῶν άλλων θάποτελέσουν τή δύναμι της φυλής δσον άφορά εἰς τὸ έπίπεδο της γυναικάς.

Έτσι σιγά σιγά — κι' είμαστε εύτucheς γι' αὐτὸ — μαθαίνουμε κι' έμεις νά είμαστε αγωνιστικά στο:χεία μέσα στή στίβο της ζωής. Γιατί, άφού σήμερα χρειάζεται άγώνας γιά τήν έπικράτησι λαῶν και άτόμων, δηλαδή άγώνας πνευματικός και ψυχικός, πρέπει και μείς νά άσκούμεθα στή άγωνιστικό αὐτό πνεῦμα. Κι' έχουμε τή συναισθησι πὸς σήμερα άξίζουμε πε-

ρισσότερο από πρὶν, γιατί οί ίδιες κινούμεθα κι' άγωνιζόμεθα γιά τήν τελειότητα μας τή γυναικεία. Ό Νίτσε έλεγε κάπου: «Δέν λυποῦμαι καθόλου έκείνους πού άγωνίζονται όποιονδήποτε άγώνα. Εγώ μόνο ένα τούς εδχουαί. Ένα πού θά δείξῃ τήν άξία τους: Νά άνθέξουν γερά!».

Προσέχοντας μεθυστικά και πειθήνια τ' άπό τήν έλπίδα πού άνασταίνει το έμμε, πού όσες τις άπαιτήσεις άνασταίνουν στήν 'Αρχή της έλευτικής πορείας, μετ' αὐτήν άνασταίνει έπίμονα με τὸ πειστήριο θύμα μιας πάλης στήν έλπίδα πού δόσω, μετ' αὐτήν άνασταίνει στήν έλπίδα πού άνασταίνει με τὸ μετ' αὐτὸ ρυθμό της γυναικάς κα δάς μας.

Ό,τ θά προσφέρει άγρότερα δόσων στή προσφορά, μετ' αὐτήν άνασταίνει και θάρρος δ στρατιώτης στή πεδία της δόξης, θά χαρίσουμε και μείς ως γυναίκες με τήν αίώνια ύπομονητική μας άφοσίωσι, με τόν καρτερικό μας πόνο και τή σωπηλή μας προσφορά. Κάθε παιδί πού θά φέρουμε στή κόσο, είναι μιά μάχη, ζωής ή θανάτου πού γίνεται γιά τήν ύπαρξι ή καταστροφή του λαοῦ μας. Έχουμε τήν άπόλυτη θέλησι νά δώσουμε όλες μας τις δυνάμεις γιά της φυλής μας τή ζωή, μιά ζωή πού άρχισε από τά βάθη τῶν αιώνων γιά νά περάσῃ στή γεφύρι του παρόντος πάνω από μιά πού σήμερα στηρίζουμε συμβολικά σάν τὸ θουλικό της 'Αρτας τὸ γεφύρι γιά νά τραβήξῃ πρὸς τὸ άπέραντο Μέλλον».

Έτσι μιλούσαν με τήν γερά θέλησι νά δώσουν τή δύναμή τους, νά προσέδωσουν τήν Ικανότητα τους γιά τή δημιουργία του μεγάλου έργου, όπως τὸ θέλει 'Εκείνος.

Σ. Καρ.

Η ΖΑΧΑΡΙ ΚΑΙ Η ΠΡΟΕΛΕΥΣΙΣ ΤΗΣ

ΑΙΝΕΤΑΙ πώς η Ζάχαρι ήταν γνωστή από τους αρχαιότερους χρόνους στις Ινδίες και στην Κίνα. Ο Νέαρχος, ο ναύαρχος του Μ. Αλεξάνδρου, είναι ίσως ο πρώτος Εύρωπαίος που γεύτηκε την ζάχαρι, τότε που κατά διαταγήν του βασιλέως ταξίδεψε στα μέρη εκείνα, γιατί την αναφέρει ως «ένα είδος μέλι που παράγεται από καλάμια». Προφανώς, η ζάχαρι τότε δεν ήταν ακόμη γνωστή ως στερεό σώμα.

Τρεις αιώνες προ Χριστού, οι λαοί της Ανατολής άρχισαν να εμπορεύονται την ζάχαρι. Πολλοί αρχαίοι συγγραφείς την αναφέρουν ως μία ουσία θρεπτική και φαρμακευτική, την οποία όνόμασαν «Ινδικόν ἔλας». Ο Διοσκουρίδης είναι ο πρώτος που την αναφέρει ως «σάκχαρον», λέξι που παράγεται από την σανσκριτική λέξι «σαρκάρα».

Άλλοτε, το ζαχαροκάλαμον ήταν ατοφές στην Κίνα και στις Ινδίες. Από εκεί το έφεραν οι Έβραίοι, γιατί η Π. Διαθήκη αναφέρει συχνά το γλυκό καλάμι. Ωστόσο, η κρυστάλλωσις της ζάχαρης έγινε πολύ αργότερα και είναι εφευρέσις κάποιου Κινέζου. Σχετικά με την στερεοποίησι του γλυκού χυμού του ζαχαροκάλαμου μία κινέζικη παράδοσις του 11 μ. Χ. αιώ- νος λέει τα ακόλουθα: Κάποτε ένας «βόνζος» (ιερέυς του Βούδδα) θέλησε να ασκητεύσῃ και ἐγκαταστάθηκε σ' ένα βουνό, στο Πλάν-Σάν. Μία μέρα που κατέβαινε στη χώρα για ν' ανανεώσῃ τις προμήθειές του, ο γάιδα- ρός του κατέστρεψε τη νεαρή φυτεία ζαχαροκάλαμου κάποιου αγρότου που λεγόταν Νουάγκ-Σή. Ο «βόνζος» σκενοχρεώθηκε πολύ για την ζημία του τριφυλίου, το ζώον του και για νά ἀποζημιώσῃ τὸν χωρικό τοῦ ἔμαθε τὸν τρόπο τῆς στερεοποίησεως τῆς ζάχαρης. Χρόνια κα- τὸν τρόπο τῆς ἐξερευνητῆς Μάρκο Πόλο ἔφερε πρῶ- τος αὐτὸς τὴν ζάχαρι εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ ἔμαθε στοὺς συμπατριώτες του τὸν τρόπο τῆς παρασκευῆς τῆς ὅπως γινόταν τότε εἰς τὴν Κίνα.

Κατὰ τὸν 18^{ον} αἰῶνα, σὲ διάφορες χώρες τῆς Ἀνατο- λῆς, ἡ ζάχαρι ἄρχισε νὰ γίνεται γνωστὴ ὡς τροφή. Τὴν ἐποχὴ τῶν σταυροφοριῶν, οἱ ἐρημίτες ποὺ ζοῦσαν στὶς ὄχθες τοῦ Ἰορδάνου, ἔχαν ὡς τροφὴ τὸ ζαχαροκάλαμο καὶ πολλὰς φορὰς, ὅπως ἀναφέρουν οἱ ἱστορικοί, σὲ πε- ριστάσεις λιμοῦ, οἱ σταυροφόροι κατέφυγαν στὸν γλυκὸ χυμὸ γιὰ νὰ μὴ πεθάνουν ἀπὸ τὴν πείνα.

Ξεβαρρεμένοι ἀπὸ τὸ παράδειγμα τοῦ Μάρκο Πόλο, οἱ ἔμποροι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἄρχισαν νὰ ταξιδεύουν καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν Ἀπὼ Ἀνατολὴ γιὰ νὰ προμηθεύωνται διάφορα εἶδη γιὰ τὸ ἐμπόριό τους. Πιθανὸν αὐτοὶ νὰ μεταφύτευαν τὸ ζαχαροκάλαμο εἰς τὴν Ἀραβίαν, ὅπου γιὰ πρώτη φορὰ καλλιεργήθηκε. Ἀπὸ ἐκεῖ διεδόθη εἰς τὴν Νου- βίαν, εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ εἰς τὴν Αἰθιοπίαν. Κατόπιν τὸ ζαχα- ροκάλαμο ἔγινε γνωστὸ εἰς τὴν Φοινίκην καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τὰ νησιά τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀρχιπελάγους, εἰς τὴν Κύπρον, εἰς τὴν Κρήτην, εἰς τὴν Ρόδον, εἰς τὰ παράλια τῆς Πελοποννήσου καὶ εἰς τὴν νῆσον Μάλταν. Ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα τὸ ζαχαροκάλαμο μετεφέρθη εἰς τὴν Σικελίαν, ὅπου ἡ καλλιέργειά του ἔγινε πολὺ γρήγορα μίαν σημαντικὴν ἐμπορικὴν παραγωγὴν γιὰ τὸν τόπον. Ἔτσι, σιγά-σιγά, ἡ ζάχαρι ἔγινε γνωστὴ σ' ὅλην τὴν Εὐρώπην. Ἀλλὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ ζάχαρι ἦταν πολὺ ἀκριβὴ, ἦταν ἕνα εἶδος πολυτελείας. Κι' αὐτὸ, ἐπεὶ οἱ Ἑνετοὶ ἔχαν τὸ μονοπώλιόν της εἰς τὴν Μεσόγειον. Ὄταν ὁμως ὁ ἐξερευνητὴς Βάσκο ντέ Γκάμα ἀνεκάλυψε τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἑλπίδος καὶ ἔδειξε στοὺς Εὐρω- παίους τὸ δρόμον γιὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἰνδίαν, τὸ ἐμπόριον τῆς ζάχαρης ἔπαυσε νὰ εἶναι μονοπώλιον τῶν Ἑνετῶν. Πραγματικῶς ὁμως στοὺς Ἑνετοὺς ὀφείλεται ἡ τελειο- ποιήσις τῆς κατασκευῆς τῆς ζάχαρης.

Ὅστόσο, μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς ὅτι ἡ Ἀμερικὴ εἶναι ἡ δευτέρη πατρίδα τοῦ ζαχαροκάλαμου. Οἱ Ἰσπανοὶ ἀποικ- οὶ δημιουργοὶ ἐκεῖ ἐκτεταμένους φυτεῖες. Ἐκεῖ ἔγιναν ἐπίσης τὰ μεγαλύτερα ἐργαστήσια. Ὄταν τέλος ἡ ζά- χαρι ἔγινε μίαν ἀπαραίτητην τροφὴν γιὰ τὸν ἄνθρωπον, οἱ ἐπιστήμονες ἄρχισαν νὰ ἀναζητοῦν τὴν ὑπαρξὴ ζάχαρης καὶ σὲ ἄλλα φυτά. Ἔτσι, ἕνας Πρώσος χημικός, ὁ Μάρ- γκραφ, ἔπειτα ἀπὸ πολλὰς μελέτας, συμβούλεψε τοὺς συμπατριώτες του νὰ καλλιεργήσουν τὰ κοκκινογούλα ἐπεὶ περιέχουν καὶ αὐτὰ ἰκανὴ ποσότητα ζάχαρης. Σήμερα ἡ ζάχαρι εἶναι καὶ τὸ γλυκὺ καὶ τὸ ἀσπρὸν ἀφ- ἡλιος γιὰ τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἰδίως γιὰ τὰ παιδιὰ.

Φ. Γερομίχα

Τὰ παιγνίδια δὲν εἶναι ἀποκλειστικὸν προνόμιον τοῦ ἀνθρώπου. Παίζουν καὶ τὰ ζῶα, καὶ μάλιστα τὰ παι- γνίδια εἶναι γι' αὐτὰ τὰ πε- ριεργότερα φαινόμενα τῆς ζωῆς των.

Ὅλα τὰ ἀνώτερα ζῶα, ὅπως ὁ σκύλος καὶ τὸ ἄ- λογο, παίζουν ὅταν ἀκόμη εἶναι μικρά, πράγμα ποὺ δικαιολογεῖ τὸν ἀπορῆ- τισμὸν γιὰ τὸν ἄνθρωπον ὅσο καὶ γιὰ τὰ ζῶα, τὰ περ- ιεργότερα εἶδη εἶναι ἕνα φαινόμενον βι- ολογικῶς καὶ ψυχολογικῶς ριζωμένον μέσα τους ἀπὸ τὴν παιδικὴν τους ηλικίαν. Ὅστόσο, τὰ παιγνίδια τῶν ζῴων δὲν περιορίζονται πο- νὸν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σώ- ματος καὶ τὴν ἀντίρρησην ποὺ σοδαρεύεται κατόπιν.

Οἱ περιεργότερες ὁμο- ἐκδηλώσεις αὐτοῦ τοῦ φαι- νομένου παρατηροῦνται στὰ σκυλιά. Ἐνας ξένος καθη- γητὴς μάλιστα, ὁ Σεμπασ- τιάν Σμίτ, ἀσχολεῖται τε- λευταίως σ' ἕνα ἄρθρον του μὲ τὰ «σπόρ τῶν πουλιῶν», γράφοντας μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς:

«Πολλοὶ ἀρνούνται τε- λείως ὅτι τὰ πουλιὰ ἔχουν τὴν αἰσθησὶν τοῦ παιγνιδιοῦ.

ΟΤΑΝ ΤΑ ΖΩΑ ΠΑΙΖΟΥΝ...

Δὲν εἶναι ὁμως ἀλήθεια. Ὅποιος ἔχει κοιτάξῃ μετὰ ἀδύνατον νὰ μὴ παρατηρή- σῃ τοὺς ἀνώτερους καὶ καὶ πάλιν τῶν πουλερικῶν. Ἐ- πίσης δὲν εἶναι καθόλου σπάνια τὰ ἀγωνίσματα σὲ νερό μεταξὺ τῶν ὕδροβίων. Καμμία φορὰ βλέπει κανεὶς μίαν περὶ νὰ ἀναγκασθῇ νὰ τὰ φτερά της καὶ νὰ τρέ- χῃ μετὰ ταχύτητα ἀπὸ τὸ νερό, καὶ ἀμέσως οἱ ἄλλες ὁμοειδή τὰ ἀγωνίσματα. Ἄλλὰ καὶ προσσθόντων νὰ τὴν ξεπεράσουν. Ἡ ἀμύλλα αὕτη εἶναι εἰρηνική καὶ πο- τὲ δὲν καταλήγει σὲ καὶ.

Ἐνὰ δικὸν τοὺς τῶν παιγνιδιοῦ ἔχουν καὶ τὰ λε- λέκια ποὺ ἔρχονται εἰς κλίματά μας. Συνηθίζουν πολὺ νὰ χορεύουν, πρὸ παν- τὸς τῆς ἐποχῆς τοῦ ζευγα- ρώματος. Κατὰ κανόνα ἀρ- χίζουν μὲ κωμικὰς ὑποκλι-

σεις, πετώντας ἢ κηδηχτά, καὶ σὲ τὰ ἀνωτέρω τὰ σπο- ροῦν. Ἰδίως - τότε ση- κνύονται εἰς τὸ πλάτος καὶ νέναν ξυλαράκι καὶ τὸ πε- τοῦν στὸν ἀέρα.

Ἐτὰ θηλυκὰ λελέκια εἶ- ναι πολὺ χαριτωμένα σ' αὐ- τὴν τὴν κινήσιν. Χωρὶς κα- νεὶς νὰ φαντασθῇ ὅτι ἔχου- ζον νὰ γυμνασθῇ, ἔχου- ζον νὰ γυμνασθῇ καὶ τὰ παιγνίδια αὐτὰ τα καθὼν συνήθως τις πρωινὰς ὥρες.

Ἐμοῦ συνέβη κάποτε νὰ παρακολουθῶ μίαν κου- ρουὰ ποὺ ἔπαιζε ὀλόκλη- ρες ὥρες μὲ μίαν γυαλιστε- ρὴ χάντρα τὴν ὁποίαν κά- πωτος ἔδωκεν αὐτῇ ὡς κρυμμένην εἰς τὴν φωλιά της. Κάποτε τὰς τὴν ἐξοργίζου- σεν ἡ χάντρα, τὴν ἔρριχνε κά- τω, στεκόταν καὶ τὴν ἐκνέ- ταζε, σάν νὰ μὴ τὴν ἐχόρ-

ταίνε τὸ μάτι της, τὴν ἐα- νείκωνε καὶ ἔξακολουθοῦ- σε ἐπὶ ὥρες τὸ περίεργον ἐκεῖνο παιγνίδι.

Ἐνὰρχουν καὶ πουλιὰ ποὺ, ὅταν πάρουν θάρρος, παίζουν καὶ μὲ τὸν ἄνθρω- πον. Πολλὰς φορὰς μάλιστα παρατείνουν τὰ παιγνίδια τους αὐτὰ ἕως ἕνα τέτα- ρτον τοῦ ὥρος. Τὸ δὲ πουλὶ τὸν ἄνθρωπον εἶναι ὁ πα- ρακάτω.

Ἐπολλὰ πτηνὰ συνηθί- ζουν νὰ παίζουν στὸν ἀέρα, κατὰ τὴν πτῆσιν τους. Ὅ- σον μάλιστα ἐπιτηδέστερα εἶναι αὐτὰ, τόσο περισσότερο αὐτὰ παίζουν. Ἐνὰ μάλιστα αὐτὰ παιγνίδια εἶναι τὰ γεράκια.

Ἐθὰ φανῇ ἀκόμη περίερ- γον τὸ ὅτι παίζουν καὶ οἱ κουκουβάγιες. Εἶχα δύο κουκουβάγιες ποὺ ἔπαιζαν κατὰ προτίμησιν μὲ ἕνα μι- κρὸν ἄσπρον καὶ ἄσπρον.

Βλέπετε λοιπὸν ὅτι τὰ πτηνὰ δὲν εἶναι ἀπο- κλειστικὸν προνόμιον τοῦ ἀν-θρώπου, ἀφοῦ παίζουν σχε- δὸν ὅλα τὰ ζῶα.

ΤΟ ΦΙΔΙ, ΤΟ ΣΚΥΛΙ ΚΙ' Η ΓΑΤΑ

Ήταν μιά φτωχιά γυναίκα, πού εἶχ' ἕνα παιδί καὶ δὲν εἶχαν ψωμί νὰ φάνε. Μιά μέρα τὸ παιδί παίρνει καὶ φορτώνει ἀσφάκες καὶ πῆγε καὶ τὶς πούλησε καὶ πῆρε δυὸ παράδες. Καθὼς γύριζε, βρῆκε κάτι παιδιὰ, πού σκότωναν ἕνα φίδι, καὶ τοὺς λέει:

— Νά! πάρτε ἕνα παρὰ, καὶ μὴ τὸ σκοτώνετε!

Τοὺς ἔδωσε τὸν παρὰ, καὶ δὲν τὸ σκότωσαν τὰ παιδιὰ, καὶ τὸ φίδι τὸν ἀκολούθησε.

Καθὼς ἔφτασε στὸ σπίτι του, εἶπε τῆς μάνας του ὅσα ἔκαμε. Κι' ἡ μάνα του τὸν ἐμάλωσε καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἐγὼ σὲ στέλνω νὰ πάρης παρὰδες νὰ φάμε, κι' ἐοῦ μου φέρνεις φιδία;

Κι' αὐτὸς τῆς εἶπε: "Ἀς εἶναι μάνα, κάτι θὰ μάς ὠφελήσῃ κι' αὐτό. Καὶ τὸ παιδί πῆρε πάλι ἀσφάκες καὶ τὶς πούλησε, καὶ καθὼς γύριζε βρῆκε κάτι παιδιὰ πού σκότωναν ἕνα σκυλί, καὶ τοὺς εἶπε:

— Νά! πάρτε ἕνα παρὰ, καὶ μὴ τὸ σκοτώνετε!

Πῆραν τὰ παιδιὰ τὸν παρὰ κι' ἀφῆκαν τὸ σκυλί. Τότες αὐτὸ τὸν ἐπῆρε ἀπὸ κοντά. Τὸ παιδί πῆγε στὴ μάνα του καὶ τῆς εἶπε ὅσα ἔκανε. Καὶ αὐτὴ πάλι τὸν ἐμάλωσε.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ παιδί πῆρε ἀσφάκες καὶ τὶς πούλησε, κι' ὅταν γύριζε, βρῆκε κάτι παιδιὰ πού σκότωναν μιά γάτα καὶ τοὺς εἶπε:

— Μὴ τὴν σκοτώνετε νὰ σὰς δώσω ἕνα παρὰ!

Καὶ τοὺς ἔδωσε τὸν παρὰ κι' αὐτὰ ἀφῆκαν τὴ γάτα. Καὶ καθὼς πῆγε στὸ σπίτι του, εἶπε τῆς μάνας του πάλι ὅσα ἔκαμε, κι' αὐτὴ τὸν ἐξανάμαλωσε καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἐγὼ σὲ στέλνω νὰ πάρης παρὰδες νὰ φάμε ψωμί, κι' ἐοῦ φέρνεις σκυλιὰ καὶ γάτες καὶ φιδία;

Τότες αὐτὸς τῆς εἶπε: "Ἀς εἶναι μάνα, κάτι θὰ μάς ὠφελήσουν κι' αὐτά! Μιά μέρα τὸ φίδι ζήτησε ἀπ' τὸ παιδί νὰ τὸ πάῃ στὴ μάνα του καὶ τὸν πατέρα του, ἀλλὰ νὰ μὴ ζητήσῃ ἀπ' αὐτοὺς μήτε γρόσια μήτε φλουριά καὶ μοναχὰ μιά βοῦλλα νὰ τοὺς ζητήσῃ, πού ἔχει ὁ πατέρας του στὸ χέρι του, κι' ἀπ' αὐτὴ θὰ δῇ μεγάλο καλὸ.

Τότε αὐτὸς πῆγε τὸ φίδι στὸν πατέρα του καὶ τὸ φίδι τοῦ εἶπε:

— Τοῦτος μὲ γλύτωσε ἀπ' τὸ θάνατο.

Κι' ὁ πατέρας τοῦ φιδιοῦ εἶπε στὸ παιδί.

— Τί θέλεις νὰ σοῦ δώσω γι' αὐτὸ τὸ καλὸ πού ἔκανες τοῦ παιδιοῦ μου;

— Καὶ τὸ παιδί ἀποκριθὲν στὸν πατέρα τοῦ εἰδιοῦ:

— Οὔτε γρόσια θέλω, οὔτε φλουριά, μοναχὰ τὴ βοῦλλα θέλω, πού ἔχεις στὸ χέρι σου.

Τότε εἶπε ὁ πατέρας τοῦ φιδιοῦ στὸ παιδί: Αὐτὸ πού σοῦ ζήτησες εἶναι πολὺ μεγάλο, καὶ δὲ μπορῶ νὰ σοῦ τὸ δώσω.

Ἀλλὰ τὸ φίδι τότε ἔκανε πὼς φεύγει μὲ τὸ παιδί, κι' εἶπε στὸν πατέρα του:

— Ἐπειδὴ δὲ θέλεις νὰ δώσῃς τὴ βοῦλλα σ' αὐτὸν πού μὲ γλύτωσε ἀπὸ τὸ θάνατο, ἐνῶ πάω πίσω σ' αὐτόν, γιατί σ' αὐτόν χρωστῶ τὴ ζωὴ μου.

Τότες ὁ πατέρας ἔδωσε τὴ βοῦλλα στὸ παιδί καὶ τοῦ εἶπε:

— Ὅταν χρειαστῇς τίποτα, νὰ πατήσῃς τὴ βοῦλλα, καὶ θ' ἄρχεται ἕως Ἀράπης, πού ὅ,τι κι' ἂν θέλῃς θὰ σοῦ τὸ κάνει.

Τότες ἔφυγε τὸ παιδί καὶ γύρισε στὸ σπίτι του.

Μόλις τὸν εἶδε ἡ μάνα του τοῦ εἶπε: Τί θὰ φάμε μάτια σου;

Κι' αὐτὸς τῆς εἶπε: Σῦρε μέσα, καὶ στὸ ράφι θὰ βρῇς ψωμί.

Ἀλλὰ ἡ μάνα του εἶπε: Παιδί μου, ἐγὼ ξέρω πὼς τὸ ράφι δὲν ἔχει ψωμί, κι' ἐοῦ μου λὲς νὰ πάω νὰ βρῶ ψωμί;

Αὐτὸς τῆς ξανάπε: Σῦρε πού σοῦ λέω ἐγώ, καὶ θὰ βρῇς.

Κι' ὅσο νὰ πάῃ ἡ μάνα του μέσα στὸ ράφι πατάει τὴ βοῦλλα, κι' ἤρθ' ὁ Ἀράπης, καὶ τοῦ λέει:

— Τί ὀρίζεις ἀφέντη, τί ὀρίζεις ἀφέντη, τί ὀρίζεις ἀφέντη;

Τὸ παιδί τοῦ ἀπήντησε: Θέλω νὰ γιομίσῃς τὸ ράφι ψωμί.

Κι' ἀλήθεια ὅσο νὰ πάῃ ἡ μάνα του, τὸ βρῆκε γιομᾶτο ψωμί καὶ πῆρε κι' ἔφαγε.

Κι' ἔτσι λοιπὸν περνοῦσαν μ' αὐτὴ τὴ βοῦλλα ὅπως ἤθελαν, γιατί εἶχαν ὅ,τι κι' ἂν ζητοῦσαν.

Κάποτε εἶπε τὸ παιδί στὴ μάνα του: Μάνα, νὰ πᾶς στὸ βασιλεῖο καὶ νὰ τοῦ πῆς νὰ μοῦ δώσῃ τὴ θυγατέρα του γιὰ γυναίκα.

Ἡ μάνα του σαστιστὴν τοῦ ἀπάντησε: Σὲ τί ἀράδα εἴμαστε ἐμεῖς, μάτια μου, γιὰ νὰ μάς δώσῃ ὁ βασιλεῖς τὴ θυγατέρα του;

Καὶ κείνος τῆς εἶπε: Νὰ πᾶς χωρὶς ἀνάδωχο.

Κίνησε κι' αὐτὴ ἡ καυμένη νὰ πάῃ στὸ βασιλεῖο. Σὰν ἔφτασε δὲ στὸ παλάτι καὶ ὑπῆκε ἡστ εἶπε στὸ βασιλεῖο: Τὸ παιδί μου θέλει νὰ πάρῃ τὴ θυγατέρα σου γυναίκα.

Κι' ἐκεῖνος τῆς εἶπε: Τοῦ τὴ δίνω, ἂν εἶναι ἄξιος νὰ φτιάσῃ ἕνα παλάτι μεγαλειότερο ἀπὸ τὸ δικό μου.

Ἡ γρηὰ σηκώθηκε καὶ πῆγε στὸ

παιδί της καὶ τοῦ εἶπε ὅ,τι τῆς εἶπε ὁ βασιλεῖς. Κι' αὐτὸς τὴ νύκτα πατάει τὴ βοῦλλα, κι' ἀμέσως ἐφανερώθηκε ὁ Ἀράπης καὶ τοῦ εἶπε: Τί ὀρίζεις, ἀφέντη;

Καὶ κείνος τοῦ ἀπήντησε: Νὰ φτιάσῃς ἕνα παλάτι μεγαλειότερο ἀπ' τοῦ βασιλεῖ.

Κι' εὐθὺς βρέθηκε σ' ἕνα μενάλιο παλάτι. Τότες ἔστειλε πάλι τὴ μάνα του στὸ βασιλεῖο, γιὰ νὰ τοῦ πῇ: Τὸ παιδί μου ἔφτιασε τὸ παλάτι πού τοῦ παραγγείλες.

Ὁ βασιλεῖς τῆς ἀπάντησε: Ἄν εἶναι ἄξιο νὰ φτιάσῃ τὸ δρόμο ἀπ' τὸ παλάτι τοῦ ὅς τὸ δικό μου μὲ φλουρί, τότε θὰ πάρῃ τὴ θυγατέρα μου γυναίκα.

Τότες ἡ γρηὰ πῆγε στὸ παιδί της καὶ τοῦ εἶπε ὅσα αὐτά, καὶ τὸ παιδί φώναξε τὸν Ἀράπη καὶ τοῦ εἶπε νὰ φτιάσῃ τὸ δρόμο ὅλο φλουρί.

Τὸ καὶ σηκώθηκε τὸ παιδί καὶ τὸν ἤγρε τὸ δρόμο φλουρένιο, καθὼς ἐπρόκειτο ὁ βασιλεῖς.

Πῆγε πάλι ἡ μάνα του στὸ βασιλεῖο καὶ τοῦ εἶπε: Τὸ παιδί μου ἔκανε ὅσα θὰς τὸ πρόσταξες.

Τότες ὁ βασιλεῖς τῆς εἶπε νὰ ἐτοιμασθῇ γιὰ τὸ γάμο καὶ φώναξε τὴ θυγατέρα του καὶ τῆς εἶπε ὅσα ὅσα ἔγιναν καὶ νὰ ἐτοιμασθῇ γιὰ τὸ γάμο.

Ἡ γρηὰ πῆγε τότε στὸ σπίτι της πίσω καὶ εἶπε τοῦ παιδιοῦ ὅσα τῆς εἶπε ὁ βασιλεῖς. Καὶ τὸ παιδί ἐτοιμάστηκε γιὰ τὸ γάμο.

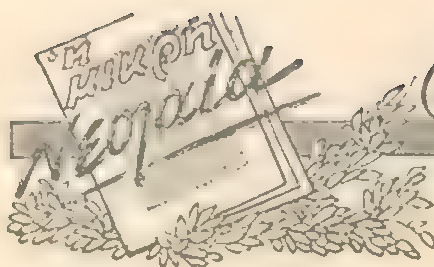
Ἡ θυγατέρα τοῦ βασιλεῖο χάθηκε καὶ παρακάλεσε τὸν πατέρα της νὰ τῆς δώσῃ κι' εἶναι Ἀράπη, νὰ τὸν στέλνῃ ὅπου θέλει. Κι' ὁ πατέρας τῆς τῆς ἔκαμε κι' αὐτὴ τὴ χάρι.

Ὅντας ἔκαμαν τὸ γάμο, πῆρ' ὁ γαμπρὸς τὴν νύφη κι' ἔζησαν πολὺν καιρὸ καλὰ. Κάποτε ὅμως ἡ βασιλοπούλα ἀγάπησε τὸν Ἀράπη, καὶ τὴ νύχτα, καθὼς κοιμῶταν μὲ τὸν ἄντρα της, πῆρε τὴ βοῦλλα κι' ἔβουε μὲ τὸν Ἀράπη καὶ πῆγαν στὴ θάλασσα κι' ἔφτιασαν ἕνα παλάτι καὶ ζοῦσαν ἐκεῖ ἐν τῇ θάλασσᾳ.

Ὅντας ἔκαμαν τὸ γάμο, πῆρ' ὁ γαμπρὸς τὴν νύφη κι' ἔζησαν πολὺν καιρὸ καλὰ. Κάποτε ὅμως ἡ βασιλοπούλα ἀγάπησε τὸν Ἀράπη, καὶ τὴ νύχτα, καθὼς κοιμῶταν μὲ τὸν ἄντρα της, πῆρε τὴ βοῦλλα κι' ἔβουε μὲ τὸν Ἀράπη καὶ πῆγαν στὴ θάλασσα κι' ἔφτιασαν ἕνα παλάτι καὶ ζοῦσαν ἐκεῖ ἐν τῇ θάλασσᾳ.

*Ἡ γάτα τότε μπεινὴ καθόλου στὸ σπίτι καὶ φεύγει

Ο ΚΗΨΟΣ

Σας περιμένουμε!...

“Ένας συναγωνιστής Σκαπανέας μου γράφει από τη Μακεδονία το παρακάτω γράμμα:

«Αγαπητέ Μεγάλε Σκαπανέα,

“Όλοι έδω οι συναγωνιστές σου σε διαβάζουμε κάθε φορά, δεν φαντάζεσαι με πόση χαρά! Έκείνο όμως που μάς κάνει να σε ζηλεύουμε είναι γιατί εσύ ζής στην Αθήνα, μέσα στους ωραίους δρόμους, στα ωραία πάρκα, στα ωραία κτίρια, στα θέατρα, στους κινηματογράφους, στους Παρθενώνες και στα τόσα άλλα που έμεις έδω στην έπαρχία μονάχα με τη φαντασία μας μπορούμε να τα βλέπουμε, και στο περιοδικό με τις εικόνες. “Υστερα έχεις το εύτυγμα να βλέπεις συχνά τον Αρχηγό και τον Κυβερνητικό Έπίτροπο και να μιλάς μαζί τους. Στις μεγάλες γιορτές βλέπεις άκονη, όπως στην προχθεσινή, τις ωραίες Βασιλικές πομπές και τον ίδιο τον Βασιλέα! Πόσο θά θέλαμε κι' έμεις να είμαστε στην Αθήνα!...».

Αυτά και μερικά άλλα γράφει ο καλός συναγωνιστής από τη Μακεδονία και πρέπει να του απαντήσω:

—“Όλα αυτά για τα όποια ζηλεύεις δεν είναι καθόλου δύσκολο να τα βλέπεις και σύ. Ο Αρχηγός και η Ε. Ο. Ν. αγαπούν το ίδιο και έμας έδω και σάς στην έπαρχία, μπορώ να σου πω μάλιστα και περισσότερο έσας! Γι' αυτό και ο Αρχηγός και ο Κυβερνητικός Έπίτροπος συχνά σάς επισκέπτονται και μαζί έχουν πάρει όλα τα μέτρα, ώστε σιγά-σιγά όλοι οι συναγωνιστές από τις έπαρχίες να έρθουν με έκδρομές στην Αθήνα και να δουν κι' αυτοί όλα αυτά για τα όποια παραπονείσαι. Δεν μπορούν όμως να έλθουν όλοι μαζί βέβαια! Κάθε χρόνο έρχονται αρκετές χιλιάδες. Έτσι όπου νάναι θάρη κι' η δική σας ή σειρά. Και όλοι έμεις έδω σάς περιμένουμε με χαρά!

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Το παραμυθάκι μας.

‘Ο Μέγας ‘Αλέξανδρος κι' ο φτωχός στρατιώτης

Μιά μέρα Ένας φτωχός Μακεδόνας στρατιώτης ώδηγοϋσε ένα πληγωμένο άλογο φορτωμένο μ' ένα μεγάλο σακκί γιομάτο χρυσαφικά. Πίσω του έπήγαινε ο Μέγας ‘Αλέξανδρος καθισμένος στο πλούσιο άρμα του. Στά μισά του δρόμου, το άλογο άρχισε να περπατά με δυσκολία.

«Κουράστηκε το καϋμένο, με τόσο βάρος που σηκώνει», σκέφτηκε ο φτωχός στρατιώτης. Καί, παίρνοντας το βαρύ φορτίο στον ώμο του, ξαλάφρωσε το άλογο.

‘Ο Μέγας ‘Αλέξανδρος συγκινήθηκε από την πράξη αυτή του στρατιώτη του, αλλά δεν είπε τίποτα.

Περπάτησαν έτσι κάμποση ώρα, ώπου έφτασαν στην κατασκήνωσι. ‘Ο στρατιώτης προχώρησε στη σκηνή του Μεγάλου ‘Αλέξανδρου για ν' ά-

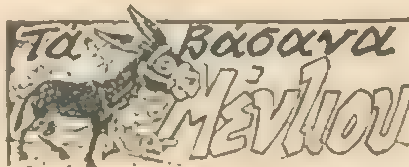
οήση το σακκί με το χρυσάφι. Μά τη στιγμή που ήταν έτοιμος να το ρίξη από τον ώμο του στη γη, άκουσε τον Μέγαν ‘Αλέξανδρο να του λέη:

—Περίμενε, στρατιώτη... Κάμε ακόμη λίγο κουράγιο και πήγαινε το χρυσάφι αυτό στη σκηνή σου... Είναι δικό σου... Σου το χαρίζω!...

“Έτσι, λένε, ο Μέγας ‘Αλέξανδρος έσυνήθιζε ν' ανταμείβη τους στρατιώτες του, που έκαναν καλές πράξεις.

Πήγαινε το χρυσάφι στη σκηνή σου! Είναι δικό σου!

2.

(Συνέχεια)

«Μπορεί νάχω κι' εγώ μερικά μικρά έλαττώματα, έξομολογώταν. Λίγο πεισματάρης, λίγο τεμπέλης... Λίγο λαίμαργος... Ίσως Μά έχω τουλάχιστον μιά μεγάλη άρετή: Έχω αυτή. Και μιά φωνή, μεγαλειό!

“Ω, τι ωραία που τραγουδώ! Μιά φορά πέρασα από ένα χωριό κι' άκουσα κάποιον να λέη: «Τραγουδάει σά γαΐδαρος!» “Ω τι όπερηφάνεια ένοιωσα εκείνη τη στιγμή! Το τραγουδι μας λοιπόν κατάντησε παροιμιώδες στους ανθρώπους! Νά γιατί, όταν άρχίζωμε να τραγουδούμε, άνθρωποι, κοκόρια κι' άηδόνια σωπαίνουν... Αιγώνονται...».

‘Ο μύλος του μάρμπα Θωμά όψώνουνταν στην κορυφή ενός λόφου. Γύρω τριγύρω ήρεμο γλυκό τοπίο: Άσημοκαπνισμένες έλιές, ρυάκι γάργαρο που σέρνουνταν σάν σαύρα και χύνουνταν εκεί κάτω, μέσα στο μεγάλο ποτάμι, τριφύλλι άφθονο, άγκάθια μεστωμένα... Και μπρός στο μύλο, Ένας ωραίος κήπος: μυγδαλιές, βερυκοκιές, συκιές, και μιά άχλαδιά... μιά άχλαδιά, που

άλλο πράμα να σάς τη λέω κι' άλλο να τη βλέπατε και μόνοι σας... Σωστό θαύμα!

Ναί, όλα αυτά ήταν πολύ ωραία... Μά στο βάθος της κοιλάδας, εκεί, πίσω από το ποτάμι, όπληρχε ένα μικρό, μά πολύ πυκνό και σκοτεινό δάσος. Και μέσα στο δάσος αυτό ζούσαν τρομεροί ληστές: ‘Ο λύκος κι' η άλεπού. ‘Ο Γέρο Λύκος κι' η Θειά Άλεπού, όπως τους λέν τα παραμύθια...

Πολλές φορές οι δυο άχόρταγοι αυτοί κάτοικοι του δάσους έβγαιναν ό καθένας χωριστά στο κυνήγι. Κάποτε όμως έβγαιναν και συντροφικά, γιατί εκεί που δεν έφταναν οι πονηριές της άλεπούς τα κατάφερνε καλύτερα η δύναμι του λύκου' κι' εκεί πάλι που ο λύκος τά έκανε θάλασσα, με την χοντροκεφαλιά του, η Θειά Άλεπού σοφίζονταν νέα τεχνάσματα κι' έσωζε την περίστασι.

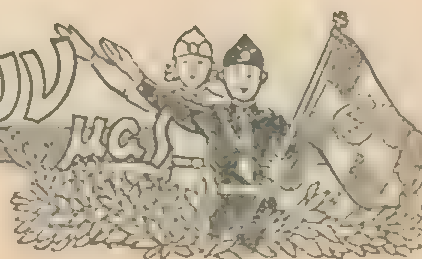
Γι' αυτό κι' ως τώρα ο Γέρο Λύκος δεν είχε φάει την άλεπού, αν και του φαινόταν κάποτε πολύ, μά πάρα πολύ νόστιμη κι' όρεκτική.

Κι' η Θειά Άλεπού δεν είχε κι' αυτή ακόμα προδώσει το Γέρο Λύκο, γιατί της χρειαζόταν κάποτε, της παμπόνηρης, η μεγάλη του δύναμι και τα σουβλερά του σκυλοδοντα.

Τις σκοτεινές νύχτες, όταν το φεγγάρι δεν έλαμπε στον ούρανό, οι δυο συνένοχοι τριγυρνούσαν με μεγάλη προφύλαξη από μάντρα σε μάντρα κι' από κοτέτσι σε κοτέτσι. Κατά-

των σκαδανέων

Ο Σκαπανεύς Αντώνιος Σουντουλίδης.

Ξευνοῦντα Κοντά

Ἡ δασκάλα: Πρόσεξε Ἐλένη.
Ἄν σου δώση ἡ μαμά σου δυὸ δραχ-
μές καὶ ὁ μπαμπᾶς ἄλλες τρεῖς, πό-
σες θὰ ἔχης τὸ δλον;

Ἐλένη: Ἐξη, Κυρία!

Ἡ δασκάλα: Πῶς ἔξη; Γιά
σκέψου καλλίτερα!

Ἐλένη: Μὰ μοῦ ἔδωσε χθές κ' ἡ
γιαγιά μου μία!

Ὁ Γιατρός: Βγάλε νὰ ἰδῶ τὴ
γλῶσσα σου.

Ὁ μικρὸς ἄρρωστος, φοβι-
σμένος, βγάζει μόλις τὴν ἀκρίτσα.

Ὁ Γιατρός: Ὁχι ἔτσι!... ὅλη
βγάλη, ἔξω ὅλη, ἐντελῶς.

Ὁ μικρὸς: Δὲν μπορῶ, γιατρέ.
Εἶναι κολλημένη μέσ' στοὺς στόμα μου...

Ἀπορία τοῦ Τοτοῦ: Διὰ τί ἀκουσε πῶς
ὁ μαραγκὸς ἔχει δυὸ εἰδῶν ἔξω, κα-
ρυδιά καὶ δξιά;

— Ποιὸ ἀπ' τὰ δυὸ ποιῶ περ.σού-
τερο;

Θεέ μου, τὸ χέρι σου ἐπλάσε τὴ γῆ,
τὸν ἥλιο, τὸ φεγγάρι.
Ὅλα μὲ τὴ δική σου προσταγή,
μὲ τὴ δική σου χάρι.

★

Μήτε ἓνα φύλλο πέφτει ἀπ' τὸ διετρό
χωρὶς τὸ θέλημά σου.
Ὅλα στὴ γῆ, στὸ ἀγέρι, στὸ νερό,
εἶναι πα.δ.ἂ δικὰ σου.

★

Θεέ μου, παιδί δικό σου εἶμαι κι' ἐγώ
καὶ κράζω Σε πατέρα
κι' ἔχω ψηλά Προστάτη κι' Ὁδηγὸ
Ἐσένα νύχτα μέρα!

★

Κι' ἀκου, Πατέρα μου, τί λαχταρῶ
στά πα.δικὰ μου στήθια:
Πάντα, σὲ κάθε μου ὥρα καὶ καιρὸ
νὰ λέγω τὴν ἀλήθεια.

★

Πάντα νὰ στέκη ἀτρόμητη ἡ ψυχὴ,
ποτέ νὰ μὴ λυγίσῃ!
Πατέρα μου, μὲ τὴ δική σου εὐχὴ
ὅλα νὰ τὰ νικήσῃ.

★

Ἐχω βαθιά μιά πεθυμιά κι' ἐγώ
καὶ μιά μεγάλη ἐλπίδα:
Θεέ μου, νάρθῃ καιρὸς καὶ νὰ γενῶ
χρήσιμος στὴν Πατρίδα.

στρώναν παμπόνηρα σχέδια: Τὴ μιά
μέρα τὴ μάντρα τοῦ κύρ Μήτσου,
τοῦ τσέλιγγα. Εἶδες τ' ἀριόκια πὺς
τρέχουν καὶ πηδοῦν ὅλη τὴ μέρα;
Κι' ὅλο τὸ γάλα πὺς πίνουν γίνεται
τροφερὸ νόστιμο κρεατάκι!

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ κοτέτσι τοῦ μά-
στορ Γιάννη, τοῦ μαραγκοῦ, τοῦ χει
βάλλει καινούργια κλειδωνιά, ὁ δό-
λιος. Μὰ δὲ σκέφτηκε ν' ἀλλάξῃ τὸ
σιδερένιο τέλι πὺς σκούριασε καὶ

νά, μὲ μιά σπωξιά θὰ πέση χάμω
συντρίμια!

Κι' ὅταν τελειώσουν ὅλα μᾶς μέ-
νει, κοκορικό! κοκορικό!, ὁ ἄσπρος
πετεινὸς τῆς θειᾶς Πανώριας, τῆς
φουρνάριας! Τί νὰ τὸν ταγίξῃ ἄ-
ρᾳ γε κι' εἶναι τόσο... ἀφρατός;

Ἐτρωγαν, Ἐτρωγαν, Ἐτρωγαν, δὲν
ἀπομείνει πιά ζωντανὸ σ' ὅλη τὴν πε-
ριφέρεια ἔξω ἀπὸ τὸν κῆρ Μέντιο,
τὸν καλὸ μας τεινόρο, τὸ γαῖδαρο
τοῦ μπάρμπα Θωμά. Ἀδίκᾳ ὁ κακό-
μοιρος ὁ μυλωνὰς περνοῦσε ἀγρυ-
πιὸς τις νύχτες του νὰ παραφυλᾷ
στὴν αὐλὴ του. Τίς κότες του τίς

ἐπιέξαν, τ' ἀρνάκια του τὰ ἔφαγαν.
Τίς προβιὲς μονάχα τοῦ ἄφησαν, μὰ
κι' αὐτὲς ὅλο τρύπα, ἀπὸ τὰ σουδλε-
ρὰ δόντια τοῦ λύκου. Κανένας δὲν
ἤθελε νὰ τις ἀγοράσῃ.

Δὲν ἀπόμεινε πιά παρὰ ὁ γαῖδου-
ράκος. Θὰ τοῦ τὸν ἔτρωγαν ἄραγε
κι' αὐτόν; Θὰ τὸν ἔτρωγαν, οἱ ἀχόρ-
ταγοι, καὶ θάμεναν ἀτιμώρητοι;

— Θεέ μου, Θεέ μου, μουρμούριζε
κάθε βράδι ὁ μπάρμπα Θωμάς, διὰ τί
τελείωνε τὴν προσευχή του, μὴν ἀ-
φήσῃς νὰ μοῦ γίνῃ κι' αὐτὸ τὸ κακό.
Βοήθησέ με, βρέε, ἓνα τρόπο νὰ τι-
μωρήσω τοὺς ἀνομους πὺς ρήμαξαν
τὴν αὐλὴ μου!

Ὁ μπάρμπα Θωμάς ὅμως δὲν μπο-
ροῦσε ν' ἀγρυπνᾷ κάθε νύχτα. Τὰ
ματια του εἶχαν κοκκινίσει καὶ τὸν
ἔτσουζαν καὶ τὰ βλεφάρᾳ του ἦταν
βαρὶα κι' ἔκλειναν κι' αὖς ἦταν ἀνο-
μα ὁ ἥλιος δυὸ κοντάρια πάνω ἀπὸ
τὸ βουνό.

Ἡ ἀλεποῦ τάλι δὲν μποροῦσε πια
νὰ κλείσῃ μάτι ἀπὸ τὴν πείνα κι' ὅλη
νύχτα τριγυροῦσε μὲ τὴν οὐρα στὰ
σκελῖα, μὲ τὴ γλῶσσα κρεμασμένη
καὶ συλλογιζόταν πῶς νὰ τὰ κα-
ταφέρει. Κι' ὅταν ἀπὸ τὴν πολλὴν τὴν
κούρασι τὴν ἔπαιρτε ὁ ὕπνος, ὁ ο
καρδέλια ὠνεϊρεύονταν. Δηλαδή,
μὴ ἄλλα λόγια, τὸ γαῖδαρο, τὸ γαι-
δαράκι μᾶς, τὸν Μέντιο τὸν τεινόρο.
Κι' ἐπὶ τέλους, μιά νύχτα τῆς φάνη-
κε πῶς βρῆκε...

(Ἀκολουθεῖ)

Πέντε Σκαπανεὺς κι' ἓνας Σκουρῆς,
τέκνα τοῦ Χαραλαμπεύ Μιρόδα. (Ἡλιο-
πολις Ἀθηνῶν).

Θεσσαλονίκης και
 2) Βότης Παιτετ. Ἀθηνῶν καὶ 3) Ζα-
 ου Παιτετ. Ἀθηνῶν.
 ας 500 μ.: 1) Καθιέτωρ Παιτετ.
 Θεσσαλονίκης.
 ὧν καὶ 3)

893

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ.—Ἡ ἐπέτειος τῆς Ἑθνικῆς μας ἑορτῆς ἐφορτάθη μεγαλοπρεπῶς ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Λαρίσης. Ἡδὴ ἀπὸ τῶν προηγουμένων ἡμερῶν εἶχε δόξῃ τὸ σύνθημα γενικῆς ἐφορτίσεως διὰ τὸν λαμπρότερον ἑορτασμόν.

Τὴν 24ην Μαρτίου ἐγένετο κατὰθεσις σπαρῶν εἰς τὸ μνημεῖον τῶν πεσόντων καὶ ἐπικολούθησε παρέλασις τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ σπένδους τιμῶν πρὸ τοῦ μνημείου.

Τὴν 25ην Μαρτίου, πρὸ τῆς παρέλασεως εἰς τὸν χώρον τῆς συγκεντρώσεως, ἐξεφωνήθη ἐνὶ πύκνῳ ἀκούσῃ τῆς δυνάμεως ὁ πανηγυρικός τῆς 25ης Μαρτίου, ἀπηγγελλόμενος πατριωτικὰ ποιήματα καὶ ἐψάλλον οἱ ὕμνοι. Ἡ ἐπακολούθησεν παρέλασις τῶν τμημάτων τῆς Ε.Ο.Ν. ὁπλοῦν ἐξαιρετικῇ. Προηγούμενόν τὴν τμήμα Σκαπανισμὸν κατὰ ἐξάδας, ἠκολούθησαν αἱ Φαλαγγίτισαι καὶ μετ' αὐτὰς αἱ ἐξειδικευμέναι Φαλαγγίτισαι μὲ τὰ διακριτικὰ τῶν (σκοπεύτριαι, ποδοκροατοὶ, ποδηλάτισσαι ὡς καὶ αἱ ἀθλητικὴν ὁμάς Λαρίσης).

Ἡ παρέλασις τῆς Ε.Ο.Ν. προεκάλεσε τὸν γενικὸν θαυμασμόν διὰ τὸ ζωνρόν καὶ εὐθετεῖας τῆς ἐμφανίσεως ὡς καὶ διὰ τὴν τάξιν. Τὴν 27ην ἀπογευματινὴν ἐδόθη ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ κηνηματοθέατρον εἰς ἄλλα τὸ πατριωτικὸν δράμα «Χορὸς στὰ Ζάλογγος». Ἡ μεγάλη αἰθούσα ἦτο πλήρως κῆρυ. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἔργου ἦτο πρωτοφανὴς καὶ οἱ θεαταὶ κατευθυνόμενοι εἰς τὰς Φαλαγγίτισσας, αἱ ὁποῖαι ἐπιδεδόσαν με ἐξαιρετικὴν τέχνην τοὺς διαφόρους ρόλους.

ΠΗΛΗΠΟΔΟΣ

ΑΡΤΑ.—Τὸ ἀπόγευμα τῆς 24ης Μαρτίου ἀντιπροσωπεύει τῆς Ε.Ο.Ν. μετὰ τῶν σημειῶν ἐφορτίσεως ἐν κατασκευῇ τελειῇ τὸ ἔθνος τῆς πόλεως Ἀρτῆς Μνημεῖον τῶν ὑπὲρ Πατρίδος πεσόντων ἐν τοῖς πολέμοις.

Τὴν πρωΐαν τῆς 25ης τμημάτων τῆς Ε.Ο.Ν. παρετάχθησαν μετὰ τὸ Στράτοσ, ἔκδοσι τοῦ ἱστορικοῦ Ναοῦ τῆς Παρηγορητρίας καὶ ἀπέδωσαν τιμὰς εἰς τοὺς ἐπισημοὺς κατὰ τὴν φάλαγγον πόνημον δοξολογίαν, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ὁ Τετράρχης καθηγήτης κ. Στέφ. Παπαῖς ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικόν.

Κατόπιν ὑπερδύσχιμα μετὰ τῆς Ε.Ο.Ν. ἐν στολῇ μετὰ τοῦ Στράτοσ, τῆς χωροφυλακῆς, τῆς Ἀγροφυλακῆς καὶ τῶν ὀργανώσεων συγκεντρώθησαν εἰς τὴν πλατεῖαν Ἰωάννου Μεταξᾶ καὶ ἐκείθεν ἐκινήθησαν παρήλασαν πρὸ τοῦ κ. Γενικοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ, τοῦ Στάσιον τῆς Μητροπολεως, τοῦ Θραυράργου καὶ τῶν λοιπῶν ἐπιστημῶν ἐπιστημῶν εἰς τὴν πλατεῖαν 24ης Ἰουλίου, ὅπου τὰ ἐνδοσυνέδρια χειροκροτήματα καὶ τὰς ἐπαινετικὰς τοῦ συρρέοντος λαοῦ. Τμήμα Φαλαγγίτων ἦτο ἐνδοσυνέδριον μὲ φουστανέλλας, τμήμα δὲ Φαλαγγίτισσων μὲ τοπικὰς ἐνδυμασίας.

Τὴν μεσημέριαν ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις παρέδωσε πλουσιοπλοχὸν γεῖμα εἰς τοὺς ἐκ τῶν γειτονικῶν χωρίων ἑλθόντας συναγωνιστάς καὶ συναγωνιστρίδας.

Τὸ ἀπόγευμα εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Σχολῆς Μέσης Ἐκπαίδευστος ἐδόθη ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. μεγάλη πανηγυρικὴ ἑορτή.

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ.—Ἡ δύναμις τῆς ἑδρας τῆς Φάλαγγος ἐπεράτωσε τὴν ἀναδοστικὴν τῆς προσάγειαν φετιμῶς εἰς τὸ εἰς θέσιν «Κογκέλες» ἄλσος τῆς περὶ τὰ 200 δεινρόλλια πύκνης καὶ ἀμυγδαλέων, ἡτοίμασε δὲ ἐντελὲς τὸν χώρον πρὸ τοῦ κέντρου τῆς Φάλαγγος διὰ χημικὸν λιπάσματος διὰ τὴν δημιουργίαν φυτωρίου ἀμυγδαλέων.

Ὁ σχηματισμὸς Φοινίκου ἐφύτευσε δεινρόλλια κυπαρίσσου ἐξ ἰδίου φυτωρίου, προτοίμασε χώρους καλλιέργειας γεωμήλων καὶ ἔλαττων τὸν ἀγρὸν εἰς τὸν ὅποιον ἔχει σπείρει οἶτον περὶ τὰ τέσσαρα στρέμματα.

Ὁ Σχηματισμὸς Ἀγίων Πάντων ἐφύτευσε περὶ τὰ 400 δεινρόλλια πύκνης καὶ κυπαρίσσου καὶ ἐκαλλιέργησε συστηματικῶς δι' ἑκακοῦς ἑκαστὸν δύο στρεμμάτων πρὸς καλλιέργειαν γεωμήλων.

Ὁ Σχηματισμὸς Ἁγίου Νικολάου ἐφύτευσε περὶ τὰ 200 δεινρόλλια κυπαρίσσου καὶ ἐκακοῦς καὶ προτοίμασε διὰ βάσεως ἑκακοῦς καὶ περιφράξεις χώρον ἐνὸς στρέμματος περὶ πρὸς καλλιέργειαν γεωμήλων.

Ὁ Σχηματισμὸς Λόκου ἀπεπρότεινε τὴν παρέρωσιν τοῦ ἐκ τεσσάρων στρεμμάτων ἀγροκτήτου τοῦ, ἡτοίμασε ἐν αὐτῷ χώρῳ πρὸς καλλιέργειαν γεωμήλων, ἰδρύσιν φυτωρίου, εὐτοίμασε ἀμπελῶν (150-200 κλημάτων), δημιουργίαν ἀνδοκείου καὶ σπορίου καλλιωπιστικῶν δεινρόλλων καὶ ἐφύτευσε περὶ τὰ 250 δεινρόλλια πύκνης καὶ κυπαρίσσου.

Ὁ Σχηματισμὸς Βαβουρίου ἐφύτευσε περὶ τὰ 150 δεινρόλλια πύκνης καὶ προτοίμασε δι' ἑκακοῦς καὶ περιφράξεις χώρον πρὸς καλλιέργειαν γεωμήλων. Οἱ Σχηματισμοὶ Ἐσώρου, Κοκκινολιθαρίου, Λίστης, Πλούστης, Βρυλλίας, Βορτοῦν καὶ Ἀραχῶνης ἐφύτευσαν ἀποσταλμένα δεινρόλλια κυπαρίσσου.

Ὁ Σχηματισμὸς Μαυροπερίου ἐφύτευσε ἀποσταλμένα δεινρόλλια πύκνης, κυπαρίσσου καὶ ἡτοίμασε τὸν χώρον φυτωρίου καρυδιῶν καὶ ἀμυγδαλέων.

Ἐν τῷ Σχηματισμῷ Βαβουρίου ὁ διοικητὴς αὐτοῦ ἀνέπτυξε τὰ θέματα «Ὁ Ἀρχηγός μας καὶ τὸ ἔργον του», εἰρήσεως συμπεριφορᾶς τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ καθαριότητος τοῦ σώματος.

Ἐν τῷ Σχηματισμῷ Κεραμικῆς ὁ διοικητὴς αὐτοῦ ἀνέπτυξε τὰ θέματα: «Ἐθνος», «Βασίλειος», «Ἡ γεωργία ἐν Ἑλλάδι καὶ βελτιωσις αὐτῆς ἐν τῇ κοινότητι».

Ἐν τῷ Σχηματισμῷ Πλασιῶν ἐγένετο διμυλία ἀπὸ τῶν 1) Τετράρχου διοικητοῦ τοῦ 1 τάγματος: Σκοποῦ τῆς Ε.Ο.Ν. 2) τοῦ κ. Μιχ. Θάνου, καθηγητοῦ συνταξιοδότη: «Οἱ τρεῖς ἱεράρχαι», 3) τοῦ ἱατροῦ κ. Χρ. Μαϊδάση: «Στοιχεῖα ὀγκεινῆς καὶ τοῦ διοικητοῦ Σχηματισμοῦ Ε.Ο.Ν.: «Ἡ δημιουργία τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ».

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΕΔΕΣΣΑ.—Ἐνταῖς τοῦ Νομάρχου Πύλλης κ. Γεωργ. Δεμεντοπούλου, ὡς Γεν. Ἐκπαιδευτικοῦ Ε.Ο.Ν., ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Μιχαὴλ Ἀ. σπετάκης μετέβη εἰς τὸν χώρον μεταδὸ τοῦ Πυλωρίου καὶ Ἐλευθεροπόλεως, χωρίων τῆς ἐπαρχίας Γιαννιτῶν, καὶ ἐπέδρασε ἀποσπασμοὺς περὶ τὸ δρυμνιστὸν ἔφος εἰς τὴν δεινρόλλων 20.000 ἀμυγδαλέων, 200 καρυδιῶν, 8.000 πύκνης καὶ 7.500 κυπαρίσσων διὰ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας τῶν Φαλαγγίτων. τῇ συμμετοχῇ καὶ τῶν κατοικῶν Ἀδελφότητος Ἀμπελιῶν, Πυλωρίου καὶ Ἐλευθεροπόλεως.

Ποσὺς οἱ Φαλαγγίται, βοηθοῦμενοι καὶ ὑπὸ τῶν κατοικῶν τῶν περὶ χωρίων, ἐφύτευσαν περὶ τὴν θέσιν Καβαλλοπίστου τῆς πόλεως ἑξήκοντα 8.000 κυπαρίσσας καὶ 2.000 ἑτῆρα καλλιωπιστικὰ δεινρόλλια.

Ὁμοίως ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ἀρτηρίᾳ τῆς Ἐγνατίας ὁδοῦ ἐφύτευσαν πρωτοδύλλαι τῶν τμημάτων τῆς Ε.Ο.Ν. ἑτῆρα 6.000 δεινρόλλια καρυδιῶν καὶ καλλιωπιστικά.

Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς ἐπεκτέθη καὶ ἐπέδρασε τὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας Γιαννιτῶν, Ἀδελφότητος, Δαμιάς, Μεσσηνίας, Ἀγροπολεως, Ραγῶνα, Νέων καὶ Παλαιῶν Ἀργονοῦ, Πυλωρίου, ἐπὶ ἐπίσης καὶ τὰ χωρία Πολυλάτων καὶ Κρόαν Βρύσην. Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς ἐπὶ ἐνταῖς ὁδοῦ ἀπέδρασε πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ πρὸς τὸ συγκεντρωθέν πλῆθος περὶ τὸν σκοπὸν τῆς Ε.Ο.Ν.

ΝΑΟΥΣΑ.—Ἡ Ὑποδιοίκησις Ναούσης ἐργάζεται φιλοτιμῶς καὶ ἐνδοσυνέδριον. ἤδη δὲ ἐπέτελεσε σημαντικὸς πρὸς τὸς ἀπὸ τῆς καλλιέργειας Ἀρχιεὺς ἀπαιτῶνται ἀπὸ μίαν Φάλαγγα, ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου ὁμοῦ τοῦ 1939

Ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διαδοχὸς Πύλλης κατὰ τὴν διὰ θέσιν τοῦ ἐκ Ναούσης ἐπιθεωρῶν τὴν Ε.Ο.Ν.

ἐγένετο Ὑποδιοίκησις μὲ δύναμιν τριῶν Φαλαγγῶν.

—Ἡ ἐργατικὴ Φάλαγγ, χάρις εἰς τὸ ζωνρόν ἐνδιαφέρον τοῦ διοικητοῦ τῶν ἐργαστασίων Λαοῦ καὶ τὴν γεναιοδωρίαν τῶν βιομηχανῶν, εἶχε πλήρως ἀπὸ πάσης ἀποφύσεως.

—Εἰς τὴν ἑκαὶ Λέσχην τῆς Ε.Ο.Ν. κατ' ἐκαστὴν ἑορτῶν σχεδὸν γίνονται συγκεντρώσεις καὶ ἀναπτύσσονται διάφορα θέματα.

—Εἰς τὸ νῆον Γυμναστήριον Ναούσης τακτικῶτα γυμνάζονται οἱ Φαλαγγίται, οὗτοι γίνονται καὶ ἀσκήσεις στρατιωτικῆς προπαιδεύσεως.

ΣΕΡΡΑΙ.—Κατ' ἐκαστὴν Κυριακὴν εἰς τὴν Λέσχην Φαλαγγίσεως δίδονται καλλιωπιστικὰ ἑορτὰ ὅπου τοῦ καλλιωπιστικοῦ τμήματος τῆς 227ης Φάλαγγος πρὸς φυγαγωγίαν τῶν Φαλαγγιστῶν καὶ Σκαπανισμῶν.

Διαλέξεις γίνονται συχνὰ εἰς ἄλλας τὰς Ὑποδιοικήσεις ὅπου συνηγοροῦν μὲ θέματα «Ἡ προσωπικὴς τοῦ Ἀρχηγοῦ», «Θεῶν καὶ ἱδανικὰ τῆς Ἑλληνικῆς Φύλης κ.α.

Ὑπὸ τῶν τμημάτων Σκοπέου καὶ Ν. Σκοποῦ ἐφύτευσε μὲ μεγάλῃ ἐπιτυχίᾳ χοροὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς 17ης λήξαντες μὴν ἐγένετο εἰς τὴν αἰθούσαν τοῦ κηνηματοθέατρον «Κρόνος» τὸ ἐτήσιον Συνέδριον ἀπὸ τῆς προεδρίας τοῦ κ. Γεν. Ἐκπαιδευτικοῦ, τῶν ἀνταγῶν καὶ ἀντιπρὸς βουλευτῶν τῆς Ε.Ο.Ν. τοῦ Νομοῦ.

Εἰς τοῦτο παρέστησαν πλὴν τῶν Ἀρχῶν καὶ πλῆθος κόσμου ἐνὸς τῶν ὁποίων ἡ Πτῆρις Διοικητὴ ἀνέπτυξε τὸ μέχρι τοῦδε ἐπιτελεσθέν ἔργον τῆς ὀργανώσεως.

Κατόπιν ὁ κ. Νομάρχης ὡς Γενικὸς Ἐκπαιδευτὴς δι' ἐμπνευσμένου λόγου ἔδωκε τὰ νέα σπῆματα διὰ τὴν περαιτέρω ἐξέλιξιν τῆς ὀργανώσεως τοῦ Νομοῦ Σερρών.

Εἰς τὸ Συνέδριον ὁμιλήσε καὶ ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς κ. Φιλίππου, ὅπως ἐξέθετε ὅλας τὰς καταστάσεις τῆς Ε.Ο.Ν. κατὰ τὸ διαρρέον χρονικὸν διάστημα.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἑβδ. ἡμέρας συνεκεντρώθησαν ἀπαντες οἱ Περιφερειακοὶ Ὑποδιοικῆται εἰς τὴν Λέσχην τοῦ Φαλαγγιστῶν συζητήσαντες διάφορα ζητήματα σχετικὰ μὲ τὸ Συνέδριον.

ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΡΙΣ

ΑΡΤΟΣΤΟΛΙΟΝ.—Μία ὥρα καὶ καλλιωπιστικὴ ἑορτὴ ἐδόθη εἰς τὸ θέατρον «Κλέαρχος» ὑπὸ τοῦ 111 Γραφεῖο τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Κεραμικῆς.

Κατ' αὐτὴν ἐκαθίσταντο δύο ἔργα, ἡ κομῶδια «τὰ κορίτσια ἐπαναστατοῦν» καὶ τὸ παραμυθόδραμα «τὰ ἀνθρώπινα λαλοῦντα».

Τοὺς διαφόρους ρόλους ἐπιδεδόσαν ἐπιτυχῶς Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπανιστοὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀργασταλίου.

Κατὰ τὴν ἑορτὴν ἐπίσης ἐχορεύθησαν ἑλληνικοὶ χοροὶ καὶ ἀπηγγελλόμενα ἀραιότατα ποιήματα.

ΥΔΡΑ.—Ἡ ἐπέτειος τῆς ἑθνικῆς μας ἑορτῆς ἐφορτάθη ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. τῆς ἡσῶς μας μὲ ἐνδοσυνέδριον καὶ μεγαλοπρεπῶς.

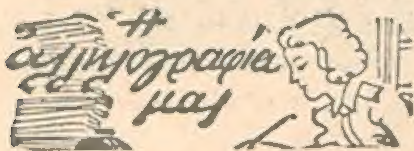
Ἀπὸ τὸ ἀπόγευμα τῆς παραμονῆς ἡ Φάλαγγ ἀπρέναν καὶ θύλας κατέθεσε σπένδους ἐκ βάσεως εἰς τὴν στήλην τῶν πεσόντων.

Κατόπιν παρεκολλήθησαν ἐμπνευσμένην δαμῖαν τοῦ λογιτοῦ κ. Μελῶν μετ' ὁ, ὅς ὁ ἡ γαροβία θύλας ἐφύλαξε τὸν ἑθνικὸν μας Ὑμνον ἀπεγάρουσαν.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς Ἑθνικῆς μας Παλιγγενεσίας τὸ μέλη τοῦ 5ου Ὑποσυνέδριου Ὑδρας παρεκολλήθησαν ἀπὸ τοῦ περιδούλου τοῦ Καθεδρικοῦ ναοῦ τὴν δοξολογίαν.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν παρεκολλήθησαν λόγον τοῦ κ. Καπετανῆ καὶ ὁποῖος ἐφύλαξε εἰς τοὺς Φαλαγγίτας πλὴν συγκινήσεως καὶ ἐνδοσυνέδριον. Τὸ πέρας τῆς ἑβδ. ἐκαθίσταντο ζωνρὰ χειροκροτήματα καὶ ἐνδοσυνέδριας ζητωκραυγαί. Περὶ ὅραν 10.30 παρήλασαν κατὰ λόχους πρὸ τῶν ἐπιστημῶν ἑβδ. τοῦ ναοῦ.

Τὸ ἀπόγευμα καθήλυν εἰς τὴν παραλιακὴν πλατεῖαν ὅπου ἐτραπολόνησαν διάφορα ἑθνικὰ ἄσματα. Τμήματα Φαλαγγιστῶν, σκαπανισμῶν καὶ σκαπανισμῶν ἐχορεύσαν διαφόρους ἑθνικοὺς χορούς καὶ μερικοὶ σκαπανιστοὶ καὶ σκαπανιστοὶ ἀπήγγειλαν πατριωτικὰ ποιήματα. Τὴν ἑορτὴν λαμπρὰ λαμπροδεδόσαν ἐπέτελε τὴν ἑορτὴν.

ΕΛΛΗΝΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΦΩΤ. Τ.Σ. Καί στά 3 ποιήματα, πού μᾶς ἐστείλατε — «Χρόνια στό ξένον», «Ἑλπίς» καί «Ὁμόνοια» — σημειώνουμε λανθασμένους στίχους. Ἰδού ἕνα τετράστιχο:

Στόν ὄρκο πού ἐδωσατε ἀνάγκη νά μή λάβῃ
ἡ μεγάλη μας μητέρα, ἡ ἔνδοξη Πατρίδα
κι' ὅσο γιά μᾶς νά σᾶς ἰδοῦμε τὰ πλάνα τῆς
χωροτομίας μας δίνουν μεγάλη ἐλπίδα.

Καθώς βλέπετε, στό τετράστιχο αὐτό δέν ὑπάρχει οὔτε ὠλοκληρωμένο νόημα. Στείλατέ μας ἄλλα, ἀφοῦ τὰ ἐπεξεργασθῆτε πρῶτα ὅσο καλύτερα μπορεῖτε. Γιά τὸ περιεχόμενο τῆς ἐπιστολῆς σας καί τῆς προσπάθειάς σας νά κοινωθῶντε τὰ παιδάκια σὺν τῷ ὄντι, πού ἀρᾶζε ὁ «Ἀρχηγός, δεχθῆτε τὰ θερμά συγχαρητήριά μας. ΤΑ ΣΟΦ. ΑΙΓΝΑΔΙΤΗΝ. Ἐδωσαίμε τὴν ἑθεσί σου «Ἐνα ὄνειρος. Θέμα τελείως ἀκατάλληλο γιά ἐθεσί. Εἰμεθα περίεργοι νά μάθουμε ἀν τὴν ἀπελθόντων σὺν καθηγητῇ σου καί ἀν τὸ ἑκάμεις, τὴ παρατηρήσεις σου ἐσημείωσας. — ΜΙΧ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ. Τὸ ἀρθρο σου «Ἀνέκδοτος ἀνθρώπος» πολὺ μακρὸ. Συντομώστε τὸ καί ἐναστέλλετε τὸ νὰ τὸ υποβάλλουμε σὺν «Ἐπιτροπῇ. Σημείωσε τὰ στοιχεῖα Π.196. — ΕΜΜ. ΣΟΦΙΑΝΟΥ. Στείλει μας κάτι πρωτότυπο. — ΘΩ. ΔΕΣΠΟΤΙΔΗΝ. Ἐπεξεργασθῆτε τὰ καί στείλατέ μας. Προσέχετε τὸ μέτρο τῶν στίχων. Γράφετε:

Ἡ Ε.Ο.Ν. σὲ γιορτὴ τώρα
τῇ ζωῇ τῆς μελέτῃ
τὴν ἐδωλημένην ὥρα
χρυσῆς γέννας χαίρειν.

ΔΗΜ. ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΗΝ. Μά λίγη προσπάθεια θά γίνῃ καλύτερη. Σημείωσε Σ.365. — ΓΑ. ΣΟΦ. ΚΑΡΤΑΛΟΝ. Ἀπὸ τὰ 3 ἀπελθόντων σὺν «Ἐπιτροπῇ τὸ «Ἡλιακὸ τοῖς». — ΑΛΕΞ. ΓΑ. ΒΑΛΑ. Πῶς θά δημοσιευθῇ μὲ προτάσεις ἀποτελούμενες ἀπὸ 146 λέξεις; Τὸ συντομώσαμε πολλές φορές; Μάθετε νά διατυπώνετε τίς σκέψεις σας μὲ μικρὴ-μικρὴ φρασσοῦλες. — ΔΗΜ. ΡΑΒΑΝΗΝ. Χρειαζέται ἀκόμη ἀρκετὴ προσπάθεια. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΠΕΤΡΙΔΗΝ. Ἐλάβαμε τίς «Ἐπιστολὲς ἐποχές». Δέν εἶναι προ-

τότυπο. — ΔΗΜ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΝ. Δημοσιεύουμε σὺν στίλῃ αὐτῇ τοὺς πέντε πρώτους στίχους:

Ποῖός τώρα δέν σὲ γαίρεται,
ποῖός δέν σὲ καμαρώνει;
Ἦ! Νεολαία Ἑλληνική
θὰ μέλῃς πάντα ἱστορικῇ
ὅσο περνοῦν οἱ χρόνοι.

ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΣΑΜΑΡΑΝ, δημόλιον. Τὸ διήγημα ὠραιότατο, ἀλλ' ἐκτενές. Τὰ «Ἐθελῶς» θά δημοσιευθῶν. Ἰδού τὸ πῶμα σου «Στὴ Νεολαία»:

Ἐμπρὸς παιδιὰ ὄλοι μαζί
στὴ Νεολαία ὅς μποῦμε
μ' αὐτὴ ἡ Ἑλλάδα ξαναζῇ
ποτὲ μὴ λησμονοῦμε!

Αὐτὴ στολίζει τὴν ψυχὴ
τὸ σῶμα δυναμώνει,
μὲ τῆς Πατρίδος τὴν εὐχὴ
τὸ ἔθνος μας ἐνώνει.

Καθῆνος μας ὅς ὀρεοῦθῃ
σὺν τὰ παιδιὰ τῆς Σπάρτης,
ποτὲ νὰ μὴ περιορισθῇ
τῆς Χώρας σου ὁ χάρτης!

Τὶ ἔχομε γὰρ ἱελευτὴ
Πατρίδα θεοσώμενη,
μετὰ τὴν ὅτῃ λατρευτὴ
καί μ' αἵματά βαμμένη.

Ἐμπρὸς παιδιὰ λέγ' ἡ Πατρίς
στὴ Νεολαία ὅς μποῦμε
τί'ναι τοῦ ἔθνους ἡ ἑλπίς
ποτὲ μὴ λησμονοῦμε!

ΖΑΝΕΤΟΝ ΔΗΜΟΥΛΕΑΝ. Ἐλάβαμε ὅσα μᾶς ἐστειλάτε. Μαυροῦθ' ὅς δημοσιευθῇ ἀν ἐγκρίθῃ. Διεβδόμησε εἰς ἀρμόδιον συστάτην. — ΑΘ. ΠΑΠ. Τὸ «Ἡλιοδωλῆμα» ἀπελθόντων σὺν «Ἐπιτροπῇ. ΔΙΤΗΝ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΧΥ. ΔΗΡΩΝ. Ἐληφθον ἀλὰ καὶ αἰνίγματος μαθητῶν σας. Θά δημοσιευθῶν ἐν καιρῷ. — ΜΗ. ΝΑΝ ΜΑΤΣΑΚΗΝ. Τὸ δημοσιεύομεν ἔδω:

Ἡ βαρκοῦλα.

Ἡ βαρκοῦλα κυλᾷ
πρὸς τὸ κύμα, ψηλά
τὸ φεγγαρί γελᾷ
καί μ' ἀστὴρα τρελλὰ
τὸ νερὸ σὺν τῷ ὁρῷ
χρυσῶν.

Τὸ πᾶν τῆς ἀλάνης
πρὸς τ' ἀγρία φουσκώνει
κι' ἡ βαρκοῦλα αἰωάνει
στὸ λιμάνι γοργά.

Οἱ πνευματικὲς ἀσκήσεις διεβδόμησαν σὺν

ράβδῳ. Στὸ καρδί διμῶς πού πήγανε
ὁ καρδοκύρῃς εἶχε πιάσει τὸ ἴδιον
ψάρι πού ἀρπάξε τὴ βοῦλλα. Ἡ γάτα
ἐτρίβονταν καὶ νιασοῦριζε πάλι, κι' ὁ
καρδοκύρῃς εἶπε: Μωρέ, τί καλὴ γά-
τα πού μᾶς ἦρθε τὸ βράδυ θά πάω
στὸ σπῖν νὰ οἰκίσω τοῦτο τὸ ψάρι,
καὶ θά τῆς ρίξω τάντερα νὰ τὰ φά.

Ἐκεῖ διμῶς πού τὸ βράδυ καθαρίζε
τὸ ψάρι καὶ τῆς ἔρριχνε τ' ἄντερα,
πέφτει ἡ βοῦλλα καὶ τὴν ἀρπάξει ἡ
γάτα καὶ πάει στὸ ἀφεντικό τῆς.

Κι' ὁ ἀφέντης τῆς σὺν τὴν εἶδε, τὴ
ρώτησε: Τὴν ἔφερres μωρὸ γάτα τὴ
βοῦλλα;

— Τὴν ἔφερα, ἀφέντη, τοῦ λέει, μό-
νο νὰ σκοτώσῃς τὸ σκυλί, γιατί τὴν
ἔριξε μέσα στὴ θάλασσα, κι' ἔπαθα
τόσα κακὰ ὅσο νὰ τὴν εὐρῶ πάλι,
καὶ τοῦ διηγήθηκε ὅλα ὅσα ἔπαθε.

Τότε αὐτὸς πῆρε τὸ ντουφέκι γιὰ
νὰ σκοτώσῃ τὸ σκυλί, ἀλλὰ ἡ γάτα
πάλι τὸν ἐμπόδισε καὶ τοῦ εἶπε: «Ἀ-
φῆ» τὸ τώρα, γιατί φάγαμε τόσο
καιρὸ μαζί ψωμί.

Καὶ τότες αὐτὸς τὸ ἄφησε καὶ δέν
τὸ σκότωσε. Ὑστερα πῆρε τὴ βοῦ-
λλα καὶ τὴν ζούπησε, κι' ἔρχεται ὁ Ἄ-
ράρης καὶ τοῦ λέει: Τί προστάξεις,
ἀφέντη;

Κι' ἐκείνος τὸν διατάζει: Τώρα νὰ
φέρῃς ἔδω τὸ σαράνι, πούναι στὴ θά-
λασσα. Κι' ἀμέσως ὁ Ἄράρης τὸ ἔ-
φερε. Τὸ παιδί τότε μπαίνει μέσα,
βρίσκει τὸν Ἀράρη πού κοιμώτανε
μὲ τὴ βασιλοπούλα καὶ τὸν σκότωσε.
Ὑστερα πῆρε τὴ γυναῖκα του καὶ ζή-
σαν σ' ὅλη τὴ ζωὴ τους καλὰ.

ἀρμόδιον συστάτην, ὁ ὁποῖος θά σοῦ ἀπαντή-
σῃ — Ι. ΣΥΓΓΡΑΜΜΟΠΟΥΛΟΝ. Πῶς θέλεις νὰ
τὰ υποβάλλουμε σὺν «Ἐπιτροπῇ μ' αὐτοὺς τοὺς
στίχους:

Συλλασμένα στὴ φολιά τους
περιμένουν τίς βροχὲς νὰ σταματήσουν
γιατ' εἶναι ὄδεια ἡ κοιλία τους
καὶ ποδοῦν νάβγουν ἔξω κατὶ νὰ τοιμῆσουν.

Ἡ ἀκόμη μ' αὐτοὺς:

Δέν ἦτο τίποτε μαντὰ
ἀλίγο μὲ πατήσατε
δέν μοιάζω τοῦ Ἀδάμ,
ποῦ τὸν ἐκαπατήσατε.

Εἰμεθα βέβαιοι ὅτι δέν διαβάσεις τὴ «Νεο-
λαία». — ΝΟΡΜΑΝ ΡΕΠΟΥΛ. Πολὺ ἐνδια-
φέρουσα ἡ ἐκτίμησός σου ἐπὶ τῇ «Φαλαγγί-
τισσας». — Ε. ΠΑΝΤΑΓΕΩΝΤΑ καὶ Ε. ΛΑΜ-
ΠΑΔΑΡΗΝ. Δεχθῆτε τὰ συγχαρητήριά μας γιὰ
τὴν ἐκτίμησός σου «Πατρίς». Ὁ περιορισμὸς γὰρ
τῆς «Νεολαίας» δέν ἐπὶ τῇ τῇ δημοσί-
ευσί τῆς. — Ἐλάβαμε τὰ κατωτέρω ποιήματα
καὶ περὶ: Π.204 «Φθιμένοι ἦν χρυσὸ ἀνι-
στὰς κακὰ» διήγημα ὑπὸ ΑΡΙΣΤ. ΠΑΠ. —
Σ.372 «Στὸ θεμελιώδη τῷ Τρίτῳ Πολιτισμῷ»
ποίημα ὑπὸ Γ. ΠΑΠΑΓ. — Π.205 «Τὸ ἡλιοδω-
λῆμα σὺν Μεσολόγγι» περιγραφή ὑπὸ ΕΥΘ.
ΑΠΟΣΤ. — Π.206 «Ἡ καταγλιὰ», ναυτικὸ δι-
ήγημα ὑπὸ ΑΘΑΝ. ΗΛΙΟΥ. — Σ.373 «Ἑλλη-
νοπούλα Φαλαγγίτισσας» ποίημα ὑπὸ ΚΩΝΣΤ.
ΜΑΛΑΓ. — Σ.374 «Στὸς ἀθλητὰς μας» ποίη-
μα ὑπὸ ΣΑΡ. ΚΩΣΤ. — Σ.375 «Εἰς τὴν Πα-
τρίδα», ποίημα ὑπὸ ΝΙΚ. ΓΕΩΡΓ. — Π.207
«Ἡ εὐτυχία τοῦ ἀγρότου», διήγημα ὑπὸ ΑΝΤ.
ΝΙΚΟΛ. — Σ.376 «Ἡ εὐτυχία τοῦ Νεολαίου»,
ποίημα ὑπὸ Δ. ΚΑΖ. — Π.208 «Πῶς ἐπύρασε
τὴ γιορτινὴν μέρα τῆς 21ης Φεβρουαρίου
1940», ἐντυπώσεις ὑπὸ ΚΩΣΤ. ΚΟΛΙΑ. —
Σ.377 «Ἐργασίαν», ποίημα ὑπὸ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΚΟΥΤΣ. — Π.209 «Τὸ λαγοῦδάκι», Π.210 «Ὁ
μικρὸς στρατιώτης», Π.211 «Ὁ θησαυρὸς τῶν
ἐρωγῶν», διήγημα ὑπὸ ΓΙΑΝΝΗΝ ΚΟΥΤΣ. —
Σ.378 «Στὴν πατρίδα», ποίημα ὑπὸ ΙΩΑΝΝ.
ΧΡΙΣΤΟΦ. — Σ.379 «Ἐπιγρῶμα», Σ.380
«Ὁ γέρο σκλάβος», ποίημα ὑπὸ ΚΩΣΤ.
ΣΤΕΦ. — Π.212 «Ἡ προηγουμένη», ἀνταπό-
κρισις ὑπὸ ΚΩΝΣΤ. ΟΙΚΟΝ. — Σ.381 «Νο-
σταλγία», ποίημα ὑπὸ τῆς Ἀργυρᾶς Μ. Χ. — Σ.382
«Στὸς τάφους τῶν ὑπὲρ Πατρίδος πεσόντων»,
ποίημα ὑπὸ ΙΩΑΝΝ. ΑΣΑΠ. — Π.213 «Ἐπί-
σι στὸ Μεσολόγγι», περιγραφή ὑπὸ ΑΝΩΝΥ-
ΜΟΥ. — Π.214 «Οἱ λίρες τοῦ τυροῦ», παρα-
μῦθι ὑπὸ ΙΣΜ. ΚΑΡ. — Π.215 «Ὁ μικρὸς Ἀ-
λέξανδρος», διήγημα ὑπὸ ΔΙΟΝ. ΠΑΠΑΘ. —
Π.216 «Ἡ ἀντίκ», περιγραφή ὑπὸ ΔΗΜ.
ΔΗΜ. — Π.217 «Ἡ Ἀδελφότης», ἐντυπώσεις
ὑπὸ ΚΩΝΣΤ. ΟΙΚΟΝ. — Π.218 «Ἡ Ἐκκλή-
σια τῶν Βλάχων», παραμῦθι ὑπὸ ΔΗΜ. ΜΕΡ-
ΤΖ. — Π.219 «Ἡ νύκτα κῆρυκα», παραμῦθι
ὑπὸ ΝΙΚ. ΜΟΥΤΣ. — Σ.383 «Ἐπιστολὴ καὶ
τάρας», ποίημα ὑπὸ ΠΑΝ. ΟΙΚΟΝ. — Π.220
«Ἡ Τετάρτη», διάλογος ὑπὸ ΑΜΑΛ. ΒΑΘ. —
Σ.484 «Τραγῶδι», ποίημα ὑπὸ ΑΝΩΝΥΜΟΥ.
— Π.221 «Ὁ δῆμιος ἐπὶ τὴν πατρίδα», διήγημα
ὑπὸ ΔΥΣΑΝΑΓΗΤΩΤΟΥ. — Σ.385 «Ἀγάπη
πρὸς τὸν Ἀρχηγόν», ποίημα ὑπὸ ΒΑΣ. ΠΑ-
ΠΑΝ. — Σ.386 «Ἐντυπώσεις γιὰ τὴν Ἑλ-
λάδα», Σ.387 «Ἐλπίδα μὲ τὴν ἐλευθερίαν θά τῆς
Ἑλλάδα μου», ποίημα ὑπὸ ΑΝΩΝΥΜΟΥ. —
Π.222 «Οἱ νέες τῆς Ἡερακλῆς πρωτεύουσας
στὴν ὑπερλίαν αἰὶς ὁρᾶν ἰδέας», διήγημα ὑπὸ
ΚΙΚΗ ΣΑΜΠΡ. — Π.223 «Τὶ εἶναι τὸ γυλὸ
στρίλι», παραμῦθι ὑπὸ ΙΩΑΝΝ. ΚΟΝΤΟΣΤ. —
Π.224 «Τὸ Ἅγιον Νικόλαο τὰ ἑλιστά»,
παραμῦθι ὑπὸ ΣΩΤ. ΚΑΚΙΣ. — Π.224α «Τὸ
φερόν τῆς Τύχης», Π.225 «Ὁμιλία», Σ.388
«Τὴν μῆς φάση», ποίημα ὑπὸ ΕΜΜ. ΑΒΑ-
ΓΙΑΝ. — Π.226 «Οἱ μουσικοί», παραμῦθι,
Π.227 «Ὁ εὐτυχὴς βασιλεὺς», παραμῦθι,
Π.228 «Οἱ τρεῖς ἔξιν», παραμῦθι, Σ.389 «Τὸ
δελφινόν», ποίημα, Σ.390 «Στὸς ἀγῶνες»,
ποίημα, Σ.391 «Στὸ θέρος», ποίημα, Σ.392
«Στὸ σπῖν μου», ποίημα, Σ.393 «Ἐπιστολὴ»,
ποίημα, Σ.394 «Στὸ χωριό», ποίημα, Σ.395
«Ἐρμολοκλῆς», ποίημα, Σ.396 «Τὸ δελφινόν»,
ποίημα, Π.229 «Στὸ λειβάδι», περιγραφή,
Π.230 «Ἀπὸ τὴ ζωὴ σ' ἄγρια βουνά», ἐντυ-
πώσεις, Π.231 «Ἐλπίς», τελετράγιο, Σ.397
«Ἀντίκ», ποίημα, Σ.398 «Στὸ παράθυρο»,
ποίημα, Σ.399 «Ἀνθόλου», ποίημα, Σ.400 «Οἱ
φῶνες τῶν παιδιῶν πού γελῶν τὸ δελφινόν»,
ποίημα ὑπὸ ΑΘΑΝ. ΠΑΠΑΓ. — Σ.401 «Ἀ-
γνάντεμα», ποίημα ὑπὸ ΣΠΥΡ. ΔΗΜΗΤΡ. —
Π.253 «Τὸ γιαντὶ τῆς μάγισσας», διήγημα
ὑπὸ ΕΥΓ. ΔΟΜΙΤ. — Σ.414 «Ἡ μάνα», ποίη-
μα, Σ.415 «Ἡ ἀντίκ», ποίημα ὑπὸ ΓΕΩΡΓ.
ΑΝΑΣΤΑΣ. — Π.254 «Ἡ φωνὴ μου ἀπὸ τὸ
σαράνι τὸ Μεσολόγγι πρὸς τὸν Μεγάλον Ἀρ-
χηγόν» ὑπὸ ΙΩΓΕΝ. ΚΑΛΕΜΗ. — Σ.416 «Μα-
γικὴ νύκτα», ποίημα ὑπὸ ΚΩΣΤ. ΑΝΑΓΝ. —
Σ.417 «Μετὰ τὴν ἀγία μέρα», ποίημα ὑπὸ ΣΤ.
ΠΑΝΤ. — Σ.418 «Ἑλλάς», ποίημα ὑπὸ ΔΗΜ.
ΡΑΠΤΟΔ. — Σ.419 «Τὰ χρόνια τῆς δουλείας
κι' ὁ Ἐσθγγελλισμὸς», ποίημα ὑπὸ Κ. ΠΑΠΑ-
ΜΙΧ. — Σ.420 «Εἰμαι ἕνας Φαλαγγίτης», ποι-

ΤΟ ΦΙΔΙ, ΤΟ ΣΚΥΛΙ ΚΙ' Ἡ ΓΑΤΑ (Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 887)

ἀπάνω του καὶ νιασοῦριζε καὶ τοῦ ἔλε-
γε: Τί ἔχεις, ἀφέντη;

— Τί νάχω, γάτα μου; Τοῦτο καὶ
τοῦτο ἔπαθα τὴ νύχτα πού κοιμώμουν,
μὴν πῆρε τὴ βοῦλλα ὁ ἀράρης καὶ τὴ
γυναῖκά μου κι' ἔθουε.

— Σώπα, ἀφέντη, τοῦ λέει ἡ γάτα,
ἐγὼ θά σοῦ τὴ φέρω πίσω. Δὸς μου
τὸ σκυλί νὰ τὸ καθαλλικέψω, καὶ νὰ
πάω νὰ πάρω τὴ βοῦλλα.

Τότες τῆς δίνει τὸ σκυλί, τὸ καθαλ-
λικεύει ἡ γάτα καὶ περνάει τὴ θάλασ-
σα. Κι' ἐκεῖ πού πήγαινε στὸ δρόμο,
βρίσκει ἕνα ποντίκι καὶ τοῦ λέει: «Ἀν
θέλῃς νὰ σοῦ γράσω τὴ ζωὴ, νὰ χώ-
σῃς τὴν οὐρά σου στὴ μύτη τοῦ ἀράρη,
ὅταν θά κοιμάται.

Τὸ ποντίκι πράγματι τὴν ἔχωσε, σὺν
φτάσανε, καὶ τότες ὁ ἀράρης φταρνί-
στηκε καὶ ἔπεσε ἡ βοῦλλα, πού τὴν
εἶχε κρυμμένη στὴ γλῶσσα του. Τὴν
ἀρπάζει τότε ἡ γάτα καὶ καθαλλικεύει
τὸ σκυλί. Κι' ἐκεῖ πού ἔπλεαν στὴ
θάλασσα, λέει τὸ σκυλί τῆς γάτας:
«Ἐταί νὰ ζήσης, γάτα, στάσου νὰ ἰδῶ
κι' ἐγὼ λιγάκι τὴ βοῦλλα! Ἀλλὰ κα-
θὼς πῆρε τὸ σκυλί τὴ βοῦλλα, τοῦ πέ-
φτει στὴ θάλασσα καὶ τὴν ἀρπάξει ἕνα
ψάρι, κι' ἔγινε γλιτοπλούμιστο.

Τότες ἡ γάτα λέει τοῦ σκυλιοῦ:
Τί μοῦδανες, πῶς θά πάω σὺν ἀφέντη
μου δίχως βοῦλλα; Ἐλα τώρα νὰ σὲ
καθαλλικέψω!

Καὶ καθαλλικέψε πάλι τὸ σκυλί καὶ
πῆγαν ἐκεῖ πού ἦταν ἀραγμένα τὰ κα-

(Συνέχεια της αλληλογραφίας)

ημα από ΝΙΚ. ΡΟΥΜ. — Σ 421 «Τό συγχο-
οάδατος», ποίημα από ΜΙΧ. ΚΟΚΚ. — Σ 422
«Μία στιγμή στη δυστυχία μου», ποίημα από
ΔΥΣΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ. — Σ 423 «25η Μαρ-
τίου», ποίημα από ΚΩΣΤ. ΚΟΚΚ. — Σ 424
«Τά Ιδανικά της Νεότητος», ποίημα από ΜΑΥΡ.
ΚΑΛ. — Σ 255 «Ο Ιστορικός Κυβερνήτης της
Νέας Ελλάδος» από ΜΙΧ. ΚΟΚΚΑΛΗ. —
Π 232 «Τό πρώτο μάθημα», διήγημα από ΠΑΝ.
ΚΟΝΤ. — Σ 402 «Ανοιξίς», ποίημα από ΡΑΦ.
ΠΑΥΤ. — Σ 403 «Τιμή σ' εμάς», ποίημα από
ΤΑΚΗ ΚΑΜΠ. — Π 233 «Πατρίδα» από ΔΗΜ.
ΒΕΓ. — Π 234 «ΕΗ ανοίξεις», περιγραφή από
ΚΟΥΛΑΣ ΚΟΥΚ. — Σ 404 «ΕΗ νέα γενιά»,
ποίημα από ΧΡ. ΖΑΦ. — Π 235 «Περιγραφή του
έν τήνω Γερου Νασού της Εγγυαλιστικής» από
ΚΩΣΤΑ ΑΘΗΝ. — Σ 405 «Τιμωτή», ποίημα.
Π 236 «Τιμωτή», διήγημα από ΑΓΑ. ΚΑΡ.
Π 237 «Σ τον ταχυρό άντην ο κόσμος», διήγημα.
Π 238 «Θήβαις», Ιστορικό σημείωμα από ΚΥΡ.
ΜΕΛΙΣ. — Π 239 «Επιστροφή», διήγημα από
ΑΡΙΣΤ. ΖΑΓΟΡ. — Π 240 «Εδώ οικόγενεια»,
διήγημα από ΑΝΔΡ. ΒΕΛΙΣ. — Π 241 «Ο
Βλάχικος γάμος», λαογραφικό σημείωμα από
ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΔΑΜ. — Π 242 «Θαλασσινή Ιστο-
ρία», διήγημα από ΑΝΔΡ. ΠΟΛ. — Π 243 «Τό
λαγουδάκι και τό κλέμα», μύθος από ΔΥΣ-
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ. — Σ 406 «Σ τον "Αρχηγό»,
ποίημα από ΓΕΩΡΓ. ΜΠΑΚ. — Π 244 «Τό
χίονι στό χωριό μου», περιγραφή από ΔΗΜ.
ΖΟΥΓ. — Σ 407 «Στή "Αγία Λαύρα», ποίημα
από ΑΝΩΝΥΜΟΥ. — Σ 408 «Τό νυκτερινό Γυ-
μνάσιον», ποίημα από ΙΩΑΝΝ. ΒΕΛΙΝ. —
Π 245 «ΕΗ μουσική και τό παιδί», άρθρο από
ΑΛΕΞ. ΧΑΤΖΗΘ. — Π 246 «Τό Κουρταλιώτικο
Φαράγγι της Κρήτης», περιγραφή από ΓΙΑΝ.
ΜΑΡΑΓΚ. — Θ 1 «ΕΗ Νίνα Φαλαγγίτισσα»,
θεατρικό έργο σε τρεις πράξεις από ΑΝΝΗΣ
ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ (θα διαδοθή προσεχώς και
εά λάβη τας παρατηρήσεις μας ταχέως). —
Π 247 «25η Μαρτίου 1821», άρθρον από ΜΙΧ.
ΠΕΡ. — Π 248 «ΕΗ Ιδία και τά συστήματα
της Ε. Ο. Ν. στην άρχαια "Ελλάδα», Ιστορικό
σημείωμα από ΘΕΟΦ. ΛΑΒ. — Π 249 «Περί
Πατρίδος», άρθρον από ΜΙΧ. ΚΟΜΗ. — Π 250
«Υμνος στη Σηραία», Σ 409 «Ανοιξίς» ποίη-
μα. Σ 410 «Επιστροφή στο νησί», ποίημα. από
ΚΥΡ. ΔΟΥΡΑΜ. — Π 251 «ΕΗ θυσία μιας μά-
νας», διήγημα εμπνευσμένο από την Παναγία
των Παρισίων, από ΙΩΑΝΝΑΣ ΣΚΟΥΡ. —
Π 252 «ΕΗ Βασιλοπούλα μέ τη ρόκα», παρα-
μύθι από ΜΙΧ. ΜΕΓΓΟΥ. — Σ 411 «Υμνος
πρός τό βουνό», ποίημα. Σ 412 «Πάνος άρρό-
στος», ποίημα. Σ 413 «Οι στοχασμοί των δέν-
δρων», ποίημα από ΔΗΜΟΣΘ. ΦΩΤΟΠ.
Π 256 «ΕΗ 25η Μαρτίου», άρθρον από ΝΙΚΟΛ.
ΖΗΚΟΥ. — Σ 424 «Στή Σηραία», ποίημα από
ΣΤΑΜ. ΚΩΤΣΟΠΟΥΛΟΥ. — Π 257 «ΕΗ Γα-
λανόλευκη», πεζόν από ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΛΑΧΑΝΑ.
— Π 258 «Γιά την Πατρίδα», διήγημα από
ΠΑΝ. ΧΑΓΙΔΟΥ. — Σ 425 «Ανοιξιάτικη α-
γία», ποίημα. Σ 426 «ΕΗ ανοίξεις», ποίημα.
Σ 427 «Τό ελπιτήριο», ποίημα. Σ 428 «Στήν
άνηφορίδα», ποίημα από ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΑΠΑ-
ΓΙΑΝΝΗ. — Π 259 «Πατρίδα», πεζό από ΕΛ-
ΛΗΣ ΛΑΧΑΝΑ. — Σ 429 «25η Μαρτίου», ποί-
ημα από ΚΕΔΡ. ΙΩΝΑ. — Σ 430 «Ανοιξίς»,
ποίημα από ΠΟΛΥΧΡ. ΚΥΝΗΓΟΥ. Π 260 «ΕΗ
εμφορη βουκοπούλα», από ΧΡ. ΚΟΥΤΣΟΓΕ-
ΡΑ. — Σ 431 «Στήν "Ελλάδα μας», από ΙΩ-
ΑΝΝΟΥ ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΥ. — Σ 432 «Εσφυγι-
σμος», Σ 433 «Θύμους», ποιήματα από ΕΛΛΗΝ
ΠΕΡΑΚΗ. — Σ 434 «Οι τρεις έιδικοί γιά
την κλοπή», ποίημα από ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΟ-
ΒΛΑΚΑ. — Σ 435 «Ο Καλαμάς», Σ 436
«Στή Μούσα», ποιήματα από ΤΑΚΗ ΝΕΟ-

ΠΤΟΛΕΜΙΔΗ. — Π 261 «Τά έμά μεγάλα ά-
δελφά και οι δρόμοι», παραμύθι από ΓΕΩΡ-
ΓΙΟΥ ΚΑΠΠΟΥ. — Π 262 «25η Μαρτίου», άρ-
θρον από ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΑΖΟΓΑΝ. — Σ 437
«Πρός τον Παλαιόν Πατρίαν Γερμανόν», ποίημα
από ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΣΙΓΚΑ. — Π 263 «Ο ήρώ-
μος της ζωής», Π 264 «Τραγωδία λαγού», διη-
γήματα από Γ. ΓΡΑΜΜΕΝΟΥ. — Σ 438 «Τό
χίον», ποίημα. Π 265 «Τό γατάκι μου», πεζό
από ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ. —
Σ 439 «Κόρακα και πέδικα», ποίημα από
ΗΛΙΑ ΦΟΝΤΑΛΗ (μη βιάσεται να έκδώσει τά
ποιήματά σου σε βιβλίο. Θα σου άπαντήσουμε σε
άλλο τεύχος έκτενέστερα). Σ 440 «Διπλή γιορ-
τή», ποίημα από ΑΧΙΛΑΕΩΣ ΠΙΣΣΙΚΟΥ. —
Π 266 «25η Μαρτίου», έκθεσις από ΒΑΣΙ-
ΛΕΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ. — Π 267 «Ε-
να δικέιρο, μία πραγματικότητα», πεζό από ΓΕ-
ΩΡΓΙΟΥ ΜΕΝΟΥΤΗ. — Σ 441 «Σ τον Μεγάλο
μας Κυβερνήτη», ποίημα από ΚΟΥΛΑΣ ΠΑ-
ΠΑΠΟΣΤΟΛΟΥ. — Π 268 «Ανοιξίς», άρθρον
από ΙΑΚΩΒΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ. — Σ 442 «Επα-
τρίδα!.. Πατρίδα!..», ποίημα από ΑΝΤΩ-
ΝΙΟΥ ΚΟΤΣΙΘΟΥ. — Σ 443 «Τό ήλιοδαύλε-
μα», ποίημα. Σ 444 «Τό όρφανό», Σ 445 «Τό
ταξίδι», Σ 446 «ΕΗ ανοίξεις», Σ 447 «Νοσταλ-
γία», ποιήματα από ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΠΑΖΗ. —
Σ 448 «Στή νεότης», ποίημα από ΒΑΣΙΛ.
ΣΦΑΛΤΟΥ. — Σ 449 «ΕΗ Φινλανδία», ποίημα
από ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΤΑΜΠΟΛΙΑΝ (εις φιλολογι-
κόν διαγωνισμόν πρέπει να υποβληθή από σάς
τόν Ιούνιο). Π 269 «Ο Καπετάν Λούκας», βιο-
γραφικό σημείωμα. Σ 450 «Ο πόθος των σκα-
πανών», ποίημα από ΑΓΑΠΗΤΟΥ ΚΡΑΤΣΗ.

★ Δόχο συγκεντρώσεις πολλές συνεργα-
στές και γιά να μη σημειωθεί μεγάλη κα-
ταστροφή στις άπαντήσεις μας, άναγκα-
σθήκαμε να περιορισθούμε στην άλλη ά-
ναγκαστική των ληφθέντων. Από τό προσε-
χές τεύχος θ' άρχίσουμε πάλι ν' άπαντούμε
έκτενέστερα. Από τ' άνωτέρω υπεβλήθησαν
στην "Επιτροπή τ' ακόλουθα:

Ποιήματα: «Ανοιξίς» Σ 402 από ΡΑ-
ΦΑΝΑ ΠΑΥΤΑ. «Τό νυκτερινό σχολείο» Σ 408
από ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΕΛΙΝΗ. «Ανοιξίς» Σ 409
και «Επιστροφή στο νησί» Σ 410 από ΚΥΡΙΑ-
ΚΟΥ ΔΟΥΡΑΜΑΝΗ. «Οι στοχασμοί των δέν-
δρων» Σ 413 από ΔΗΜΟΣΘ. ΦΩΤΟΠΟΥ-
ΛΟΥ. «Τά Ιδανικά της Νεότητος» Σ 424 από
ΜΑΥΡ. ΚΑΛΑΡΑ. «Στήν άνηφορίδα» Σ 428
από ΑΘΑΝ. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ. «Ανοιξίς»
Σ 430 από ΠΟΛΥΧΡ. ΚΥΝΗΓΟΥ. «Ο Κα-
λαμάς» Σ 435 από ΤΑΚΗ ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΙΔΗ.
«Τό χίονι» Σ 438 από ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ
ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ. «Τό ταξίδι» Σ 445 από
ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΠΑΖΗ. — Πεζά: «Ηλιοδαύλε-
μα» Π 202 από ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Φ. ΠΑΠΑΓΙΑ-
ΝΗ. «Πατρίδα» Π 233 από ΔΗΜ. ΒΕ-
ΓΑΝ. «ΕΗ ανοίξεις» Π 234 από ΚΟΥΛΑΣ
ΚΟΥΚΑ. «ΕΗ Ιδία και τά συστήματα της
Ε. Ο. Ν. στην άρχαια "Ελλάδα» Π 248 από
ΘΕΟΦ. ΛΑΒΑΖΑ. Τα λοιπά άπερρέθησαν,
άλλα επειδή ήσαν γραμμένα και στις δύο όψεις
του χαρτίου, άλλα επειδή ήσαν μαρσοκέλη και
άλλα έξ αιτίας διαφόρων ελλείψεων. Έπανη-
λαμβάνομεν ότι από τό προσεχώς τεύχος θ'
άρχίσουμε πάλι την τακτική μας αλληλογρα-
φία με τούς άγαπητούς άναγνώστες της "Ηε-
καλίας, οι όποιοι της στέλλουν την συνεργα-
σίαν των.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

Ο ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ ΚΑΡΑΜΟΥΖΑΡΗΣ
μας έστειλε ένα ποιημάκι με τό όποιο έκδη-
λώνει την άφοσίωσή του στην Ε. Ο. Ν. Γράφει:
«Τώρα γλυκειά πατρίδα μου, που έγινε με-

γάλος και στην Ε. Ο. Ν. έγράφετκα και είμαι
όλο καρδιά, τά ρούχα αυτά, που μοδώνσεις
έμένα να τά τιμήσω, σε κάθε σου άνόγη να
σε ύπερασπίσω». Ο Σκαπανέας ΦΩΤΙΟΣ
ΔΡΑΜΑΛΙΩΤΗΣ άπεράσισε — λέγει — και
αυτός να γράψη ένα ποιημάκι. Γράψε λοι-
πόν: «Θυσιάζω την ζωή μου την Πατρίδα ν' ά-
παλλάξω, αν ποτέ της χρειασθή, λίγη βοήθεια
από μένα τον μικρό τον Σκαπανέα. Νομίζω
πως δεν μάς τά γράφει καλά. Πρώτα-πρώτα
δέ μάς λέγει από τί πράγματα θ' απαλλάξη την
πατρίδα κι έπειτα άφήνει χωρίς όρμα τον τε-
λευταίο στίχο: λίγη βοήθεια από μένα τον
μικρό τον Σκαπανέα». ΑΝΝΑΝ ΘΕΟΔΩ-
ΡΟΠΟΥΛΟΥ. Δημοσιεύουμε στη στήλη αυτή τό
ποιημάκι σου, που μάς έστειλε ο διδάσκαλός
σου:

Ο καλός μαθητής.

Μέ τι χαρά πηγαίνει
εις τό σχολείο κάθε πρωί
γράμματα γιά να μάθω
δουτιά πολλά μπορεί.
Καλό παιδί τον λένε
κι' όλοι τον αγαπούν,
διδάσκων και γονείς του
συχνά τον έπαινούν.

Ο ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΓΑΡΓΑΛΛΟΣ, από την
"Αμφικλεια, μας έστειλε τό έμμετρο αυτό
γράμμα:

Είμαι ένα Σκαπανέκι
μέ τη σημαία μου τή στολή,
κοιμώμαι μόλις σουρουπώσει
έναν μέ την γλυκειά αυγή.
Και πριν άρχίσω τή δουλειά μου
τόν "Ύμνο παρακαλώ
να προστάτην τούς γονείς μου
και τον μεγάλο "Αρχηγό.

Ο ΜΙΜΗΣ ΚΟΥΤΕΛΟΣ μας γράφει λέει πρὸς
λέξι: «Αν και δεν μού άπαντούσατε στο προη-
γούμενο γράμμα μου, σας άναγγάραμε χωρίς
να είμαι θυμωμένος, επειδή έξρω ότι δεν προ-
εβήκατε ν' άπαντήτε οι τόσο πολλοί γράμματα,
που σας στέλλωμεν έμείς τά Σκαπανέκια. Μά-
λιστα Μίμη, έτσι είναι. Γράμματα και γράμμα-
τα! Γιά να μάς γράψης όμως πως δεν είσαι
θυμωμένος θά πη ότι απηθίζεις να θυμώ-
νης! Τά παιδιά, Μίμη, και μάλιστα τά Σκαπα-
νέκια δεν πρέπει να θυμώσουν. Είναι πολύ
κακό έλάττωμα ο θυμός και συχνά, πολύ συχνά
πληρώνει τά σκαπανέκια... έκείνος που θυμώνει.
Μιά παροιμία λέει:

«Θυμός του χωριάτη, ζημιά της σκακουλίας
του».

ΒΑΣ. ΠΡΑΣΣΑΝ, μαθητήν Α' Γυμνασίου
Σιδηρόκαστρον, "Εφημεριδοπόλιν. "Η "Ηεκα-
λία» οι συγγράμει γιά την άγάπη σου στα
γράμματα και σου εύχεται να προοδεύς πάν-
τοτε και να γάρψς γρήγορα τούς καρπούς των
κόπων σου. "Εργάζεσαι και μαζί σπουδάζεις!
Κι' έχει μόνον αυτό, άλλα βρίσκεις τον καιρό
να γράψης και ποιήματα. Μπράβο σου, άλλη
μιά φορά, Βασίλη, — ΜΑΡΙΑΝ ΑΛΕΠΗ. Ο
Μεγάλος Σκαπανέας σ' εύχαριστεί. Και κει
μεταξύ μας: άπροσπάθεια να διορθώσης τό
παραμύθι σου. Μέ λίγη άσκησι θά τό κατο-
ρθώσης. Μήπως βιάζεσαι όταν γράφης; Εύ-
χαριστούμε τούς γονείς σου γιά τούς γαιρετι-
σμούς των πρὸς τή "Ηεκαλία. — ΕΥΔ. ΚΑ.
ΤΡΑΜΗ. Πολύ γνωστό τό παραμύθι που
μάς έστειλες. — Ν. ΣΚΑΦΙΔΑΝ, Γράμμα και
ποιήματα στο ίδιο χαρτί και γραμμένα στις
δύο όψεις. Στείλε τα γραμμένα τακτικά, συμ-
φωνα με τίς οδηγίες μας.

Τύποις: ΣΥΡΣΟΥΣ Α. Ε.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΟΚΩΣ ΠΡΟΣ 4% ΕΤΗΣΙΩΣ

Έσωτερικού από δραχ. 1 έως 100.000.—

Έξωτερικού , , 1 , 500.000.—

Κεφάλαιον καταθετών Δραχ. 3.760.000.000.—

Πας κάτοχος β βλιαρίου Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου δύναται να ένεργη καταθέσεις και άναλήψεις
εις όλα τά Ταχυδρομεία του Κράτους και δι' όλων των άγροτικών διανομέων. — Οι τόκοι των άποτα-
μιευμένων ποσών κεφαλαιοποιούνται κατ' έτος και άνατοκίζονται. — Τό 1/3 του άνωτάτου όριου των
καταθέσεων, ήτοι δραχ. 33.500, δεν κατασονται εις οδουςίαν περίπτωσιν. — Διά την διευκόλυνσιν της
οίκονομίας και της άποταμιεύσεως τό Ταχυδρομικόν Ταμειυτήριον διαθέτει ειδικούς καλλιτεχνικούς
κουμπάρδες, πωλουμένους εις όλα τό Ταχυδρομικά Γραφεία του Κράτους. — Όταν έχετε ένα κουμ-
παρά δύνασθε να έξυπηρετήσετε κατ' άν καλλίτερον τρόπον τας οίκονομίας σας, διότι συνηθίζεται
εύκολώτερα στην άποταμίευσιν.

